

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 73 LS

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og
SIS-loven (screening av tredjelandborgere)
og samtykke til godtakelse av forordning
(EU) 2024/1356 om innføring av screening av
tredjelandborgere ved de ytre grensene mv.
og forordning (EU) 2022/1190 om endringer
i politisamarbeidsforordningen
(videreutvikling av Schengen-regelverket)

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 73 LS

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og
SIS-loven (screening av tredjelandborgere)
og samtykke til godtakelse av forordning
(EU) 2024/1356 om innføring av screening av
tredjelandborgere ved de ytre grensene mv.
og forordning (EU) 2022/1190 om endringer
i politisamarbeidsforordningen
(videreutvikling av Schengen-regelverket)

Innhold

1	Proposisjonens hoved-innhold	5	7	Behandling av person-opplysninger som ledd i screening	27
2	Høringene	7	7.1	Innledende om personvern	27
2.1	Gjennomføring av screening-forordningen	7	7.1.1	Grunnloven og internasjonale forpliktelser	27
2.2	Gjennomføring av Eurodac-forordningen 2024	8	7.1.2	Personopplysningsloven og politiregisterloven	27
2.3	Gjennomføring av endringer i politisamarbeidsforordningen	9	7.1.3	Lovforslagets personvern-konsekvenser	28
3	Om screeningforordningen	11	7.2	Forholdet til personvern-regelverket. Innsyn og sletting	29
3.1	Bakgrunn. Kort om screening-forordningen	11	7.2.1	Forslaget i høringsnotatet	29
3.2	Nærmere om innholdet i forordningen	12	7.2.2	Høringsinstansenes syn	29
3.3	Vurdering og tilrådning	15	7.2.3	Departementets vurdering	30
4	Om endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen	17	7.3	Behandlingsgrunnlag og behandlingsansvar	32
4.1	Bakgrunn. Kort om endringsforordningen	17	7.3.1	Forslaget i høringsnotatet	32
4.2	Nærmere om innholdet i endringsforordningen	18	7.3.2	Høringsinstansenes syn	32
4.3	Vurdering og tilrådning	19	7.3.3	Departementets vurdering	32
5	Gjennomføring av screeningforordningen i norsk rett	20	7.4	Tredjelandsborgerens opplysningsplikt. Særlig om opptak og gjenbruk av biometriske opplysninger	33
5.1	Inkorporering i grenseloven og forholdet til utlendingsloven	20	7.4.1	Forslaget i høringsnotatet	33
5.1.1	Forslaget i høringsnotatet	20	7.4.2	Høringsinstansenes syn	33
5.1.2	Høringsinstansenes syn	20	7.4.3	Departementets vurdering	34
5.1.3	Departementets vurdering	21	7.5	Utlevering av personopplysninger	35
5.2	Om fastsettelse av screening-myndigheten	22	7.5.1	Utlevering fra grense- og utlendingsmyndighetene til screeningmyndigheten	35
5.2.1	Forslaget i høringsnotatet	22	7.5.2	Utlevering fra screening-myndigheten	35
5.2.2	Høringsinstansenes syn	22	7.5.3	Utlevering fra nasjonale politiregistre	37
5.2.3	Departementets vurdering	22	7.5.4	Tilgang til Schengen informasjonssystem (SIS)	37
5.3	Gjennomføring av endringer i andre forordninger	22	7.6	Begrepsendringer: «biometriske opplysninger» og «ansiktsbilde» ...	38
5.3.1	Forslaget i høringsnotatet	22	8	Bruk av tvang for opptak av biometriske opplysninger under screening	39
5.3.2	Høringsinstansenes syn	23	8.1	Forslaget i høringsnotatet	39
5.3.3	Departementets vurdering	23	8.2	Høringsinstansenes syn	39
6	Lovfesting av tredjelandsborgeres plikt til å være tilgjengelig for screening-myndigheten	24	8.3	Departementets vurdering	39
6.1	Forslaget i høringsnotatet	24	9	Ivaretagelse av mindreårige under screening	42
6.2	Høringsinstansenes syn	24	9.1	Forslaget i høringsnotatet	42
6.3	Departementets vurdering	25	9.2	Høringsinstansenes syn	42
			9.3	Departementets vurdering	43

10	Inkorporering av endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen. Konsekvensjusteringer i SIS-loven	44
10.1	Forslaget i høringsnotatet	44
10.2	Høringsinstansenes syn	44
10.3	Departementets vurderinger	44
11	Gjennomføring av Eurodac-forordningens endringer i andre forordninger	45
12	Økonomiske og administrative konsekvenser	46
12.1	Screeningforordningen	46
12.2	Endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen	46
13	Merknader til bestemmelsene	47
13.1	Til endringene i grenseloven	47
13.2	Til endringene i utlendingsloven ...	48
13.3	Til endringene i SIS-loven	49

A Forslag til lov om endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere)	51
---	-----------

B Forslag til vedtak om samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)	55
---	-----------

Vedlegg

1	Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817	56
2	Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2022/1190 av 6. juli 2022 om endring av forordning (EU) 2018/1862 med hensyn til registrering av informasjonsmeldinger i Schengen informasjonssystem (SIS) om tredjelandsborgere i Unionens interesse	80

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 73 LS

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

*Tilråding fra Justis- og beredskapsdepartementet 27. mars 2026,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Justis- og beredskapsdepartementet foreslår i denne proposisjonen endringer i lov 20. april 2018 nr. 8 om grensetilsyn og grensekontroll av personer (grenseloven), lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) og lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS) (SIS-loven) for å gjennomføre forordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandborgere ved de ytre grensene og endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226,

(EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (heretter omtalt som screeningforordningen) i norsk rett. Videre foreslås endringer i SIS-loven for å gjennomføre forordning (EU) 2022/1190 av 6. juli 2022 om endring av forordning (EU) 2018/1862 med hensyn til registrering av informasjonsmeldinger i Schengen informasjonssystem (SIS) om tredjelandborgere i Unionens interesse (heretter omtalt som endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen) i norsk rett.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Screeningforordningen innfører felleseuropeiske regler for innledende undersøkelser av tredjelandsborgere som av ulike årsaker ikke har gjennomgått fullstendig grensekontroll ved ankomst til Schengen-området. Forordningen foreslås gjennomført ved inkorporering i grenseloven. I grenseloven foreslås i tillegg endringer i bestemmelsen om lovens saklige virkeområde, slik at screening omfattes, samt bestemmelser om utpeking av screeningmyndighet. Det foreslås også et nytt kapittel om screening med bestemmelser om blant annet behandlingsgrunnlag, utlevering av personopplysninger og tredjelandsborgerens plikter under screeningen til å være tilgjengelig, til å oppgi opplysninger og til å avgi biometriske opplysninger. I tillegg foreslås det at opptak av biometriske opplysninger skal kunne skje med tvang.

I utlendingsloven foreslås en ny bestemmelse som klargjør forholdet mellom utlendingsloven og grenseloven under screening. Videre foreslås det tilpasninger slik at mindreåriges rett til å uttale seg uten foreldrenes samtykke eller tilstedeværelse, samt reglene om representanter for mindreårige asylsøkere, også vil gjelde for mindreårige som gjennomgår screening. Det foreslås også en plikt for utlendingsmyndighetene til å utlevere opplysninger til politiet som screeningmyndighet, og en tydeliggjøring av adgangen til å gjenbruke biometriske opplysninger opptatt i utlendingskontroll for gjennomføring av screening. I tillegg foreslås det tilføyd at manglende overholdelse av plikten til å være tilgjengelig under screeningen vil kunne vektlegges i vurderingen av om det foreligger slik unndragelsesfare som kan gi grunnlag for bruk av tvangsmidler etter utlendingsloven.

Screeningforordningen gjør også endringer i en rekke andre forordninger som allerede er inkorporert i norsk rett. Det foreslås endringer i flere bestemmelser i grenseloven og utlendingsloven for å gjennomføre disse. I SIS-loven foreslås screeningmyndigheten tilføyd på listen over myndigheter med tilgang til SIS.

Forordning (EU) 2024/1358 (heretter omtalt som Eurodac-forordningen 2024) ble vedtatt i EU 14. mai 2024. Forslag til gjennomføring av og samtykke til denne forordningen er fremmet i Prop. 37 LS (2025–2026) *Endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Eurodac-forordningen, forordning om asyl- og migrasjonshåndtering og kriseforordningen i norsk rett) og samtykke til godtakelse av deler av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen), forordning (EU) 2024/1351 (forordning om asyl- og migrasjonshåndtering) og forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) (videre-*

utvikling av Dublin-regelverket). Eurodac-forordningen 2024 gjør imidlertid endringer i to allerede inkorporerte forordninger. Av lovtekniske grunner inneholder denne proposisjonen forslag til endringer i grenseloven og utlendingsloven for gjennomføring av disse endringene.

Endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen åpner for registrering av en ny type meldinger – informasjonsmeldinger – i Schengen informasjonssystem (SIS). Informasjonsmeldinger skal brukes for å informere sluttbrukere som søker i SIS om tredjelandsborgere som mistenkes å være delaktige i terrorhandlinger eller annen alvorlig kriminalitet. Slike informasjonsmeldinger vil være basert på opplysninger Europol har mottatt fra tredjestater eller internasjonale organisasjoner.

Endringsforordningen foreslås gjennomført ved inkorporering i SIS-loven. I tillegg foreslås andre nødvendige endringer.

Både screeningforordningen og endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen er en videreutvikling av Schengen-regelverket. De fleste av EUs medlemsstater, samt de Schengen-tilknyttede statene, deltar i Schengen-samarbeidet. Norge er tilknyttet Schengen-samarbeidet gjennom avtale av 18. mai 1999 om Norges og Islands tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og videreutviklingen av Schengen-regelverket. Norge avgjør på selvstendig grunnlag om innholdet i rettsakter som er en videreutvikling av Schengen-regelverket, skal godtas fra norsk side og innarbeides i norsk rett.

I samsvar med Norges tilknytningsavtale til Schengen-samarbeidet artikkel 8 nr. 2 bokstav a, notifiserte Norge EU den 21. juni 2024, i tråd med kongelig resolusjon samme dato, om at man fra norsk side godtar screeningforordningen, med forbehold om Stortingets samtykke. Norges godtakelse av endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen ble, med forbehold om Stortingets samtykke, notifisert EU den 5. februar 2026, jf. kongelig resolusjon 23. januar 2026.

I proposisjonen fremmes det også forslag til vedtak om at Stortinget samtykker til godtakelse av screeningforordningen og endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen. Gjennomføringen av screeningforordningen krever lovendringer og vil ha økonomiske konsekvenser. Gjennomføringen av endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen krever lovendringer. Stortingets samtykke til godtakelse av forordningene er derfor nødvendig, jf. Grunnloven § 26 andre ledd.

Uoffisielle norske oversettelser av forordningene følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

2 Høringene

2.1 Gjennomføring av screeningforordningen

Forslag til lovendringer for å gjennomføre screeningforordningen i norsk rett ble sendt på høring 10. oktober 2025, med høringsfrist 5. desember 2025. Med mindre noe annet er uttrykkelig presisert, vises det i denne proposisjonen til forslag fremmet i dette høringsnotatet. Høringsnotatet ble sendt til følgende instanser:

Departementene

Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV)
 Barneombudet
 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFDIR)
 Barne-, ungdoms- og familieetaten (BUFETAT)
 Datatilsynet
 Direktoratet for arbeidstilsynet (Arbeidstilsynet)
 Domstoladministrasjonen
 Helsedirektoratet
 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
 Kriminalomsorgsdirektoratet
 Likestillings- og diskrimineringsombudet
 Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)
 Nasjonalt ID-senter
 Norad
 Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)
 Politidirektoratet
 Politiets Sikkerhetstjeneste (PST)
 Regjeringsadvokaten
 Riksadvokaten
 Språkrådet
 Sivilombudet
 Statens sivilrettsforvaltning
 Statsforvalterne
 Tilsynsrådet for tvangsreturer og utlendingsinternatet
 Utlendingsdirektoratet
 Utlendingsnemnda

Advokatforeningen
 Akademikerne
 Amnesty International Norge
 Antirasistisk Senter

Arbeidsgiverforeningen Spekter
 Bispedømmene (elleve stykker)
 Caritas Norge
 Den norske dommerforening
 Den norske kirke – Kirkerådet
 Fagforbundet
 Faglig forum for kommunalt flyktningarbeid
 Flyktninghjelpen
 For Fangers Pårørende (FFP)
 Helsingforskomiteen
 Hovedorganisasjonen Virke
 Human Rights Service (HRS)
 Islamsk Råd
 Juridisk Rådgivning for Kvinner (JURK)
 Juristforbundet
 Jussbuss
 Jussformidlingen
 Kirkens Bymisjon
 Kommunesektorens organisasjon (KS)
 Kontoret for fri rettshjelp
 Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)
 KUN Senter for kunnskap og likestilling
 Landsorganisasjonen i Norge (LO)
 Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
 Mennesker i limbo
 MiRA Ressurssenter for innvandrere og flyktningkvinner (MiRA-Senteret)
 Norges Politilederslag
 Norsk Flyktningrettighetsråd
 Norsk Folkehjelp
 Norsk Innvandrersforum
 Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)
 Norsk Tjenestemannslag (NTL)
 Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)
 Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD)
 Politiets Fellesforbund
 Politijuristene
 PRESS – Redd Barna Ungdom
 Redd Barna
 Rettferdighet i asylopolitikken (RIA)
 Rettspolitisk forening
 Røde Kors
 Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
 Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Senior Norge
Stiftelsen barnas rettigheter
UNHCRs representasjon for de nordiske og baltiske landene
Unio – Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede
Vergeforeningen Følgesvennen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

Følgende instanser har uttalt seg om forslagene:

Barneombudet
Datatilsynet
Helsedirektoratet
Innlandet politidistrikt
Kriminalomsorgsdirektoratet
Kripos
Nasjonalt ID-senter
Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)
Oslo politidistrikt
Politiets utlendingsenhet
Politidirektoratet
Politiets Sikkerhetstjeneste (PST)
Politihøgskolen
Statens sivilrettsforvaltning
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (SFØBOA) v/vergemålsavdelingen
Tilsynsrådet for tvangsreturer og utlendingsinternatet
Utlendingsdirektoratet
Øst politidistrikt

MiRA Ressurssenter for innvandrere og flyktningkvinner (MiRA-Senteret)
Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)
Norges Kristne Råd
Redd Barna
Røde Kors
UNHCRs representasjon for de nordiske og baltiske landene
Vergeforeningen Følgesvennen

Departementet mottok også høringssvar fra én privatperson.

Følgende instanser har meldt at de ikke har merknader eller ikke ønsker å uttale seg om forslagene:

Nærings- og fiskeridepartementet

Domstoladministrasjonen
Språkrådet
Utlendingsnemnda

2.2 Gjennomføring av Eurodac-forordningen 2024

Forslag til lovendringer for å gjennomføre Eurodac-forordningen 2024 ble sendt på høring 2. april 2025, med høringsfrist 2. juli 2025. Høringsnotatet ble sendt til følgende instanser:

Departementene

Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV)
Barneombudet
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFDIR)
Datatilsynet
Direktoratet for arbeidstilsynet (Arbeidstilsynet)
Domstoladministrasjonen
Helsedirektoratet
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
Kriminalomsorgsdirektoratet
Likestillings- og diskrimineringsombudet
Nasjonalt ID-senter
Norad
Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)
Politidirektoratet
Politiets sikkerhetstjeneste (PST)
Regjeringsadvokaten
Riksadvokaten
Sivilombudet
Statens sivilrettsforvaltning
Språkrådet
Statsforvalterne
Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Advokatforeningen
Akademikerne
Amnesty International Norge
Antirasistisk Senter
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Bispedømmene (11 stykker)
Caritas Norge
Den norske dommerforening
Den norske kirke – Kirkerådet
DROF – Driftsoperatørforum
Fagforbundet
Faglig forum for kommunalt flyktningarbeid
Flyktninghjelpen
For Fangers Pårørende (FFP)
Helsingforskomiteen
Hovedorganisasjonen Virke
Human Rights Service (HRS)
Islamsk Råd
Juridisk Rådgivning for Kvinner (JURK)
Jussbuss
Jussformidlingen

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Kirkens Bymisjon
Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiver-organisasjon (KS)
Kontoret for fri rettshjelp
Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)
KUN Senter for kunnskap og likestilling
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Landsrådet for Norges barne- og ungdoms-organisasjoner (LNU)
Mennesker i limbo
MiRA Ressurssenter for innvandrere og flyktningkvinner (MiRA-Senteret)
Norges Juristforbund
Norges Politilederslag
Norsk Folkehjelp
Norsk Innvandrerforum
Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)
Norsk Tjenestemannslag (NTL)
Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)
Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD)
Politiets Fellesforbund
Politijuristene
PRESS – Redd Barna Ungdom
Redd Barna
Rettferdighet i asylpolitikken (RIA)
Rettspolitisk forening
Røde Kors
Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)
Seniorsaken
Stiftelsen barnas rettigheter
UNHCR Stockholm
Unio – Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede
Vergeforeningen Følgesvennen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

I tillegg ble høringsnotatet sendt til Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) 12. august 2025 for eventuelle innspill.

Følgende instanser har uttalt seg om forslagene:

Datatilsynet
Kripos
Politidirektoratet
Politiets sikkerhetstjeneste (PST)
Politiets utlendingsenhet
Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget)
Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Advokatforeningen
MiRA Ressurssenter for innvandrere og flyktningkvinner (MiRA-Senteret)
Redd Barna
Røde Kors

Departementet mottok også hørings svar fra én privatperson.

Følgende instanser har meldt at de ikke har merknader eller ikke ønsker å uttale seg om forslagene:

Domstoladministrasjonen
Forsvarsdepartementet
Språkrådet

Høringen av Eurodac-forordningen 2024 er nærmere omtalt i Prop. 37 LS (2025–2026) *Endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Eurodac-forordningen, forordning om asyl- og migrasjons-håndtering og kriseforordningen i norsk rett) og samtykke til godtakelse av deler av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen), forordning (EU) 2024/1351 (forordning om asyl- og migrasjons-håndtering) og forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) (videreutvikling av Dublin-regelverket)*. Forslagene i høringsnotatet behandles i nevnte proposisjon, med unntak av forslagene til endringer i utlendingsloven § 9 a og grenseloven § 8 første ledd nr. 5, som av lovtekniske grunner fremmes i denne proposisjonen. Lovforslagene omtales nærmere i punkt 11.

2.3 Gjennomføring av endringer i politisamarbeidsforordningen

Forslag til lovendringer for å gjennomføre forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen ble sendt på høring 25. juni 2025, med høringsfrist 25. september 2025. Høringsnotatet ble sendt til følgende instanser:

Departementene

Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV)
Arkivverket
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFDIR)
Barneombudet
Datatilsynet
Digitaliseringsdirektoratet
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Domstoladministrasjonen
Forsvarsstaben

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Helsedirektoratet
 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker
 Kontrollutvalget for kommunikasjonskontroll
 Kriminalomsorgsdirektoratet
 Kripos
 Likestillings- og diskrimineringsombudet
 Luftfartstilsynet
 Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
 Nasjonal sikkerhetsmyndighet
 Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)
 Personvernkommisjonen
 Politidirektoratet
 Politiets sikkerhetstjeneste (PST)
 Politi høyskolen
 Regjeringsadvokaten
 Riksadvokaten
 Sametinget
 Sivil klareringsmyndighet
 Sivilombudet
 Sjøfartsdirektoratet
 Skattedirektoratet
 Spesialenheten for politisaker
 Statens sivilrettsforvaltning
 Statistisk Sentralbyrå
 Statsadvokatembetene
 Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS- utvalget)
 Sysselmeresteren på Svalbard
 Tolletaten
 Utlendingsdirektoratet
 Utlendingsnemnda
 Vegdirektoratet
 ØKOKRIM

Advokatforeningen
 Amnesty International Norge
 Antirasistisk Senter
 Den norske dommerforening
 Juridisk rådgivning for kvinner (JURK)
 Jussbuss
 Jussformidlingen
 Kommunesektorens organisasjon
 Mediebedriftenes landsforening
 Norges politilederslag
 Norsk forening for kriminalreform

Norsk Journalistlag
 Norsk Presseforbund
 Norsk Redaktørforening
 Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD)
 Politiets Fellesforbund
 Redd Barna
 Rettspolitisk forening
 Røde Kors
 Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
 Stiftelsen for en Kritisk og Undersøkende Presse (SKUP)

Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen
 Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo
 Det juridiske fakultet ved Universitetet i Tromsø
 Forsvarets forskningsinstitutt
 Forsvarets høyskole
 Institutt for forsvarsstudier
 Institutt for fredsforskning (PRIO)
 Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI)

Følgende instanser har uttalt seg om forslagene:

Datatilsynet
 Forsvaret
 Politidirektoratet
 Utlendingsdirektoratet
 Utlendingsnemnda

VitalSynkron AS

Departementet mottok også høringssvar fra én privatperson.

Følgende instanser har meldt at de ikke har merknader eller ikke ønsker å uttale seg om forslagene:

Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV)
 Domstoladministrasjonen
 Forsvarsdepartementet
 Kommunal- og distriktsdepartementet
 Kontrollutvalget for kommunikasjonskontroll
 Skattedirektoratet
 Statistisk sentralbyrå

3 Om screeningforordningen

3.1 Bakgrunn. Kort om screeningforordningen

Screeningforordningen inngår i en samlet regelverkspakke for migrasjon og asyl i EU, omtalt som migrasjon- og asylpakten. Regelverkspakken videreutvikler og etablerer nye regler innenfor områdene asyl, migrasjon, yttergrenseforvaltning og retur.

Foruten screeningforordningen består migrasjon- og asylpakten av ti separate rettsakter. Bare deler av dette regelverket er bindende for Norge gjennom Schengen- og Dublin-samarbeidet. Norge er tilknyttet Eurodac-forordningen 2024 (forordning (EU) 2024/1358) samt deler av forordningen om asyl- og migrasjonshåndtering (forordning (EU) 2024/1351, AMMR), forordningen om håndtering av krisesituasjoner og force majeure på migrasjons- og asylområdet (forordning (EU) 2024/1359, kriseforordningen) og forordning (EU) 2024/1349 om etablering av grenseprosedyrer for retur.

Screeningforordningen innfører en ny prosess med felles tidsfrister for gjennomføring av innledende undersøkelser av tredjelandsborgere som av ulike årsaker ikke har gjennomgått fullstendig grensekontroll ved ankomst til Schengen-området. På denne måten kommer screeningen som et supplement til, eller til erstatning for, alminnelig grensekontroll etter reglene i forordning (EU) 2016/399 (grenseforordningen) ved passeringen av Schengen-områdets yttergrense.

Tredjelandsborgere som ikke oppfyller grenseforordningens innreisevilkår, og som enten pågripes i forbindelse med unndragelse fra grensekontroll, søker asyl ved grenseovergangssted eller i transittområde eller som ankommer etter en søk- og redningsoperasjon, skal gjennomgå screening. Screening av disse persongruppene skal gjennomføres så raskt som mulig, senest innen syv dager, og på en særskilt screeninglokasjon som fortrinnsvis er plassert nær yttergrensen. Under screeningen skal denne gruppen rettslig sett ikke anses å ha blitt tillatt innreise til Schengen-området, og tredjelandsborgerne plikter å være tilgjengelige for screeningmyndighetene.

I tillegg skal også tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig på Schengen-territoriet og ikke tidligere har gjennomgått screening eller ordinær innreisekontroll, gjennomgå screening. Fristen for gjennomføring av screening av denne gruppen er tre dager.

Screeningen skal bestå av identifisering eller verifisering av identitet, gjennomføring av sjekk av sikkerhetsrisiko og gjennomføring av innledende helse- og sårbarhetssjekk. Under screeningen skal tredjelandsborgerens biometriske opplysninger registreres i henhold til reglene i Eurodac-forordningen 2024.

Tredjelandsborgerens identitet skal verifiseres eller fastsettes med utgangspunkt i identitetsdokumenter, reisedokumenter eller andre dokumenter, biometriske opplysninger og andre opplysninger tredjelandsborgeren selv oppgir. Både for undersøkelser av identitet og gjennomføring av sikkerhetssjekk skal det gjennomføres søk med biometriske opplysninger mot EUs informasjonssystemer. Det kan også gjøres sikkerhetssøk i Europol- og Interpol-opplysninger.

Innledende sjekk av helse og sårbarhet gjennomføres for det formål å identifisere behov for helt grunnleggende helsehjelp og særlige behov for tilpasninger i den videre saksbehandlingen i utlendingsspetet, men også for å avdekke behov for isolering av personer av folkehelsehensyn. Forordningen stiller krav til at helsesjekken skal gjennomføres av kvalifisert medisinsk personell, og til at sårbarhetssjekken skal gjennomføres av personell med særskilt opplæring.

Opplysningene som fremkommer under screeningen skal noteres i et skjema. Skjemaet skal videresendes til rette utlendingsmyndighet. Et av formålene med screeningforordningen er således bedre samvirke mellom yttergrensekontroll og asyl- og returprosedyrer gjennom informasjonsflyt og rask henvisning til korrekt videre prosedyre i utlendingssaken. I de fleste tilfeller vil screeningen avsluttes ved at tredjelandsborgeren henvises videre til myndigheten med ansvar for saker om asyl eller retur. I medlemsstater der hele regelverkspakken for migrasjon og asyl kommer til anvendelse, kan screeningen

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

utgjøre første innledende fase for raskt å kunne beslutte om en eventuell asylsøknad skal behandles etter grenseprosedurene for asyl og retur som er innført med migrasjon- og asylpakten. Norge er ikke forpliktet til å innføre den delen av migrasjon- og asylpakten som regulerer grenseprosedyren for asyl, men screeningen vil like fullt bidra til å skille asylsaker fra retursaker etter utlendingsloven.

Screeningen innebærer behandling av personopplysninger, herunder særlige kategorier av personopplysninger som helseopplysninger og biometriske opplysninger. Forordningen regulerer særskilt tredjelandsborgeres rett til å kontrollere innholdet i screeningskjemaet og til å få notert eventuelle uoverensstemmelser om innholdet. Forordningen oppstiller også visse garantier under screeningen. Det stilles minimumskrav til levestandard og tilgang til øyeblikkelig helsehjelp og helt nødvendig sykdomsbehandling. Tredjelandsborgerne har rett på informasjon om gjennomføringen av screeningen og om relevante rettigheter og plikter. Organisasjoner og personer som gir råd og veiledning skal, eventuelt med nødvendige begrensninger, ha effektiv tilgang til tredjelandsborgerne under screeningen. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, og forordningen skal sikre mindreåriges og enslige mindreåriges rettigheter, særlig retten til informasjon og oppnevning av representanter. Det stilles krav om etablering av en uavhengig tilsynsordning som skal overvåke etterlevelsen av grunnleggende rettigheter under gjennomføringen av screening.

3.2 Nærmere om innholdet i forordningen

Artikkel 1 er forordningens formålsbestemmelse. I henhold til denne skal screeningen styrke personkontrollen og sikre identifisering og sjekk av sikkerhetsrisiko opp mot relevante informasjons-systemer. Screening skal også omfatte en innledende helse- og sårbarhetssjekk for å identifisere sårbare personer og helsebehov, samt personer som kan utgjøre en trussel mot folkehelsen. Screening skal bidra til å henvise tredjelandsborgeren til korrekt prosedyre for videre behandling av saken, og bestemmelsen viser til etableringen av et uavhengig tilsyn. Videre gir formålsbestemmelsen en innledende angivelse av hvem som omfattes av reglene om screening. I første ledd bokstav a og b skilles det mellom to hovedkategorier, henholdsvis screening av tredjelands-

borgere ved medlemsstatenes ytre Schengen-grenser og screening av tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig på medlemsstatens territorium.

Artikkel 2 gir definisjoner for enkelte begreper som brukes i forordningen. Flere definisjoner, bla. trussel mot folkehelsen, identifisering, biometriske opplysninger og tredjelandsborger, angis ved krysshenvvisning til grenseforordningen (forordning (EU) 2016/399) artikkel 2 og interoperabilitetsforordningen for grenser og visum (forordning (EU) 2019/817) artikkel 4. Artikkelen angir også flere selvstendige definisjoner, for eksempel av begrepene statsløs, enslig mindreårig, representant, screeningmyndigheter og internering.

Artikkel 3 om grunnleggende rettigheter viser til at medlemsstatene skal handle i samsvar med relevant EU-rett og folkerett når screeningen gjennomføres. Bestemmelsen trekker særlig frem medlemsstatenes forpliktelser etter FNs flyktningkonvensjon om tilgang til internasjonal beskyttelse og vern mot retur (non refoulement-prinsippet).

Artikkel 4 gjelder forholdet til tilknyttede rettsakter. Bestemmelsen tydeliggjør når krav etter henholdsvis asylprosedyreforordningen (forordning (EU) 2024/1348), mottaksdirektivet (direktiv (EU) 2024/1346) og returdirektivet (direktiv 2008/115/EF) kommer til anvendelse under screeningen. Blant disse er Norge kun bundet av returdirektivet. For screening ved yttergrensen vil returdirektivets regler først komme til anvendelse når screeningen er avsluttet, med unntak for reglene om internering. Returdirektivets regler kommer til anvendelse under gjennomføringen av screening på territoriet i samsvar med artikkel 7. Henvisningene til bestemmelsene i de to øvrige rettsaktene, som ikke er gjennomført i norsk rett, får ikke betydning for Norge. Hva gjelder henvisninger til mottaksdirektivet, angir screeningforordningens fortalepunkt 67 at for blant andre Norge skal disse forstås som henvisninger til tilsvarende bestemmelser i nasjonal rett.

Artikkel 5 angir personkretsen som omfattes av reglene om screening ved ytre Schengen-grense. Dette omfatter tredjelandsborgere som ikke oppfyller innreisevilkårene etter grenseforordningen artikkel 6 og som enten pågripes i forbindelse med en irregulær passering av Schengen-området yttergrense, som ankommer etter en søk- og redningsoperasjon eller som søker asyl ved et grensepasseringssted eller i transittområder. For dem som pågripes ved irregulær grensepassering gjøres det unntak for enkelte grupper som ikke er pålagt å avgi biometriske opplysning-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

ger etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 22 nr. 1 til 4. Tredjelandsborgere som gis tillatelse til innreise etter grenseforordningen artikkel 6 nr. 5 skal ikke gjennomgå screening, med mindre tillatelsen gis etter artikkel 6 nr. 5 bokstav c og vedkommende søker om internasjonal beskyttelse.

Videre gis det anvisning på to tilfeller der screeningen skal eller kan avbrytes, og som gjelder tilsvarende også for screening innenfor territoriet etter artikkel 7. Dersom det underveis i screeningen blir klart at vedkommende oppfyller innreisevilkårene etter grenseforordningen artikkel 6, skal screeningen avsluttes. Screeningene kan avsluttes dersom vedkommende forlater medlemsstatens territorium.

Artikkel 6 angir at tredjelandsborgere som gjennomgår screening med hjemmel i artikkel 5, rettslig sett ikke skal anses å ha tillatelse til å reise inn på medlemsstatens territorium i screeningperioden. Medlemsstatene skal i sin nasjonale rett fastsette bestemmelser som sikrer at denne gruppen skal være tilgjengelige for screeningmyndighetene på stedet hvor screeningen gjennomføres, for å forhindre enhver fare for unndragelse og for å forhindre potensielle trusler mot den indre sikkerheten eller mot folkehelsen som slik unndragelse vil kunne medføre.

Artikkel 7 gir regler om screening på territoriet. Tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig på territoriet til en medlemsstat skal gjennomgå screening dersom vedkommende uautorisert har krysset en Schengen-yttergrense for å komme inn på territoriet og ikke tidligere har blitt screenet. Også for screening på territoriet skal medlemsstatene fastsette bestemmelser i nasjonal rett som sikrer at tredjelandsborgerne er tilgjengelige for screeningmyndighetene der screeningen gjennomføres og frem til screeningen er gjennomført, for å forhindre enhver fare for unndragelse og potensielle trusler mot den indre sikkerheten som slik unndragelse vil kunne medføre. Dersom tredjelandsborgeren straks etter pågrepelse sendes tilbake til en annen Schengenstat i samsvar med bilaterale avtaler eller samarbeidsordninger, vil mottakerstaten være ansvarlig for gjennomføringen av screening. For øvrig skal og kan screeningen etter denne bestemmelsen avsluttes i enkelte situasjoner som beskrevet i artikkel 5.

Artikkel 8 oppstiller krav til gjennomføringen av screeningen. Screening skal foregå på egnede og hensiktsmessige steder. Screening etter artikkel 5 skal fortrinnsvis skje på eller ved grensen, men kan også gjennomføres på territoriet. Screening skal gjennomføres uten opphold, og senest

innen syv dager etter artikkel 5 eller tre dager etter artikkel 7. Bestemmelsen lister videre opp hovedelementene i screening: identifisering eller verifisering av identitet, registrering av biometriske opplysninger og andre opplysninger i henhold til Eurodac-forordningen 2024, sikkerhetsjekk og innledende sjekk av helse og sårbarhet, utfylling av screeningskjema og overføring til korrekt videre prosedyre. Personer og organisasjoner som gir råd og veiledning skal ha tilgang til stedet der screeningen foregår, men noen begrensninger kan besluttes på nærmere vilkår. Returdirektivets bestemmelser om internering kommer til anvendelse for tredjelandsborgere som ikke har søkt beskyttelse. Det stilles krav til at tredjelandsborgerne skal sikres en viss levestandard under screeningen, blant annet for å beskytte deres fysiske og psykiske helse. Medlemsstatene plikter å sette inn egnet personell og tilstrekkelige ressurser for å gjennomføre screeningen. Ansatte i screeningmyndigheten skal ha opplæring, sårbarhetsjekk skal utføres av særlig trent personell og innledende helsesjekk skal utføres av helsepersonell. Nasjonale barnevernsmyndigheter og nasjonale enheter med ansvar for å avdekke og identifisere ofre for menneskehandel skal, hvis relevant, involveres i helse- og sårbarhetsjekker. Kun personale med ansvar for verifisering av identitet og gjennomføring av sikkerhetsjekk skal ha tilgang til EUs informasjonssystemer for dette formålet. De nasjonale screeningmyndighetene kan bistås av Det europeiske grense- og kystvaktbyrået (Frontex) og Det europeiske asylbyrået (EUAA) dersom nasjonale myndigheter ber om det.

Artikkel 9 oppstiller tredjelandsborgernes forpliktelser. De skal være tilgjengelig for screeningmyndighetene og plikter å oppgi personopplysninger i form av navn, fødselsdato, kjønn og nasjonalitet, å fremlegge dokumenter og opplysninger som kan underbygge disse opplysningene, samt å avgi biometriske opplysninger.

Artikkel 10 stiller krav til overvåking av grunnleggende rettigheter og til etablering av en ordning for uavhengig tilsyn. Medlemsstatene skal vedta relevante bestemmelser for å undersøke påstander om manglende overholdelse av grunnleggende rettigheter under screeningen. Når det er hensiktsmessig, skal medlemsstatene sikre at saker refereres videre til sivil eller strafferettslig behandling i henhold til nasjonal rett. Hver medlemsstat skal sørge for en uavhengig tilsynsordning som skal omfatte all virksomhet medlemsstatene utfører i forbindelse med screening. Særlig vekt legges på retten til å søke beskyttelse, det

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

absolutte vernet mot retur, hensynet til barnets beste og regler om internering. Tilsynet skal sikre at underbyggede påstander om brudd på grunnleggende rettigheter håndteres effektivt, og utløse og overvåke undersøkelsen av slike påstander. Tilsynet skal gjennomføres ved stikkprøver og uanmeldt kontroll, og tilsynet vil kunne gi årlige anbefalinger til den nasjonale screeningmyndigheten. Nasjonale ombud, tilsyn og menneskerettighetsorganisasjoner skal på ulike måter involveres i driften.

Artikkel 11 gjelder formidling av informasjon til tredjelandsborgeren i forbindelse med screeningen. Screeningmyndighetene er pålagt å gi tredjelandsborgeren skriftlig informasjon om formål, varighet, gjennomføring og mulige utfall av screeningen. Tredjelandsborgerne skal også opplyses om relevante rettigheter og plikter, særlig knyttet til asylsøknadsprosesser, personvern, innreisevilkår, retur og relokalisering. Artikkelen gir anvisninger om språkvalg, bruk av tolk, tilpasset informasjon til mindreårige og bistand fra organisasjoner og andre eksterne til utførelsen av dette arbeidet.

Artikkel 12 regulerer gjennomføringen av innledende sjekk av helse og sårbarhet. Kvalifisert medisinsk personell skal gjennomføre helsesjekk for å identifisere behov for helsehjelp eller isolasjon ut fra folkehelsehensyn. Tredjelandsborgeren har rett til øyeblikkelig helsehjelp og helt nødvendig sykdomsbehandling i screeningperioden. Sjekk av sårbarhet skal utføres av personale med særlig opplæring for å identifisere angitte sårbarhetsindikatorer og særlige behov, for eksempel fordi vedkommende er enslig mindreårig eller offer for tortur eller annen nedverdiggende eller umenneskelig behandling eller menneskehandel. Ved indikasjoner på særlig sårbarhet, skal tredjelandsborgeren motta rettidig og passende støtte ved egnede fasiliteter hensyntatt av deres fysiske og psykiske helse. Mindreårige skal motta tilpasset støtte fra personell med særlig barnefaglig kompetanse i samarbeid med barnevernsmyndighetene.

Artikkel 13 gir særlige garantier for mindreårige. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn. Mindreårige skal ledsages av et familie-medlem eller, for enslige mindreårige, en uavhengig representant eller annen ledsager utpekt av medlemsstaten. Representanter som skal ledsage og assistere enslige mindreårige med å ivareta egne interesser og velferd skal være uavhengige, ha nødvendig kompetanse og kunne kommunisere på et språk den mindreårige forstår. Hver representant skal være ansvarlig for et begrenset antall enslige mindreårige, normalt ikke over 30

personer, og unødvendige bytter av representanter skal unngås.

Artikkel 14 gir regler for hvordan screeningmyndigheten skal gå frem for å identifisere eller verifisere tredjelandsborgerens identitet. Med utgangspunkt i biometriske opplysninger, eventuelt opplysninger fra tilgjengelige dokumenter og andre opplysninger fra tredjelandsborgeren, skal det gjennomføres søk i felles identitetsregister (CIR), Schengen informasjonssystem (SIS) og eventuelle nasjonale registre. Søket med biometriske opplysninger mot CIR skal gjøres gjennom felles søkeportal (European Search Portal – ESP). Dersom dette søket feiler på grunn av teknisk svikt, skal screeningmyndighetene gis tilgang til de underliggende felleseuropeiske informasjonssystemene hvor CIR henter sine opplysninger fra. Av disse er Norge tilknyttet Eurodac, visuminformasjonssystemet (VIS), inn- og utreiseregistret (EES) og det europeiske systemet for reiseinformasjon og fremreisetillatelse (ETIAS).

Artikkel 15 angir hvordan screeningmyndigheten skal gjennomføre sikkerhetssjekker. Sikkerhetssjekkene kan omfatte både tredjelandsborgere og gjenstander i deres besittelse for å verifisere om de kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerheten. Nasjonale regler skal komme til anvendelse for fysiske undersøkelser av tredjelandsborgerne. Sikkerhetssjekkene gjennomføres ved søk mot visse opplysningskategorier registrert i EU-informasjonssystemene SIS, EES, ETIAS, herunder ETIAS-overvåkningslisten, VIS og ECRIS-TCN, samt Europol- og interpol-databaser. Det kan også gjøres søk mot nasjonale registre. Norge er ikke tilknyttet ECRIS-TCN, det europeiske straffereaksjonssystemet for tredjelandsborgere, og har heller ikke direkte søkeadgang i Europol-databaser. Europakommisjonen gis myndighet til å fastsette gjennomføringsrettsakter om prosedyrer og spesifikasjoner for gjennomføring av disse søkene.

Artikkel 16 gir nærmere regler om gjennomføringen av søk etter artikkel 14 og 15, og om screeningmyndighetenes tilgang til opplysninger ved søketreff i EU-informasjonssystemer, Europol- og Interpol-databaser. Europakommisjonen gis myndighet til å fastsette gjennomføringsrettsakter om prosedyrer for samarbeid mellom screeningmyndigheten, Interpols nasjonale sentralkontorer og Europols nasjonale enheter om å fastslå trusler mot den indre sikkerheten.

Artikkel 17 gjelder screeningskjemaet. Bestemmelsen oppstiller hvilke opplysninger screeningmyndigheten skal notere i screeningskjemaet etter gjennomført identifisering eller verifisering av iden-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

titet og sjekk av helse, sårbarhet og sikkerhetsrisiko. Skjemaet skal gjøres tilgjengelig for personen, med unntak av informasjon om eventuell sikkerhetsrisiko. Før skjemaet oversendes til myndigheten som følger opp saken videre, skal personen gis adgang til å angi om det er feil i informasjonen. Påstander om feil skal anmerkes i skjemaet. Oppføringer i skjemaet skal gjøres slik at det kan være gjenstand for administrativ eller rettslig prøving i påfølgende asyl- eller returprosedyre.

Artikkel 18 gir regler om avslutning av screeningen. Screening avsluttes når screeningmyndigheten har gjennomført sine undersøkelser, eller når tidsfristene etter artikkel 8 utløper. Tredjelandsborgerne skal etter dette enten henvises til prosedyrer for gjennomføring av retur i henhold til returdirektivets bestemmelser, registrering av søknad om internasjonal beskyttelse eller relokalisering i henhold til asyl- og migrasjonshåndteringsforordningen (forordning (EU) 2024/1351, AMMR) eller annen eksisterende solidaritetsmekanisme. Medlemsstatene kan beslutte at screening ikke skal gjennomføres dersom personen er gjenstand for straffeforfølgning eller en utleveringsprosess. Registrerte personopplysninger skal slettes i samsvar med tidsfristene som gjelder etter Eurodac-forordningen 2024 (forordning (EU) 2024/1358).

Artikkel 19 gir regler om hvilken prosedyre Europakommisjonen skal følge ved fastsettelse av gjennomføringsrettsakter etter artikkel 15 og 16. Kommisjonens forslag skal behandles i komitologi. Norge har rett til å delta i komiteen gjennom vår tilknytningsavtale til Schengen-samarbeidet.

Artikkel 20, 21, 22 og 23 endrer VIS-forordningen (forordning (EF) nr. 767/2008), EES-forordningen (forordning (EU) 2017/2226), ETIAS-forordningen (forordning (EU) 2018/1240) og interoperabilitetsforordningen for grense og visum (forordning (EU) 2019/817) for å muliggjøre screeningmyndighetenes søk og tilgang til opplysninger i disse systemene i forbindelse med identifisering eller verifisering av identitet og sjekk av sikkerhetsrisiko.

Artikkel 24 pålegger Europakommisjonen rapporterings- og evalueringsforpliktelser om gjennomføringen og effekten av forordningen innen visse frister.

3.3 Vurdering og tilrådning

Gjennom Schengen-samarbeidet er Norge del av et område med felles yttergrense og indre reisefrihet. Tilknytningsavtalen til Schengen-samarbei-

det gir oss rett til å delta i forhandlinger om nytt Schengen-regelverk. Norge har på vanlig måte deltatt i forhandlingene om screeningforordningen på alle nivåer i rådsstrukturen.

I henhold til tilknytningsavtalen har Norge videre rett og plikt til å gjennomføre nytt Schengen-regelverk. Gjennomføringen av relevante rettsakter er grunnleggende for Norges deltakelse i Schengen-samarbeidet. Norge avgjør riktignok på selvstendig grunnlag om innholdet i rettsakter skal godtas og innarbeides i norsk rett, men manglende innlemmelse vil kunne innebære brudd på den folkerettslige avtalen med EU om tilknytning til Schengen-samarbeidet.

Screeningforordningen utgjør en videreutvikling av reglene i grenseforordningen om kontroll ved Schengens yttergrenser, og skal bidra til å håndtere utfordringer ved irregulær migrasjon. Screening vil kompensere for personkontroll som ikke har funnet sted ved kryssing av den ytre grensen. Gjennom screening skal medlemsstatene på enhetlig måte sikre at flere grupper tredjelandsborgere underlegges identitets- og sikkerhetssjekk. Dette anses som viktig både for samfunnssikkerheten og som ledd i bekjempelsen av kriminalitet, herunder menneskehandel og -smugling. Felles regler om gjennomføring av sikkerhetssjekk av flere grupper vil bidra til å ivareta Schengen-områdets indre sikkerhet.

Screeningforordningen vil også kunne bidra til en mer kontrollert innvandring til Schengen-området. Kravet om opphold på screeninglokasjonen så lenge undersøkelsene pågår og under gjennomføringen av grenseprosedyrer i EU-landene, vil kunne bidra til mer effektiv utlendingskontroll og til å begrense irregulær sekundærmigrasjon innad i Europa. Screeningforordningens prosessregler vil understøtte Dublin-samarbeidet og hovedregelen om at første ankomstland er ansvarlig for å behandle søknader om internasjonal beskyttelse.

Det er i Norges interesse at yttergrensekontrollen i Schengen-området er effektiv, og at personer identifiseres og registreres ved innreise, eventuelt ved senere påtreff i Schengen-området. Det er et sentralt mål for norske myndigheter at alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold. Det anses å være i Norges interesse at landene som er tilknyttet Schengen-samarbeidet slutter seg til og etterlever prosedyrene forordningen legger opp til.

I høringen har *MiRA-Senteret* og *Vergeforeningen Følgesvennen* vært kritiske til migrasjon- og asylopakten, og mener regelverkene som inngår utgjør et tilbakeskritt for retten til å søke beskyttelse i Europa.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Departementet er ikke enig i dette. Retten til å søke beskyttelse består, og rettsaktene ivaretar asylsøkeres rettssikkerhet. Screening-forordningens regler styrker tredjelandsborgeres rettigheter og rettsstilling ved ankomst til Schengen-området. Felles krav til gjennomføring av helsesjekk og sårbarhetssjekk vil bidra til tidlig identifisering av eventuelle særlige behov i ankomstfasen, så vel som i den påfølgende utlendings-saken. Bestemmelsene om rett til informasjon og helsehjelp og om rettigheter for mindreårige og enslige mindreårige, bidrar til å sikre rettsstillingen for tredjelandsborgere som gjennomgår screening. Tilsynsmekanismen som skal opprettes i de enkelte Schengen-landene vil bidra til å sikre at grunnleggende rettigheter ivaretas.

Bare deler av regelverkene i migrasjon- og asylpakten vil være bindende for Norge gjennom deltakelsen i Schengen- og Dublin-samarbeidet. Norge har allerede prosesser som langt på vei svarer til stegene som skal gjennomføres i screeningen. Det er blant annet gode rutiner for kontroll av identiteten til utlendinger som søker asyl i Norge, eller som påtreffes under ulovlig opphold. Harmonisering av europeiske yttergrenseprosesser anses som fordelaktig, selv om det kan gjøre det nødvendig med enkelte tilpasninger i allerede hensiktsmessige norske prosedyrer.

Justis- og beredskapsdepartementet tilrår godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og endring av andre forordninger.

4 Om endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen

4.1 Bakgrunn. Kort om endringsforordningen

Schengen informasjonssystem (SIS), opprettet i medhold av avsnitt IV i Schengen-konvensjonen, er et omfattende informasjonssystem som understøtter politiets og grensekontrollmyndigheters arbeid, og samarbeidet dem imellom. Systemet gir adgang til å legge inn og søke etter meldinger om etterlyste og savnede personer og gjenstander, og gir instruksjoner om hva som skal skje ved treff i systemet på en person eller gjenstand. Anvendelse av systemet er en forutsetning for deltakelse i Schengen-samarbeidet, og Norge har vært en del av systemet siden vi gikk inn i Schengen-samarbeidet i 2001.

SIS er forankret i tre forordninger: Grensekontrollforordningen (forordning (EU) 2018/1861), som regulerer inn- og utreisekontroll, returforordningen (forordning (EU) 2018/1860) om retur av tredjelandsborgere uten lovlig opphold og politisamarbeidsforordningen (forordning (EU) 2018/1862), som regulerer politisamarbeid og strafferettslig samarbeid. SIS-forordningene er gjennomført i norsk rett i SIS-loven § 1.

SIS har etter opprettelsen vært gjennom en omfattende teknisk oppgradering. I tillegg er systemets anvendelsesområde blitt utvidet, blant annet til også å omfatte meldinger om retur av tredjelandsborgere uten lovlig opphold.

Forordning (EU) 2022/1190 om endring av politisamarbeidsforordningen med hensyn til registrering av informasjonsmeldinger i Schengen informasjonssystem (SIS) om tredjelandsborgere i Unionens interesse, innebærer en videreutvikling av Schengen-regelverket. Som tilknyttet Schengen-medlemsstat har Norge deltatt fullt ut i forhandlingene om endringsforordningen på alle nivåer i rådsstrukturen.

I henhold til Norges tilknytningsavtale til Schengen-samarbeidet artikkel 8 nr. 2 bokstav a, skal Rådet underrette Norge om vedtak av nye rettsakter som innebærer en videreutvikling av Schengen-regelverket. EU underrettet Norge om vedtakelsen av forordning (EU) 2022/1190 den 1. juli 2022.

Endringsforordningen innebærer at det introduseres en ny kategori meldinger – informasjonsmeldinger – i SIS. Bakgrunnen for forordningen er at Europol mottar informasjon fra tredjestater og internasjonale organisasjoner om blant annet fremmedkrigere. Disse bør fanges opp hvis de reiser inn i, eller ønsker å reise inn i, EU/Schengen-området. Den nye kategorien meldinger gjør brukere av SIS oppmerksom på personer som mistenkes å være involvert i kriminelle aktiviteter når disse påtreffes, for eksempel ved innreise til Schengen.

I henhold til forordningen skal Europol foreta en innledende vurdering av kvaliteten på opplysninger mottatt fra tredjestater eller internasjonale organisasjoner. Hvis opplysningene vurderes å ha tilstrekkelig kvalitet, henvender Europol seg til aktuelle medlemsstater med anmodning om å registrere aktuelle tredjelandsborgere i SIS etter angitte kriterier. Før eventuell registrering av en melding i SIS, vil medlemsstaten foreta en selvstendig vurdering av kvaliteten på mottatte opplysninger. Når meldingen registreres, vil medlemsstaten som registrerer den innta for opplysningenes kvalitet, og følge opp eventuelle treff.

Endringen innebærer et inngrep i personvernet til den som registreres. Villkårene for å registrere meldinger er de samme som for registrering av meldinger om personer for øvrig i SIS. Herunder skal medlemsstatene foreta en forholdsmessighetsvurdering etter politisamarbeidsforordningen artikkel 21, som foreskriver at før en melding registreres eller når gyldighetsperioden forlenges, skal medlemsstaten fastslå om saken er adekvat, relevant og viktig nok til at en melding bør registreres i SIS. Det skal også vurderes om mottatte opplysninger er av tilstrekkelig kvalitet til at en melding i SIS kan registreres.

Ved treff vil politiet eller utlendingsmyndighetene kunne vurdere om opplysningene som ligger til grunn for meldingen foranlediger ytterligere undersøkelser eller tiltak, eksempelvis i form av bortvisning i medhold av utlendingsloven § 17 første ledd bokstav 1.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

4.2 Nærmere om innholdet i endringsforordningen

Artikkel 1 angir alle endringene som gjøres i politisamarbeidsforordningen.

Punkt 1 endrer politisamarbeidsforordningen artikkel 3. I artikkel 3 nr. 8 utvides definisjonen av «flagg» til å omfatte informasjonsmeldinger. Artikkelen 3 får også en ny definisjon i nytt nr. 22 som angir hvem som ansees som tredjelandsborger etter forordningen. Endringen er en teknisk tilpasning til den nye kategorien meldinger.

Punkt 2 endrer artikkel 20, som angir hvilke opplysninger som kan registreres om personer eller gjenstander. Endringen innebærer at disse reglene også får anvendelse på informasjonsmeldinger. Endringen er en teknisk tilpasning til den nye kategorien meldinger.

Punkt 3 endrer artikkel 24 nr.1 om flagging av meldinger. Flagging betyr at en medlemsstat av hensyn til nasjonal lovgivning, internasjonale forpliktelser eller grunnleggende nasjonale interesser ikke kan iverksette anmodet tiltak i meldingen på dens territorium. Endringen innebærer at reglene om flagging utvides til også å omfatte informasjonsmeldinger. Endringen er en teknisk tilpasning til den nye kategorien meldinger.

Punkt 4 innfører et nytt kapittel IXa i politisamarbeidsforordningen om informasjonsmeldinger om tredjelandsborgere i Unionens interesse.

Ny artikkel 37 a gir medlemsstatene adgang til å registrere informasjonsmeldinger i SIS om tredjelandsborgere etter forslag fra Europol, på grunnlag av informasjon mottatt fra tredjestater eller internasjonale organisasjoner. Når Europol foreslår slik registrering for en medlemsstat, skal Europols personvernansvarlige underrettes.

Meldingene skal informere sluttbrukere om at en person mistenkes for å ha forbindelse til terrorrelatert virksomhet eller annen alvorlig kriminalitet, med det formål å fremskaffe ytterligere opplysninger. Europol skal bare foreslå at informasjonsmeldinger registreres dersom det er indikasjoner på at en person har til hensikt å begå eller begår, terrorhandlinger eller annen alvorlig kriminalitet, eller dersom en samlet vurdering av en person gir grunn til å tro at vedkommende kan begå slike lovbrudd.

Før Europol foreslår å registrere meldinger på personer på grunnlag av informasjon mottatt fra tredjeparter, skal kildens pålitelighet og informasjonens nøyaktighet vurderes. Opplysningene og Europols vurdering skal gjøres tilgjengelig for medlemsstaten som anmodes om å registrere meldingen. Medlemsstaten skal på sin side foreta

en selvstendig vurdering av om kvaliteten på den foreliggende informasjonen er tilstrekkelig til at meldingen kan registreres.

I informasjonsmeldingen kan det registreres opplysninger om enkelte gjenstander som er tilknyttet personen, herunder motorkjøretøyer, i den hensikt å øke sannsynligheten for å lokalisere personen meldingen gjelder.

En ny artikkel 37 b omhandler tiltak ved treff på meldinger. Det skal blant annet registreres tid og sted for treff, hvor vedkommende er på vei, personer som er i følge med vedkommende og under hvilke omstendigheter vedkommende ble lokalisert. Artikkelen foreskriver videre at informasjonen skal hentes inn på diskret vis, slik at personen meldingen gjelder ikke blir klar over at det foreligger en slik melding.

Punkt 5 omhandler søk i fingeravtrykksopplysninger etter artikkel 43 nr. 3 om søk som foretas med finger- eller håndflateavtrykk fra åsteder opp mot fingeravtrykksopplysninger i SIS. Artikkelen endres slik at det også kan søkes mot fingeravtrykksopplysninger i forbindelse med informasjonsmeldinger. Endringen er en teknisk tilpasning til den nye kategorien meldinger.

Punkt 6 endrer politisamarbeidsforordningen artikkel 48, som omhandler utveksling av opplysninger med Europol i forbindelse med terrorhandlinger. Endringen innebærer at Europol skal underrettes om alle treff på informasjonsmeldinger, og når en person som er registrert med en informasjonsmelding er lokalisert på den innmeldende medlemsstatens territorium. Europol skal også informeres om treff på meldinger knyttet til terrorhandlinger som ikke er registrert i SIS i henhold til artikkel 37a. Slik underretning kan unntaksvis unnlates dersom dette ville sette pågående etterforskning eller en fysisk persons sikkerhetsinteresser i den innmeldende medlemsstaten. Endringen sikrer at Europol får oversikt over treff på opplysninger som Europol har mottatt og videreformidlet, og gir i tillegg Europol anledning til å formidle ytterligere opplysninger i saken til innmeldende medlemsstat.

Punkt 7 endrer politisamarbeidsforordningen artikkel 53 om hvor lenge meldinger om personer kan lagres. Hovedregelen er at informasjonsmeldinger registreres for ett år, men det kan etter ny vurdering besluttes at meldingen skal beholdes ut over denne fristen.

Meldinger om personer skal slettes automatisk etter at fristen for å foreta ny vurdering er utløpt. Det sentrale SIS skal underrette den innmeldende medlemsstaten og Europol fire måne-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

der i forkant av at en informasjonsmelding planlegges slettet. Europol skal i slike tilfeller bistå den innmeldende medlemsstaten i vurderingen av om registreringen av meldingen skal opprettholdes. Ved å sette gyldighetstiden til ett år, sikres det at det jevnlig foretas en vurdering av om det er behov for å ha meldingen registrert.

Punkt 8 endrer artikkel 54 nr. 3, slik at gjenstander som er knyttet til en person registrert med informasjonsmelding kun skal lagres så lenge meldingen om personen lagres. Endringen er en teknisk tilpasning til den nye kategorien meldinger.

Punkt 9 endrer reglene om sletting av meldinger i artikkel 55. Det tilføyes at informasjonsmeldinger skal slettes enten når de er utløpt eller når myndigheten som har lagt inn meldingen beslutter det. Opplysninger om gjenstander tilknyttet personen i informasjonsmeldingen skal slettes når informasjonsmeldingen slettes. Endringen er en teknisk tilpasning til den nye kategorien meldinger.

Punkt 10 endrer artikkel 56, som omhandler behandling av opplysninger. Endringen innebærer at reglene som allerede gjelder for behandling av øvrige opplysninger, utvides til også å omfatte informasjonsmeldinger. Endringen er en teknisk tilpasning til den nye kategorien meldinger.

Punkt 11 gjør en tilføyelse i artikkel 74, som gjelder overvåking og statistikk. Her foreskrives det at medlemsstatene, Europol og eu-LISA skal gi Kommisjonen de opplysninger den trenger for å kunne evaluere Europols virksomhet etter Europol-forordningen. Endringen anses som en naturlig følge av at Europol gis en rolle med å foreslå at meldinger registreres i SIS.

Punkt 12 tilføyer et nytt nummer i artikkel 79 om ikrafttredelse. Medlemsstatene kan begynne å registrere informasjonsmeldinger i SIS når Kommisjonen har vedtatt nødvendige beslutninger for gjennomføring av forordningen, medlemsstatene

og Europol har meddelt at de er klare til å behandle opplysninger etter forordningen og eu-LISA har meddelt at nødvendige tester av systemene som skal behandle informasjonen er gjennomført.

Artikkel 2 gir regler om ikrafttredelse. Utviklingen for å tilpasse SIS til den nye kategorien meldinger pågår i EU, og forordningen vil tas i bruk når dette er gjennomført, tentativt andre kvartal 2026. Et utviklingsarbeid pågår i Norge med sikte på at meldinger kan registreres på norsk side fra samme tid.

4.3 Vurdering og tilrådning

Forordningen åpner for at opplysninger mottatt fra tredjestater og internasjonale organisasjoner om personer som mistenkes å være involvert i terrorisme eller annen alvorlig kriminalitet, kan registreres i SIS. Det vurderes som fordelaktig at personer som kan utgjøre en sikkerhetstrussel registreres i SIS. Dette kan gi politiet et nytt viktig verktøy til blant annet terrorbekjempelse, noe som styrker sikkerheten i så vel Norge som i hele Schengen-området.

I henhold til Norges tilknytningsavtale til Schengen-samarbeidet har Norge rett og plikt til å gjennomføre nytt Schengen-regelverk. Gjennomføringen av relevante rettsakter er grunnleggende for Norges deltakelse i Schengen-samarbeidet. Norge avgjør på selvstendig grunnlag om innholdet i rettsakter skal godtas og innarbeides i norsk rett, men manglende innlemmelse vil kunne innebære brudd på den folkerettslige avtalen med EU om tilknytning til Schengen-samarbeidet.

Justis- og beredskapsdepartementet tilrår godtakelse av forordning (EU) 2022/1190 om endring av forordning (EU) 2018/1862 med hensyn til registrering av informasjonsmeldinger i Schengen informasjonssystem (SIS) om tredjelandsborgere i Unionens interesse.

5 Gjennomføring av screeningforordningen i norsk rett

5.1 Inkorporering i grenseloven og forholdet til utlendingsloven

5.1.1 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo i høringsnotatet at screeningforordningen gjennomføres ved inkorporering i grenseloven § 8 første ledd ny nr. 6. Rettsakten gjøres dermed gjeldende som norsk lov uten omskrivninger. Departementet understreket at gjennomføringsbestemmelsen ikke skal forstås slik at Norge blir bundet av henvisninger i screeningforordningen til øvrig EU-regelverk som ikke er gjort til norsk rett.

5.1.2 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet, Politiets utlendingsenhet og Oslo politidistrikt støtter at screeningforordningen gjennomføres ved inkorporering.

Politiets utlendingsenhet påpeker at inkorporasjon med forbehold som ikke er uttrykkelig angitt skaper utfordringer for tilgjengeligheten og forutsigbarheten i regelverket. Politiets utlendingsenhet anbefaler at det beskrives i forarbeidene hvilke konkrete deler av forordningen som ikke får anvendelse i Norge. Politidirektoratet støtter dette.

Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) mener screeningforordningen bør gjennomføres i utlendingsloven. Organisasjonen viser til at screening i de fleste tilfeller ikke vil skje som del av en grensepassering. Av hensyn til et tilgjengelig og sammenhengende regelverk bør reglene som regulerer rettsstillingen til utlendinger på norsk territorium i hovedsak fremgå av utlendingsloven. Gjennomføring utenfor utlendingsloven vil også kunne vanskeliggjøre overføring av informasjon fra screeningprosedyren og til den videre behandlingen av utlendingssaken.

Utlendingsdirektoratet støtter at screeningforordningen gjennomføres ved inkorporering, men er blant dem som mener at forordningen bør gjennomføres i utlendingsloven. Direktoratet viser til at formålene med screening går ut over rene grensekontrollformål. Henvisning til rett

prosedyre videre og deling av informasjon relevant for den videre saksbehandlingen er også sentralt. Det er således tett sammenheng mellom screening og utlendingsloven. De fleste utlendinger som skal screenes vil videre være tredjelandsborgere som søker om beskyttelse, og screening skal da skje på Nasjonalt ankomstsenter. Utlendingsdirektoratet påpeker at det derfor er avgjørende at screeningprosessen gjennomføres slik at både effektiv saks- og personflyt sikres. Gjennomføring i grenseloven vil etter Utlendingsdirektoratets syn kunne bidra til å forsterke eksisterende utfordringer. Direktoratet viser også til at de øvrige rettsaktene i EUs migrasjon- og asylpakt som er bindende for Norge, gjennomføres i utlendingsloven, og at gjennomføring også av screeningforordningen i samme lov vil gi best forutsetning for å sikre helhetlig og kostnadseffektiv saksgang på utlendingsfeltet. Dermed departementet skulle konkludere med at screeningforordningen bør gjennomføres i grenseloven, mener Utlendingsdirektoratet at det bør inntas en bestemmelse i utlendingsloven som tydeliggjør at screening også er en innledende del av behandlingen av en utlendingssak.

Politidirektoratet støtter at screeningforordningen gjennomføres i grenseloven. Direktoratet fremholder at screening komplementerer reglene i grenseforordningen, enten som en fortsettelse av igangsatte grensekontrollprosedyrer, eller som et substitutt for manglende grensekontroll. Formålet med screeningforordningen sammenfaller i stor grad med grenselovens formål, blant annet ivaretagelse av indre sikkerhet og motvirkning av ulovlig innvandring og trusler mot folkehelsen. Gjennomføring i grenseloven bidrar til god sammenheng i grensereguleringen, og tydeliggjør forskjellene mellom formålet med screening som en del av den helhetlige grenseforvaltningen og dagens ankomst- og asylregistrering.

Politiets høgskolen er enig med departementet i at screeningforordningen bør plasseres i grenseloven. Selv om enkelte bestemmelser i utlendingsloven også er relevante for grensekontroll, er gjennomføring av yttergrensekontroll på bakgrunn av Schengen-forpliktelser rendyrket i utlendingsloven.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Valg av lov understøttes etter Politihøgskolens syn også av grenselovens forarbeider. Politihøgskolen understreker at gjennomføringsforpliktelsen etter Schengen-regelverket ikke bare innebærer at regelverket gjennomføres i norsk rett, men også at regelverket praktiseres ensartet. Dette må tillegges vekt i gjennomføringsfasen.

5.1.3 Departementets vurdering

Departementet fastholder forslaget om å gjennomføre screeningforordningen i norsk rett ved inkorporering. Dette sikrer at norsk rett gjenspeiler forordningens krav fullt ut, og legger til rette for en enhetlig gjennomføring av regelverket i Schengen-landene.

Departementet mener det er gode argumenter både for gjennomføring i utlendingsloven og for alternativet, som er gjennomføring i grenseloven.

Screeningforordningen utfyller reglene i grenseforordningen, som er gjennomført i norsk rett i grenseloven § 8 første ledd nr. 1. Screeningforordningens overordnede formål – å sikre kontroll av tredjelandsborgere som krysser eller har krysset Schengen-landenes felles yttergrense – sammenfaller i stor grad med grenselovens formål, jf. grenseloven § 1. Screeningprosessen skal utfylle grensekontrollen av tredjelandsborgere, styrke arbeidet med å avklare utlendingers identitet og bidra til å avdekke utlendinger som kan utgjøre en trussel mot Schengen-området indre sikkerhet. Dette er oppgaver som i dag tilligger politiet. Sammenhengen mellom screening og grensekontroll understrekes av at screeningforordningen forutsetter at personopplysninger opptatt i grensekontrollen av reisende som senere overføres til screening, kan gjenbrukes i screeningen. Screening er likevel ikke rettslig sett å anse som en del av grensekontrollen, jf. definisjonen av grensekontroll i grenseforordningen artikkel 2 nr. 10.

Samtidig vil screening i norsk sammenheng i de fleste tilfeller innledes ved at tredjelandsborgere påtreffes på territoriet, søker om beskyttelse ved et grenseovergangssted eller selv oppsøker norske myndigheter etter innreise på territoriet. De fleste utlendingene som skal gjennomgå screening vil være personer som søker beskyttelse i Norge. Screening vil i disse tilfellene gjennomføres på Nasjonalt ankomstsenter. De fleste prosessstegene i screeningen sammenfaller med slik registrering og informasjonsinnhenting som i dag utgjør innledende deler av asyl- og ankomstprosessen. Det er nær sammenheng også mellom gjennomføring av screeningforordningen og utlendingslovens

bestemmelser. Enkelte bestemmelser i utlendingsloven vil komme direkte eller indirekte til anvendelse under screeningen, enten alene eller lest i sammenheng med grenselovens bestemmelser.

Oppgavene som screeningforordningen pålegger bør så vidt mulig utføres i tråd med dagens ansvarsfordeling mellom politiet og de øvrige utlendingsmyndighetene. Dette bør hensyntas ved valg av lov for gjennomføring av forordningen. Et sentralt formål med screeningforordningen er å sikre identitetsundersøkelse og sikkerhetssjekk av tredjelandsborgere som ikke har gjennomgått grensekontroll. Dette er oppgaver som utføres av politiet. Selv om flertallet av dem som gjennomgår screening i en normalsituasjon vil være utlendinger som søker om beskyttelse, er screening etter sitt formål en kontrollprosess som er et substitutt for og konsekvens av, at grensekontroll ikke har blitt gjennomført tidligere. Gjennomføring i grenseloven samsvarer godt med at screening skal være politiets ansvar. Screening skal også skje forut for videre behandling av utlendingssaken. Etter en samlet vurdering fastholder departementet at screeningforordningen bør gjennomføres ved inkorporering i grenseloven § 8 første ledd ny nr. 6. For å tydeliggjøre at screening vil være en oppgave som politiet skal utføre etter regler i grenseloven, foreslås også enkelte presiseringer i grenseloven § 2 om lovens saklige virkeområde og forholdet til andre regler, og i § 4 om politiets ansvar og samarbeid med andre myndigheter.

I høringsnotatet foreslo ikke departementet noen egen bestemmelse for å tydeliggjøre sammenhengen mellom screening og utlendingsloven. Utlendingsdirektoratet mener det bør presiseres i regelverket at tredjelandsborgere som omfattes av screeningforordningen samtidig er underlagt relevante bestemmelser i utlendingsloven. Det bør også gjøres klart at en sak etter utlendingsloven kan starte før screeningen er avsluttet. Dette er i tråd med vurderingen i høringsnotatet om at personer som gjennomgår screening parallelt vil være underlagt utlendingslovens regler. Departementet er enig med Utlendingsdirektoratet i at det kan være hensiktsmessig å klargjøre forholdet mellom screening og en sak etter utlendingsloven. Det foreslås derfor en ny bestemmelse i utlendingsloven § 5 a som gjør det klart at en sak etter utlendingsloven kan påbegynnes og behandles før screeningen er gjennomført. Utlendingslovens bestemmelser om blant annet bort- og utvisning, beskyttelse, saksbehandling, tvangsmidler og om saker som berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn, vil dermed

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

komme til anvendelse som vanlig i den parallelle behandlingen av utlendingssaken.

Selv om screeningforordningen vil gjelde som norsk lov, kan det være behov for å gi utfyllende bestemmelser. Departementet vil vurdere behovet for forskriftsbestemmelser nærmere, og eventuelt fastsette slike med hjemmel i grenseloven § 25 nr. 12 og relevante bestemmelser i utlendingsloven. For dette formålet gir forslaget til utlendingsloven ny § 5 a også hjemmel for å fastsette utfyllende bestemmelser i forskrift.

Til Politiets utlendingsenhets ønske om en tydeliggjøring i forarbeidene, bemerker departementet at inkorporering av screeningforordningen ikke forplikter Norge til å anvende regelverk som Norge ikke er bundet av gjennom Schengen- og Dublin-samarbeidet, eller regelverk som utelukkende retter seg mot EUs medlemsland og institusjoner. Screeningforordningens foralepunkt 67 angir at henvisninger til mottaksdirektivet for Norges vedkommende skal forstås som henvisninger til tilsvarende nasjonale regler. Departementet vil ikke uttømmende angi hvilke henvisninger i screeningforordningen som ikke får rettslig betydning i Norge, men viser til enkelte uttalelser om slike henvisninger i omtalen av artiklene i screeningforordningen i punkt 3.2 ovenfor.

5.2 Om fastsettelse av screeningmyndigheten

5.2.1 Forslaget i høringsnotatet

I dag er det politiet som utfører oppgavene som vil inngå som del av screeningen. I tråd med gjeldende ansvarsfordeling, foreslo departementet at politiet utpekes som screeningmyndighet, samtidig som det ble åpnet opp for at også Utlendingsdirektoratet kan gis en slik rolle. Departementet la til grunn at det ikke var nødvendig å utpeke screeningmyndigheten i lov, men at departementet kan gjøre det gjennom instruks.

5.2.2 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet støtter at kun politiet utpekes som screeningmyndighet. Dette vil gi en tydelig plassering av ansvaret, samtidig som det ivaretar og bygger videre på eksisterende ansvarsfordeling og praksis. Direktoratet mener imidlertid at screeningmyndigheten bør utpekes i grenseloven.

Utlendingsdirektoratet støtter behovet for tydelig ansvars plassering, og at det skal være politiet

som har hovedansvaret for at screening skjer i henhold til kravene i forordningen. Dersom Utlendingsdirektoratet skal utpekes som screeningmyndighet, må dette være tydelig avgrenset til å gjelde for organisering av helsesjekk.

Oslo politidistrikt støtter at det er argumenter som taler for at også Utlendingsdirektoratet utpekes som screeningmyndighet.

5.2.3 Departementets vurdering

Selv om verken forordningen eller nasjonal rett krever det, er departementet i etterkant av høringen kommet til at det er en fordel om det fremgår av grenseloven hvem som er screeningmyndighet. Dette vil tydeliggjøre ansvars plasseringen overfor tredjelandsborgere som vil gjennomgå screening, og for rettsanvendere. Ansvarsplasseringen bør være i tråd med gjeldende oppgave- og ansvarsfordeling på utlendingsfeltet. Det foreslås derfor at politiets rolle som screeningmyndighet lovfestes i grenseloven § 4 nytt tredje ledd første punktum.

Den nærmere organiseringen av screeningprosessen kan vise seg å gjøre det hensiktsmessig eller nødvendig at også andre myndigheter utfører oppgaver som ledd i screeningen og opptre som screeningmyndighet. Slik mottak og håndtering av tredjelandsborgere i ankomstfasen nå er organisert, kan det eksempelvis være hensiktsmessig at Utlendingsdirektoratet gis i oppgave å organisere den innledende helsesjekken. I § 4 nytt tredje ledd andre punktum foreslås det derfor en hjemmel for departementet til å gi forskrift om at også andre myndigheter skal utøve myndighet etter forordningen.

5.3 Gjennomføring av endringer i andre forordninger

5.3.1 Forslaget i høringsnotatet

For å gjennomføre screeningforordningens endringer i EES-forordningen, ETIAS-forordningen og interoperabilitetsforordningen for grenser og visum, foreslo departementet endringer i inkorporeringsbestemmelsene til disse forordningene. For endringene i VIS-forordningen ble det i høringsnotatet vurdert at screeningmyndighetens tilgang til VIS ville sikres når lov 21. juni 2024 nr. 47 om endringer i grenseloven og utlendingsloven mv. (interoperabilitet og visuminformasjons system mv.) del III §§ 101 til 102 f trer i kraft.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

5.3.2 Høringsinstansenes syn

Ingen høringsinstanser har uttalt seg om forslaget til endring av inkorporasjonsbestemmelsene.

5.3.3 Departementets vurdering

Screeningforordningen artikkel 20, 21 og 22 endrer henholdsvis VIS-forordningen, EES-forordningen og ETIAS-forordningen for å muliggjøre screeningmyndighetenes søk mot disse informasjonssystemene for identifisering og verifisering av identitet og ved gjennomføringen av sikkerhetssjekker. Blant annet tilføyes EES-forordningen en ny artikkel 24a om tilgang til opplysninger for sikkerhetssjekken. ETIAS-forordningen tilføyes en ny artikkel 35a som regulerer hvordan den nasjonale ETIAS-enheten eller Europol skal håndtere treff mot ETIAS-overvåkingslisten.

Endringen i interoperabilitetsforordningen for grenser og visum, jf. screeningforordningen artikkel 23, gjøres for å muliggjøre screeningmyndighetens bruk av rammeløsningen for interoperabilitet mellom EUs informasjonssystemer. Endringen åpner for at screeningmyndigheten kan utføre søk gjennom felles søkeportal (ESP). Ny artikkel

20a regulerer tilgang til felles identitetsregister (CIR) for identifisering eller verifisering av identitet etter screeningforordningen.

De fire forordningene som endres er gjort til norsk lov ved inkorporering. EES-forordningen og interoperabilitetsforordningen for grenser og visum er gjennomført i grenseloven § 8 første ledd nr. 2 og 4. ETIAS-forordningen er gjort til lov ved inkorporering i utlendingsloven § 9 a. VIS-forordningen er gjennomført i utlendingsloven § 102, men gjennomføringen av de siste endringene i VIS-forordningen har ennå ikke trådt i kraft.

Departementet opprettholder forslaget om å gjennomføre screeningforordningens endringer i andre rettsakter i de respektive lovbestemmelsene som gjennomfører disse i norsk rett. Dette gjøres ved å henvise til screeningforordningen i listen over endringsforordninger som endrer de underliggende rettsaktene. Det vises til forslaget til utlendingsloven § 9a og grenseloven § 8 første ledd nr. 2 og 4. For endringen i VIS-forordningen innebærer det at tilføydelsen av henvisning til screeningforordningen gjøres i inkorporeringsbestemmelsen i utlendingsloven § 102, som er vedtatt ved endringslov av 21. juni 2024 nr. 47, men som ennå ikke har trådt i kraft.

6 Lovfesting av tredjelandsborgeres plikt til å være tilgjengelig for screeningmyndigheten

6.1 Forslaget i høringsnotatet

Screeningforordningen artikkel 6 og 7 pålegger medlemslandene å fastsette nasjonale regler for å sikre at tredjelandsborgere som gjennomgår screening er tilgjengelige for screeningmyndigheten. Dette skal forhindre at tredjelandsborgere unndrar seg nasjonale myndigheters oppfølging (forsviner) før screeningen er gjennomført, og mulige trusler mot den indre sikkerheten og folkehelsen som følge av slik unndragelse.

I høringsnotatet foreslo departementet en bestemmelse i grenseloven ny § 15 a første ledd andre punktum som ga hjemmel for å pålegge tredjelandsborgere som gjennomgår screening å være tilgjengelig på et nærmere angitt sted i et nærmere angitt tidsrom.

Departementet la videre til grunn at dersom det er konkrete holdepunkter for å anta at en tredjelandsborger som gjennomgår screening vil unndra seg myndighetsoppfølging, så kan tvangsmidler etter utlendingsloven § 105 (meldeplikt og bestemt oppholdssted) og § 106 (pågripelse og internering) komme til anvendelse, jf. utlendingsloven § 99.

Departementet mente det var behov for å tydeliggjøre at det skulle kunne legges vekt på brudd på pålegget om å være tilgjengelig i vurderingen av unndragelsesfare etter utlendingslovens tvangsmiddelsbestemmelser, og foreslo derfor å innta en henvisning til grenseloven ny § 15 a i ny bokstav m i utlendingsloven § 106 d første ledd.

6.2 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet, Politiets utlendingsenhet og Oslo politidistrikt støtter forslaget om å lovfeste en plikt for tredjelandsborgere til å være tilgjengelig for myndighetene under screeningen.

Til forslaget om en hjemmel for myndighetene til å pålegge tredjelandsborgere å være tilgjengelig på et nærmere angitt sted i et nærmere angitt tidsrom, mener *Politihøgskolen* at et slikt pålegg

har liten praktisk verdi i de sakene som ikke gjelder asylsøkere. *Politiets utlendingsenhet* mener at det kan fremstå som at i det i realiteten ikke er noen forskjell mellom å få og ikke få et pålegg når det ikke etableres noen sanksjon for å bryte pålegget. *Politiets utlendingsenhet* mener videre at dersom pålegget skal gis etter en konkret vurdering, bør pålegget gis av en jurist, noe som får støtte fra *Politidirektoratet*.

Politihøgskolen mener departementet bør vurdere om politiet bør gis hjemmel til å gjennomføre screening med tvang der pliktene ikke etterleves.

Videre er *Politihøgskolen* delvis enig i at utlendingsloven §§ 105 og 106 gir tilstrekkelig hjemmel til å sikre gjennomføring av screening i de tilfeller der utlendingen ikke etterlever de plikter som påhviler tredjelandsborgeren etter loven. Høgskolen stiller imidlertid spørsmål om det kan tenkes tilfeller hvor en ikke kan konstatere unndragelse fra iverksettelse av vedtaket i utlendings-saken, men fra selve prosessstrinnet – det å screenes. *Politiets utlendingsenhet* på sin side støtter departementets vurdering av at gjeldende tvangsmiddel hjemler i utlendingsloven §§ 105 og 106 vil være anvendelige overfor tredjelandsborgere under screeningen. Enheten ber departementet vurdere å tilføye et nytt grunnlag for utvisning i utlendingsloven § 66 for tredjelandsborgere som bryter et pålegg om å være tilgjengelig på et bestemt sted under screening. *Politidirektoratet* støtter dette.

Politiets utlendingsenhet mener videre at bruk av utlendingslovens bestemmelser om bortvisning, eventuelt også utvisning, vil kunne bidra til at tredjelandsborgere overholder sine plikter under screening. *Politiets utlendingsenhet* mener at man for dette formålet bør utvide virkeområdet for utlendingsloven § 17 første ledd bokstav n, slik at en tredjelandsborger kan bortvises dersom vedkommende nekter å avgi biometriske personopplysninger når dette er påkrevd etter screeningforordningen. Dette vil legge til rette for en enklere og mer effektiv saksbehandling og vedtaksprosess. *Politidirektoratet* ser ikke behov for en ny bort- eller utvisningshjemmel.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Barneombudet, Redd Barna og Røde Kors er bekymret for at tredjelandsborgeres plikt til å være tilgjengelig vil kunne medføre frihetsberøvelse og internering. Alle de tre instansene, samt *UNHCR*, mener at barn ikke bør interneres i det hele tatt. De fire nevnte instansene, samt *Norges Kristne Råd*, mener at internering kun skal brukes som en siste utvei i tråd med prinsippene om nødvendighet og proporsjonalitet. Norges Kristne Råd mener også at det må sikres at slike tiltak ikke brukes rutinemessig, men kun etter strengt individuelle vurderinger og med domstolskontroll.

Redd Barna fremhever at når pålegget ikke skal kunne påklages etter forvaltningslovens regler, er det risiko for at tiltaket oppleves som internering uten tilstrekkelige rettssikkerhetsgarantier.

Øst politidistrikt støtter forslaget om å innta i ny bokstav m i utlendingsloven § 106 d første ledd at unnlatelse av å gjøre seg tilgjengelige for myndighetene under screening vil være et selvstendig forhold i vurderingen av unndragelsesfare. *Oslo politidistrikt* anser det som svært viktig å få på plass en slik konkret henvisning. *Politihøgskolen* mener derimot at bestemmelsen ikke bør ha et så konkret og avgrenset moment, og at eventuelle nye momenter bør ta opp i seg mer enn kun en enkeltbestemmelse om pålegg. Dersom det skal tilføyes et nytt moment i utlendingsloven § 106 d, foreslår *Politihøgskolen* at det omfatter tilfeller der utlendingen «ikke har overholdt et pålegg gitt av politiet eller Utlendingsdirektoratet».

6.3 Departementets vurdering

Departementet opprettholder, med en noe annen innretning, forslaget om å innta en bestemmelse i grenseloven om at tredjelandsborgere som gjennomgår screening, plikter å være tilgjengelig for myndighetene, jf. screeningforordningen artikkel 9 nr. 1. Bestemmelsen foreslås inntatt som ny § 24 b i grenseloven nytt kapittel 5 A om screening. Det er avgjørende for en effektiv gjennomføring av screeningen at plikten til tilstedeværelse er kjent og overholdes, og departementet mener derfor det er hensiktsmessig å lovfeste denne plikten eksplisitt. I tråd med screeningforordningen artikkel 6 og 7 presiseres det i forslaget at plikten innebærer å være tilgjengelig på det stedet screeningmyndigheten gir anvisning på, det vil si der screeningen skal gjennomføres, frem til screeningen er avsluttet. Screeningmyndigheten må sørge for at utlendingen er kjent med innholdet i plikten til å

være tilgjengelig, og at brudd på den kan underbygge unndragelsesfare som kan gi grunnlag for tvangsmiddelbruk. Bestemmelsen vil, sammenholdt med tvangshjemlene i utlendingsloven §§ 105 og følgende, være tilstrekkelig til å oppfylle kravene i screeningforordningen artikkel 6 og 7 om nasjonalt hjemmelsgrunnlag.

Departementet er kommet til at det ikke er hensiktsmessig å utforme bestemmelsen som en hjemmel til å *pålegge* tredjelandsborgere å være tilgjengelig. Et slikt pålegg vurderes ikke å ville innebære noe mer eller annet enn det som følger av forslaget til en lovfestet plikt til å være tilgjengelig, slik dette nå er formulert i forslaget til grenseloven ny § 24 b.

Departementet er enig med Politidirektoratet i at det ikke er behov for en ny bort- eller utvisningshjemmel i utlendingsloven. Utlendingsloven § 66 første ledd åpner allerede for utvisning som reaksjon der en utlending grovt eller gjentatte ganger har overtrådt en eller flere bestemmelser i grenseloven eller utlendingsloven. Bestemmelsene om bortvisning i utlendingsloven § 17 vil kunne anvendes også overfor tredjelandsborgere som gjennomgår, eller har gjennomgått, screening.

Departementets forslag til hjemmel for bruk av tvang for opptak av biometriske opplysninger omtales i punkt 8. Departementet foreslår ikke flere hjemler for å kunne gjennomføre screening med tvang i grenseloven. Tredjelandsborgere som gjennomgår screening vil parallelt ha en pågående sak etter utlendingsloven, og utlendingslovens tvangsbestemmelser vil kunne komme til anvendelse i relasjon til den underliggende utlendingssaken. For eksempel kan utlendingsloven § 103 første ledd bokstav a, om undersøkelse av en utlendings person, komme til anvendelse også i screeningtilfeller. Det er bred støtte blant høringsinstansene som har uttalt seg om at det ikke bør være en plikt til å gjennomgå en innledende helse- eller sårbarhetssjekk under screeningen. Departementet er enig i dette. Tvang vil dermed heller ikke være aktuelt i disse tilfellene.

Flere høringsinstanser er bekymret for at tredjelandsborgeres plikt til å være tilgjengelig vil kunne medføre de facto frihetsberøvelse og internering. Departementet understreker at plikten til å være tilgjengelig ikke gir screeningmyndigheten adgang til å frihetsberøve en tredjelandsborger som gjennomgår screening. Dersom tredjelandsborgeren ikke overholder plikten som følger av forordningen og forslaget til ny § 24 b i grenseloven, vil imidlertid utlendingslovens tvangsmiddelbestemmelser kunne komme til anven-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

delse. Også i slike tilfeller vil vilkårene om nødvendighet og forholdsmessighet etter utlendingsloven § 99 første ledd gjelde.

Plikten til å være tilgjengelig vil også omfatte mindreårige som gjennomgår screening. Plikten må imidlertid forstås i tråd med at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn under hele screeningen. Utlendingsloven § 106 c åpner for at mindreårige i særlige tilfeller kan pågripes og interneres. Det er imidlertid svært strenge vilkår for dette. Gjennomføring av screeningforordningen vil ikke åpne for å pågripe eller internere mindreårige i større grad enn det som allerede følger av utlendingslovens bestemmelser. Ny § 24 b i grenseloven anses å være i overensstemmelse med menneskerettslige krav, herunder barnekonvensjonen artikkel 37 om frihetsberøvelse av barn.

Departementet fastholder forslaget om å innta en henvisning til grenseloven § 24 b i ny bokstav m

i utlendingsloven § 106 d første ledd. Ettersom det ikke foreslås noen hjemmel for å pålegge tredjelandsborgere å være tilgjengelig, er forslaget til utlendingsloven § 106 d første ledd ny bokstav m noe justert sammenlignet med høringsforslaget ved at «plikt» erstatter «pålegg». Manglende overholdelse av plikten til å være tilgjengelig vil dermed være et moment i vurderingen av om det foreligger unndragelsesfare. Departementet understreker at momentlisten i utlendingsloven § 106 d første ledd ikke er uttømmende, men kun angir – til dels nokså spesifikke – handlinger, unnlatelser etc. som det kan være særlig relevant å legge vekt på for å avgjøre om det foreligger unndragelsesfare. Departementet er ikke enig med Politihøgskolen i at man bør unngå å innta flere henvisninger til spesifikke pliktbrudd i bestemmelsen dersom pliktbruddet er særlig relevant ved vurderingen av faren for unndragelse.

7 Behandling av personopplysninger som ledd i screening

7.1 Innledende om personvern

7.1.1 Grunnloven og internasjonale forpliktelser

Grunnloven § 102 beskytter den enkeltes privatliv, familieliv, hjem og kommunikasjon, og pålegger statens myndigheter å sikre et vern om den personlige integritet. Høyesterett har lagt til grunn at Grunnloven § 102 skal tolkes i lys av materielt tilgrensende menneskerettslige forpliktelser, særlig EMK artikkel 8 og SP artikkel 17, jf. Rt. 2015 s. 93 avsnitt 57. EMK artikkel 8 nr. 1 angir at enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin korrespondanse. SP artikkel 17 nr. 1 angir at ingen må utsettes for vilkårlige eller ulovlige inngrep i privat- eller familieliv, hjem eller korrespondanse, eller ulovlige inngrep på ære eller omdømme.

Beskyttelse av personopplysninger er av grunnleggende betydning for en persons rett til respekt for privatliv og familieliv, jf. EMDs stor-kammeravgjørelse *Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy mot Finland* (931/13) 27. juni 2017 avsnitt 137.

Det kan gjøres inngrep i rettighetene når det er nødvendig i et demokratisk samfunn, blant annet av hensyn til den nasjonale sikkerhet, offentlige trygghet eller for å forebygge uorden eller kriminalitet, jf. EMK artikkel 8 nr. 2. Inngrepet må være forholdsmessig.

7.1.2 Personopplysningsloven og politiregisterloven

Lov 15. juni 2018 nr. 38 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) gjennomfører forordning (EU) 2016/679 (personvernforordningen) i norsk rett og gir supplerende regler om personvern.

Lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterloven) med tilhørende forskrift gjennomfører direktiv (EU) 2016/680 om kompetente myndigheters behandling av personopplysninger med sikte på å forebygge, etterforske, avsløre

eller rettsforfølge straffbare handlinger mv. (LED-direktivet) i norsk rett. Loven kommer til anvendelse for politiets behandling av opplysninger, med unntak av politiets behandling av opplysninger som reguleres av SIS-loven eller er del av politiets forvaltningsvirksomhet eller sivile gjøremål, jf. politiregisterloven § 3 første ledd nr. 1 og 2. Politiets forvaltningsvirksomhet reguleres av personopplysningsloven.

Både personvernforordningen og LED-direktivet etablerer rettigheter for den registrerte ved behandling av personopplysninger, blant annet i form av regler som gir rett til informasjon og innsyn i egne personopplysninger, til retting og sletting («retten til å bli glemt») og til å protestere mot og til begrensning av behandling. LED-direktivet er imidlertid tilpasset de særlige behov som gjør seg gjeldende ved kriminalitetsbekjempelse, slik at rettighetene ikke er likelydende i de to regelverkene. Personvernforordningen oppstiller et krav til behandlingsgrunnlag for lovlig behandling av personopplysninger. Etter personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e er behandling av personopplysninger lovlig dersom «behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt». For at dette behandlingsgrunnlaget skal kunne benyttes, må det foreligge et supplerende rettslig grunnlag fastsatt i nasjonal rett eller i unionsretten, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 3 bokstav a og b og Prop. 56 LS (2017–2018) *Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) og samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av forordning (EU) nr. 2016/679 (generell personvernforordning) i EØS-avtalen* punkt 6.3.2 s. 32-33.

Det stilles ytterligere krav ved behandling av særlige kategorier av personopplysninger, herunder biometriske opplysninger og helseopplysninger, jf. personvernforordningen artikkel 9 nr. 1. Særlige kategorier av personopplysninger kan bare behandles dersom et av vilkårene i artikkel 9 nr. 2 bokstav a til j er oppfylt. Bokstav g åpner for behandling av slike personopplysninger når det er nødvendig av hensyn til «viktige allmenne interes-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

ser». Behandlingen må skje «på grunnlag av» unionsretten eller nasjonal rett, som skal «stå i et rimelig forhold til det mål som søkes oppnådd, være forenlig med det grunnleggende innholdet i retten til vern av personopplysninger og sikre egnede og særlige tiltak for å verne den registrertes grunnleggende rettigheter og interesser».

Personvernforordningen artikkel 15 etablerer en rett for den registrerte til å få den behandlingsansvarliges bekreftelse på om personopplysninger om vedkommende behandles, og – dersom det er tilfellet – innsyn i personopplysningene og andre opplysninger om behandlingen. Artikkel 23 åpner for at den registrertes rettigheter etter artikkel 15 kan innskrenkes i lov på nærmere angitte vilkår i visse situasjoner. Slike unntak er i norsk rett nedfelt i personopplysningsloven § 16, som blant annet fastsetter unntak fra retten til informasjon og innsyn når hemmelighold er påkrevd av hensyn til forebygging, etterforskning, avsløring og rettslig forfølgning av straffbare handlinger, jf. første ledd bokstav b. Dersom innsyn avslås, må dette begrunnes skriftlig med en presis henvisning til unntakshjemmelen, jf. personopplysningsloven § 16 tredje ledd.

Datatilsynet er tilsynsmyndighet etter personvernforordningen og LED-direktivet, jf. personopplysningsloven § 20 og politiregisterloven § 58.

7.1.3 Lovforslagets personvernkonsekvenser

Forslaget om å innføre screening av tredjelandsborgere innebærer at screeningmyndigheten må behandle en rekke personopplysninger. Behandlingen vil omfatte opplysninger om identitet, herunder biometriske opplysninger, og om helse og sårbarhet. I tillegg vil behandlingen kunne omfatte opplysninger om involvering i straffesaker og andre forhold av betydning for den innledende sikkerhetssjekken. Kravet til behandlingsgrunnlag beskrives nærmere i punkt 7.3.

Personopplysningene vil samles inn, kontrolleres, brukes for å gjennomføre søk mot felles-europeiske informasjonssystemer og nasjonale registre, noteres i et særskilt skjema, og overføres til utlendingsmyndighetene for videre behandling og lagring. Deretter vil de fleste opplysningene slettes hos screeningmyndigheten.

Forslaget om å gjennomføre screeningforordningen vurderes likevel ikke å ville medføre noen vesentlig mer omfattende behandling av personopplysninger sammenlignet med gjeldende rett og praksis. De samme opplysningskategoriene om de samme persongruppene blir allerede innhentet og

behandlet av utlendingsmyndighetene i forbindelse med saker etter utlendingsloven. Når en tredjelandsborger i dag påtreffes i riket eller på yttergrensen, innhentes det fingeravtrykk og ansiktsbilde, som blant annet kontrolleres mot visum-informasjonsystemet (VIS), inn- og utreisestemmet (EES) og Schengen informasjonssystem (SIS). Tilsvarende innhentes det biometriske opplysninger av personer som søker beskyttelse i Norge, og det gjennomføres søk mot EUs informasjonssystemer for avklaring av identitet og sikkerhetsrisiko. Dette gjøres av politiet som en del av grense- og utlendingskontrollen. Utlendingsmyndighetene lagrer de biometriske opplysningene i utlendingsregisteret, og behandler og beholder andre personopplysninger i sine saksbehandlingssystemer. Utlendingsmyndighetene behandler allerede opplysninger om helse og sårbarhet når det er nødvendig for saker etter utlendingsloven. Dette tilsier at personvernkonsekvensene av forslaget vil være begrenset.

Screeningforordningen medfører at innledende undersøkelser som i dag gjøres av utlendingsmyndighetene etter utlendingsloven og grensemyndigheten etter grenseforordningen, i stedet vil utføres av screeningmyndigheten. Resultatet av screeningen vil deretter bli overført til utlendingsmyndighetene for videre behandling etter utlendingsloven. Forslaget legger opp til at politiet skal være screeningmyndighet, med åpning for at også andre organer kan tillegges oppgaver som screeningmyndighet. Mest nærliggende er det at Utlendingsdirektoratet eventuelt tillegges oppgaver. Det vil dermed mest sannsynlig være de samme organene som vil behandle opplysninger som i dag, men de vil gjøre det i egenskap av å være screeningmyndighet.

Forordningens krav til gjennomføring av innledende sjekk av helse, sårbarhet og sikkerhetsrisiko antas å føre til en mer ensartet og systematisert behandling av personopplysninger sammenlignet med dagens løsninger. Gjennomføringen av disse sjekkene vil i praksis kunne medføre en noe mer omfattende behandling av personopplysninger sammenlignet med gjeldende rett, særlig for tredjelandsborgere som skal henvises til returprosedyre. Selv om behandling av opplysninger om helse og sårbarhet er særlig sensitive opplysningskategorier, vil behandlingen være nødvendig for å sikre at tredjelandsborgerens særlige behov blir synliggjort og hensyntatt i den videre saksgangen. Behandlingen vil dermed også være i tredjelandsborgerens egen interesse. Gjennomføringen av disse undersøkelsene vil i tillegg primært være samtykkebasert, med mindre

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

noe annet følger av annet regelverk, eksempelvis smittevernloven. Dersom det anses nødvendig for å verne folkehelsen, vil det kunne behandles helseopplysninger uten tredjelandsborgerens samtykke.

Tredjelandsborgere som gjennomgår screening vil ofte mangle troverdige reise- og identitetsdokumenter. Behandling av biometriske opplysninger er derfor nødvendig for sikker identifisering og verifisering av identitet, og for å gjennomføre sjekker av sikkerhetsrisiko. Slike opplysninger behandles allerede av grensemyndigheten og utlendingsmyndighetene, slik at forordningen her vil medføre en begrenset utvidelse.

Behandlingen vil være rammet inn av de alminnelige reglene om behandling av personopplysninger. Screeningmyndigheten vil være underlagt lovpålagt taushetsplikt, og kan bare dele opplysninger der det finnes hjemmel for informasjonsutveksling. Screeningforordningen forutsetter utveksling av personopplysninger mellom grensemyndigheten, utlendingsmyndighetene, politimyndigheten og screeningmyndigheten både forut for og etter gjennomført screening. Politiet alene, eller i samarbeid med andre myndigheter, utøver alle disse myndighetsoppgavene, jf. grenseloven § 4, utlendingsloven § 75 og politiloven § 2. Politiet foreslås også utpekt som screeningmyndighet, jf. forslaget til endringer i grenseloven § 4. Forholdet til de alminnelige personvernrettslige reglene og de registrertes rettigheter behandles i punkt 7.2. Forslag til regler om utlevering av personopplysninger drøftes i punkt 7.5.

All behandling av personopplysninger medfører en risiko for brudd på de registrertes personvern, eksempelvis i form av uautorisert tilgang og misbruk av opplysninger. Dette vil også gjelde ved behandling av opplysninger i forbindelse med screening. Eventuelt misbruk av opplysninger innhentet ved screening vil ramme sårbare grupper. Det er derfor særlig viktig at den behandlingsansvarlige etablerer og opprettholder adekvate tekniske og organisatoriske sikkerhets tiltak for å sikre opplysningene, for eksempel tilgangsstyring, logging og interne rutiner for lagring, sletting og internkontroll. Etter departementets vurdering vil kravene som følger av de alminnelige personvernreglene i tilstrekkelig grad ivareta dette.

Formålet med behandlingen av opplysninger etter screeningforordningen er å bøte på utfordringer knyttet til irregulær migrasjon og sikre en kontrollert innvandring. Behandlingen skal dermed ivareta viktige hensyn, og vil være nødvendig for å oppnå disse formålene.

Samlet sett vurderes personvernkonsekvensene av å gjennomføre screeningforordningen å stå i et rimelig forhold til de formål forordningen skal ivareta.

7.2 Forholdet til personvern-regelverket. Innsyn og sletting

7.2.1 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet ble det lagt til grunn at personopplysningsloven vil gjelde for screeningmyndighetens behandling av personopplysninger, men uten at dette ble foreslått inntatt i grenseloven. Det ble heller ikke foreslått noen bestemmelser om den registrertes rettigheter.

Det ble foreslått å lovfeste at biometriske opplysninger skal tilintetgjøres så snart screening er gjennomført eller tidsfristene for screening er utløpt. Det ble også foreslått forskriftsbestemmelser om mellomlagring og sletting av biometriske opplysninger i grense- og territorialkontrollregisteret.

7.2.2 Høringsinstansenes syn

Datatilsynet viser til at screeningforordningen legger opp til en omfattende behandling av personopplysninger, herunder særlige kategorier av personopplysninger og andre sensitive opplysninger, om enkeltpersoner som kan befinne seg i en sårbar situasjon. Tilsynet mener det er viktig at disse personenes rettigheter ivaretas innenfor klare rammer ved den nasjonale gjennomføringen av forordningen. Tilsynet savner en mer utfyllende redegjørelse for gjeldende rett og praksis, for bedre å kunne vurdere de personvernrettslige konsekvensene av forslaget.

Politidirektoratet og *Politiets utlendingsenhet* mener screeningforordningens foralepunkt 34 ikke kan tas til inntekt for at personvernforordningen gjelder alene, men at også andre regler kommer til anvendelse under screening. Disse høringsinstansene savner en vurdering av om deler av behandlingen av opplysninger i screeningprosessen vil omfattes av LED-direktivet, og mener at viderebruk av treffopplysninger fra politiets systemer vil reguleres av politiregisterloven. Direktoratet viser til at informasjonsinnhenting i screeningprosessen har en side til politimessige formål, særlig gjennomføringen av sikkerhetsjekk opp mot politiets nasjonale registre, SIS, ETIAS-overvåkingslisten og Europol- og Interpol-opplysninger. Også *Kripas* fremhever at det for sikkerhetssjekken gjelder særregler for behand-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

ling av Interpol-opplysninger, og at adgangen til søk i og utlevering fra politiregistrene vil reguleres av politiregisterloven.

Flere høringsinstanser har spørsmål om retten til informasjon og innsyn.

Datatilsynet ber departementet klargjøre hvorvidt unntak fra retten til innsyn i opplysninger fra sikkerhetssjekken skal hjemles i personopplysningsloven § 16 eller direkte i screeningforordningen artikkel 17 nr. 3, særlig dersom slike opplysninger ikke fremgår av screeningskjemaet. *Datatilsynet* antar at screeningen vil produsere dokumentasjon utover det som vil noteres i screeningskjemaet, men bemerker at høringsnotatet ikke beskriver hvordan disse opplysningene skal behandles. *Politiets utlendingsenhet* legger til grunn at unntakene i personopplysningsloven § 16 vil komme til anvendelse. *Politidirektoratet* mener det bør vurderes om det er behov for flere unntak utover personopplysningsloven § 16. *Direktoratet* mener at avslag på innsyn i opplysninger om sikkerhetssjekker burde reguleres etter mønster av politiregisterloven § 54, slik at avslaget ikke må tilkjennegi om det foreligger registrerte opplysninger eller ikke.

Datatilsynet savner en redegjørelse for forholdet mellom screeningforordningens sletteregler og den videre behandlingen av opplysninger i medhold av utlendingsloven, og eventuelt for rettshåndhevelsesformål. *Tilsynet* bemerker at dette gjør det vanskelig å vurdere hvor inngripende behandlingen blir.

Politidirektoratet mener det også bør vurderes om det er behov for andre unntak fra personvernreglene i grenseloven. *Direktoratet* viser til at det i praksis vil kunne bli umulig eller uforholdsmessig vanskelig for screeningmyndigheten å oppfylle enkelte personvernrettigheter, slik som retten til å protestere, begrensning av behandlingen og sletting, på grunn av den korte lagringstiden.

Norges Kristne Råd viser til at behandlingen av biometriske opplysninger og helseopplysninger innebærer betydelige inngrep i privatlivet. *Rådet* mener det er uklart hvordan informert samtykke og kontroll over egne opplysninger skal kunne sikres i praksis. *Rådet* anbefaler derfor at tredjelandsborgeren gis informasjon om blant annet behandlingens formål, lagringstid og rettigheter.

MiRA-Senteret viser til at forslaget gir politiet en vid adgang til å behandle særlige kategorier av personopplysninger, og til at inngrepet rammer sårbare grupper som ofte har begrenset mulighet til å ivareta egne rettigheter. Etter senterets syn kreves derfor strengere vurderinger av nødvendighet og forholdsmessighet, og garantier mot

risiko for feilregistrering, misbruk og utilsiktet lagring. *Senteret* er bekymret for utvidet adgang til innhenting og behandling av sensitive opplysninger i Eurodac, noe som etter deres mening bidrar til uforholdsmessig mistenkeliggjøring av asylsøkere. *MiRA-Senteret* peker også på risikoen for diskriminerende virkninger av teknologiske beslutningsstøttesystemer, ansiktsgjenkjenning og andre algoritmer. *Senteret* anbefaler at det gjennomføres en egen likestillings- og diskrimineringsvurdering og personvernkonsekvensvurdering. *MiRA-Senteret* mener også at det må innføres absolutte, kortere og mer presise slettefrister for lagringen av de biometriske opplysningene, og at det må etableres et uavhengig tilsyn med overholdelsen av reglene om sletting.

7.2.3 Departementets vurdering

Flere instanser har bedt om utdypende vurderinger av hvilket personvernregelverk som kommer til anvendelse under screeningen, med henvisning til at deler av behandlingen vil kunne ha et politimessig formål.

Av screeningforordningens fortalepunkt 34 fremgår at all behandling av personopplysninger skal skje i samsvar med gjeldende unionsrett om vern av personopplysninger, og særlig med personvernforordningen. Utover dette sier ikke forordningen noe om hvilket personvernregelverk som skal anvendes. Departementet fastholder at gjennomføringen av screening vil være en del av politiets forvaltningsvirksomhet, på linje med grensekontroll og utførelsen av oppgaver som utlendingsmyndighet, og at behandlingen av personopplysninger som ledd i screeningen som utgangspunkt reguleres av personopplysningsloven. Screeningforordningen utelukker imidlertid ikke at også andre personvernrettslige regler vil kunne komme helt eller delvis til anvendelse.

Som del av screeningen skal det gjennom en sikkerhetssjekk verifiseres om tredjelandsborgerens innreise vil kunne utgjøre en trussel mot den indre sikkerheten, jf. artikkel 15 og 16. Forordningens fortalepunkt 14, 48, 49 og 50 sammenligner denne sikkerhetssjekken med sikkerhetssjekken som foretas ved gjennomføring av personkontroll under grensekontroll og ved søknad om fremreisetillatelse eller visum mv. Videre følger det av forordningen om asyl- og migrasjons-håndtering (forordning (EU) 2024/1351, AMMR) artikkel 16 nr. 4 at medlemsstaten som registrerer den første søknaden om beskyttelse skal gjennomføre en sikkerhetssjekk av utlendingen dersom en slik ikke tidligere er blitt gjennomført i

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

henhold til screeningforordningen. Det samme personvernregelverket bør formentlig gjelde for sikkerhetssjekken, uavhengig av hvilken forordning kontrollen hjemles i.

I henhold til Eurodac-forordningen 2024 skal tredjelandsborgere som etter sikkerhetssjekk som ledd i screening eller etter AMMR anses å kunne utgjøre en fare for den indre sikkerheten, i visse tilfeller sikkerhetsflagges i Eurodac. Flagging skal blant annet skje dersom det er indikasjoner på at vedkommende er involvert i terrorhandlinger. Personvernforordningen supplerer reglene om innsyn i Eurodac-forordningen 2024 artikkel 43. Det følger av Eurodac-forordningen 2024 fortalepunkt 7 at formålet med reglene om sikkerhetsflagging er å støtte opp under asylsystemet og hindre at personer som utgjør en sikkerhetsrisiko kan bevege seg fritt i EU/Schengen-området. Utfallet av sikkerhetssjekken kan blant annet få betydning for hvilken stat som er ansvarlig for å behandle en asylsøknad i henhold til AMMR.

Som Politidirektoratet påpeker, kan informasjonsinnhenting ved gjennomføringen av sikkerhetssjekk etter screeningforordningen anses å ha et politimessig formål, i den forstand at undersøkelsen kan inngå i politiets generelle arbeid med å forhindre og forebygge kriminalitet. Dersom sikkerhetssjekken avdekker opplysninger som er av betydning for å forhindre, avdekke eller etterforske straffbare forhold, vil den videre behandlingen av personopplysningene for dette formål skje etter politiregisterloven.

Screeningforordningen pålegger også den nasjonale ETIAS-enheten nye oppgaver. Etter ETIAS-forordningen ny artikkel 35a skal enheten gi uttalelser til andre lands screeningmyndigheter ved treff mot norske registreringer på ETIAS-overvåkingslisten. Overvåkingslisten inneholder opplysninger om personer som er mistenkt for å ha begått eller deltatt i en terrorhandling eller et annet alvorlig straffbart forhold, og personer det er konkrete holdepunkter for eller rimelig grunn til å anta vil begå slike handlinger, jf. ETIAS-forordningen artikkel 34 nr. 1. Det er lagt til grunn at nasjonale ETIAS-enheters behandling av personopplysninger på overvåkingslisten skjer i medhold av LED-direktivet og politiregisterloven, jf. også ETIAS-forordningen artikkel 56 nr. 2. Dette vil gjelde for nasjonale ETIAS-enheter når de utarbeider forhåndsuttalelser i medhold av ETIAS-forordningen ny artikkel 35a.

Alle opplysningene som behandles av screeningmyndigheten og som anses nødvendige for utlendingsmyndighetenes oppgaver, vil utleveres

til utlendingsmyndighetene. Utlendingsmyndighetenes videre behandling i en sak etter utlendingsloven av opplysninger utlevert fra sikkerhetssjekken vil følge personopplysningslovens bestemmelser, jf. utlendingsloven § 83 a. Det vises til punkt 7.5.3 nedenfor om politiregisterlovens anvendelse ved utlevering av opplysninger fra nasjonale registre til screeningmyndigheten i forbindelse med sikkerhetssjekken.

Flere høringsinstanser savner en nærmere redegjørelse for de registrertes rettigheter, og fremhever særlig behovet for at reglene om innsyn klargjøres.

Departementet bemerker at screeningforordningen har enkelte særlige regler for ivaretagelse av utlendingens personvern. I henhold til screeningforordningen artikkel 17 nr. 3 tredje ledd skal opplysningene i screeningskjemaet gjøres tilgjengelig for den berørte personen, som har rett til å få anmerket opplysninger i screeningskjemaet som han eller hun mener ikke er korrekte. Det fremgår av samme bestemmelse at retten til tilgang (innsyn) ikke gjelder opplysninger om hvorvidt sikkerhetssjekken etter artikkel 15 førte til treff. Slike opplysninger skal sladdes. Etter departementets vurdering kan denne bestemmelsen også gi grunnlag for å nekte innsyn i hvilke opplysninger som ligger til grunn for et eventuelt treff i nasjonale eller internasjonale registre. Dersom de underliggende opplysningene utleveres til utlendingsmyndighetene, vil eventuelle unntak fra innsyn måtte begrunnes i et av unntakene i personopplysningsloven § 16.

Departementet mener fortsatt at personopplysninger som behandles som ledd i screeningen bør slettes ved tilintetgjøring når screeningen er avsluttet. Før sletting vil nødvendige opplysninger overføres til utlendingsmyndighetene, og eventuelt grensemyndigheten, som vil behandle opplysningene i tråd med sitt regelverk, se punkt 7.5.2. Departementet opprettholder imidlertid ikke forslaget om en særskilt bestemmelse om sletting av biometriske opplysninger i grenseloven, men tar sikte på en samlet regulering av sletting av biometriske opplysninger og andre personopplysninger i forskrift.

Departementet foreslår ikke ytterligere begrensninger i den registrertes rettigheter utover det som følger av screeningforordningen og ellers gjeldende personvernregler. Det forhold at screeningmyndigheten vil behandle personopplysningene i en svært kort periode gir ikke grunn til å gjøre unntak fra den registrertes rett til å protestere, retten til begrensning og retten til sletting av opplysninger.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Flere høringsinstanser har fremhevet at tredjelandsborgere som gjennomgår screening må settes i stand til å kunne ivareta eget personvern. Screeningforordningen artikkel 11 nr. 1 bokstav d gir tredjelandsborgere rett til informasjon om prosessen og tilknyttede rettigheter, herunder skal screeningmyndighetene underrette om deres rettigheter etter personvernregelverket, med særlig vekt på personvernforordningen. Kravene i artikkel 11 nr. 3 til språk, form, etc. skal sørge for at informasjonen blir forstått. Departementet legger til grunn at screeningmyndighetens oppfølging av disse bestemmelsene vil sette tredjelandsborgerne i stand til å ivareta og utøve sine rettigheter.

7.3 Behandlingsgrunnlag og behandlingsansvar

7.3.1 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet ble det foreslått supplerende bestemmelser om screening i grenseloven § 22, som regulerer behandlingen av opplysninger til gjennomføring av grensekontroll. Det ble i første ledd foreslått tilføyd at gjennomføring av oppgaver etter screeningforordningen gir grunnlag for behandling av personopplysninger, herunder særlige kategorier av personopplysninger.

Det ble lagt til grunn at dersom Utlendingsdirektoratet skal utøve oppgaver som screeningmyndighet, vil utlendingsloven § 83 a og utlendingsforskriften § 17-7a første ledd bokstav g gi grunnlag for å behandle opplysninger om helse og sårbarhet. Slike opplysninger ble antatt å være relevante i Utlendingsdirektoratets behandling av saker om internasjonal beskyttelse, bortvisning, utvisning og tilbud om innkvartering til asylsøkere.

Det ble ikke foreslått bestemmelser om behandlingsansvaret.

7.3.2 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet og *Politiets utlendingsenhet* mener at egne bestemmelser om behandling av opplysninger for screeningformål vil gi mer klarhet og forutberegnelighet. Disse høringsinstansene mener at behandlingen etter forordningen bør reguleres samlet i en egen bestemmelse fremfor i grenseloven § 22. Også *Kripas* foreslår en omstrukturering av forslaget til grenseloven § 22.

Datatilsynet, *Utlendingsdirektoratet*, *Politidirektoratet* og *Politiets utlendingsenhet* mener at dersom Utlendingsdirektoratet utpekes som oppdragsgiver for gjennomføringen av innledende

helsesjekk, vil ikke utlendingsloven § 83 a gi Utlendingsdirektoratet behandlingsgrunnlag for behandling av helseopplysninger. Disse høringsinstansene peker på at bestemmelsen etter sin ordlyd gir behandlingsgrunnlag for gjennomføring av oppgaver etter utlendingsloven, men ikke etter grenseloven. *Politidirektoratet* og *Politiets utlendingsenhet* mener av samme grunn at utlendingsloven § 83 a heller ikke vil kunne utgjøre grunnlag for screeningmyndighetenes behandling av opplysninger om sårbarhet.

Som en mulig løsning foreslår *Utlendingsdirektoratet* at oppgaven som oppdragsgiver lovfestes i utlendingsloven, og at det slik etableres behandlingsgrunnlag og behandlingsansvar for direktoratet.

Datatilsynet viser til at dersom Utlendingsdirektoratet som oppdragsgiver mottar helseopplysningene i den innledende helsesjekken, kreves det rettslig grunnlag for å kunne utlevere disse til screeningmyndigheten. *Datatilsynet* mener også at departementet bør klargjøre hvem som skal være behandlingsansvarlig for opplysningene som behandles i forbindelse med helsesjekker. Tilsynet fremhever at profesjonsplikten til helsepersonell kan tale for at leverandøren av helse tjenester som utfører oppdraget burde utpekes som behandlingsansvarlig. For øvrige opplysninger legger tilsynet til grunn at Politidirektoratet vil være behandlingsansvarlig.

Politidirektoratet anbefaler at politiets behandlingsansvar tydeliggjøres i loven, særlig dersom også andre offentlige myndigheter eller virksomheter skal ha behandlingsansvar for deler av screeningen.

7.3.3 Departementets vurdering

Screeningforordningens bestemmelser om hvilke personopplysninger screeningmyndigheten kan behandle vil, gitt at forordningen gjennomføres i tråd med forslaget her, i seg selv utgjøre et rettslig grunnlag som oppfyller personvernforordningens krav om behandlingsgrunnlag for behandling av personopplysninger.

Høringen underbygger samtidig at det likevel er behov for særlige bestemmelser i grenseloven om behandlingen av personopplysninger i forbindelse med screening. Etter høringen er departementet kommet til at disse bør samles i en egen bestemmelse, se forslaget til grenseloven ny § 24 a om behandling av personopplysninger for gjennomføring av screening. En egen bestemmelse tydeliggjør også at screeningen ikke er grensekontroll i grenselovens og grenseforordningens

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

forstand. Screeningmyndighetens behandlingsgrunnlag for behandling av opplysninger i forbindelse med screening, herunder særlige kategorier av personopplysninger, foreslås lovfestet i § 24 a første ledd.

Utlendingsloven § 83 a gir grunnlag for å behandle personopplysninger når det er nødvendig for å utføre oppgaver etter utlendingsloven. Departementet er enig med høringsinstansene som mener at bestemmelsen ikke gir utlendingsmyndighetene grunnlag for å behandle personopplysninger for gjennomføring av screening.

Som redegjort for over, foreslås det å åpne for å fastsette i forskrift at også andre myndigheter skal kunne utøve myndighet etter forordningen. Den foreslåtte bestemmelsen om behandlingsgrunnlag i grenseloven § 24 a vil også gjelde for myndigheter som eventuelt tillegges oppgaver etter screeningforordningen i forskrift.

Departementet merker seg at flere høringsinstanser savner en angivelse av hvem som er behandlingsansvarlig under screeningen. Som utgangspunkt vil Politidirektoratet være behandlingsansvarlig for politiets forvaltningsvirksomhet i henhold til etatsinstruksen for personvern. Ettersom det åpnes for at også andre myndigheter skal kunne utføre oppgaver etter screeningforordningen, vil departementet vurdere om behandlingsansvaret bør reguleres nærmere i forskrift.

7.4 Tredjelandsborgerens opplysningsplikt. Særlig om opptak og gjenbruk av biometriske opplysninger

7.4.1 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet ble det vurdert at screeningforordningen ikke oppstiller en tilstrekkelig klar plikt til å avgi biometriske opplysninger. Det ble derfor foreslått lovfestet i grenseloven ny § 15 a første ledd første punktum at de som skal gjennomgå screening, plikter å avgi biometriske opplysninger som nevnt i screeningforordningen artikkel 9 nr. 2 og 14 nr. 1 bokstav c.

Departementet foreslo videre å lovfeste i grenseloven § 22 at biometriske opplysninger opptatt for gjennomføring av grensekontroll, skal kunne gjenbrukes for gjennomføring av screening. Det ble lagt til grunn at en slik gjenbruksadgang var forutsatt i forordningen. For å muliggjøre gjenbruk foreslo departementet unntak fra det i annet høringsnotat foreslåtte pålegget om sletting av ansiktsbilde og fingeravtrykk innhentet i grensekontrollen, jf. forslaget til grenseloven

§ 22 tredje ledd nytt andre punktum i Prop. 36 L (2025–2026) *Endringer i politiregisterloven og grenseloven mv. (testing og utvikling av informasjonssystemer)*. Det ble også foreslått presisert at biometriske opplysninger skulle kunne innhentes dersom dette ikke allerede var gjort.

Departementet ba om høringsinstansens syn på om det også burde tilrettelegges for gjenbruk av biometriske opplysninger opptatt under alminnelig utlendingskontroll etter utlendingsloven § 21 og i medhold av utlendingsloven § 100.

7.4.2 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet mener det bør tydeliggjøres at tredjelandsborgeren plikter å oppgi flere identitetsopplysninger under screeningen, ikke bare å avgi biometriske opplysninger. Direktoratet mener også at konsekvenser av å unnlate å gi opplysninger bør komme klart frem i lovverket. *Politiets utlendingsenhet* stiller spørsmål ved om henvisningen til forordningens artikkel 14 nr. 1 bokstav c er nødvendig i tillegg til henvisningen til forpliktelsene i artikkel 9 nr. 2.

Utlendingsdirektoratet og *Øst politidistrikt* viser til at tredjelandsborgere er pålagt flere og mer vidtrekkende opplysnings- og medvirkningsplikter etter utlendingsloven enn etter screeningforordningen. Utlendingsdirektoratet legger til grunn at særlig utlendingsloven §§ 21, 83 og 93 og utlendingsforskriften § 17-7 kommer til anvendelse under screeningen. *Datatilsynet* er kritisk til at opplysningsplikter etter utlendingsloven skal kunne gjøres gjeldende parallelt med gjennomføringen av screening.

Politidirektoratet og *Politiets utlendingsenhet* mener at bruk av biometriske opplysninger fra grensekontroll og alminnelig utlendingskontroll for screeningformål er forenlig viderebehandling, men er samtidig positive til at adgangen til å gjenbruke biometriske opplysninger fremgår klart av loven. *Utlendingsdirektoratet* er positiv til gjenbruk av opplysninger innhentet i forbindelse med territorialkontroll så lenge slik gjenbruk bidrar til mer effektiv saksflyt, men påpeker samtidig at det er uklart hvordan prosessene vil gjennomføres i praksis.

Utlendingsdirektoratet, *Politidirektoratet*, *Kripos* og *Øst politidistrikt* påpeker at dagens krav til opptak av biometriske opplysninger under grense- og utlendingskontroller avviker fra kravene til opptak og lagring av biometriske opplysninger i Eurodac, som screeningforordningen artikkel 8 nr. 5 bokstav d viser til. Eksempelvis opptas det i dag fire fingeravtrykk ved grensekontroll, mens registrering i

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Eurodac forutsetter avtrykk av ti fingre. De biometriske opplysningene som i dag tas opp etter grenseloven § 22 og utlendingsloven § 100 er derfor ikke tilstrekkelig for screeningsformål. Følgelig foreslår Politidirektoratet å presisere i bestemmelsen at nye biometriske opplysninger alltid kan tas hvis de eksisterende opplysningene er «mangelfulle for bruk til screening».

7.4.3 Departementets vurdering

Departementet opprettholder forslaget om en egen bestemmelse i grenseloven om plikten for tredjelandsborgere til å avgi biometriske opplysninger til screening, nå som forslag til ny § 24 c første ledd første punktum. I etterkant av høringen er departementet riktignok kommet til at artikkel 9 i seg selv oppstiller en klar plikt for tredjelandsborgere til å avgi biometriske opplysninger, men finner det like fullt hensiktsmessig å synliggjøre denne plikten også i nasjonalt lovverk.

Departementet er enig med Politidirektoratet i at også tredjelandsborgerens plikt til å oppgi identitetsopplysninger, ikke bare biometriske opplysninger, bør tydeliggjøres. Det foreslås derfor at det i lovbestemmelsen inntas en henvisning til tredjelandsborgerens plikt til å oppgi personopplysninger i henhold til screeningforordningen artikkel 9 nr. 2, som omfatter både personopplysninger (bokstav a) og biometriske opplysninger (bokstav b). Departementet er enig med Politiets utlendingsenhet i at det ikke er nødvendig å henvise til forordningens artikkel 14 nr. 1 bokstav c.

Politidirektoratet savner en presisering av konsekvensene dersom den som gjennomgår screening ikke etterkommer plikten til å avgi biometriske opplysninger. Departementet foreslår ingen sanksjonsbestemmelse, men viser til forslaget til hjemmel for bruk av tvang og omtalen av relevante bestemmelser om tvangsmidler og straff i utlendingsloven, se punkt 8 nedenfor.

Som også Utlendingsdirektoratet påpeker, vil tredjelandsborgere som gjennomgår screening også kunne ha opplysningsplikt etter utlendingslovens bestemmelser, herunder utlendingsloven §§ 21, 83 og 93 og utlendingsforskriften § 17-7, fordi vedkommende samtidig vil ha en pågående utlendingssak etter utlendingsloven. Screeningforordningens foralepunkt 31 sier at forordningen ikke bør berøre tiltak i samsvar med nasjonal lovgivning med sikte på å fastsette den berørte personens identitet.

Departementet går ikke videre med forslaget om at biometriske opplysninger opptatt for gjennomføring av grensekontroll skal kunne gjen-

brukes i screeningen. Blant de som gjennomgår screening er det primært tredjelandsborgere som søker internasjonal beskyttelse på grenseovergangssted som kan ha gjennomgått grensekontroll forut for screeningen. Departementet vurderer det ikke lenger slik at forordningen forutsetter gjenbruk av biometriske opplysninger i et slikt tilfelle. Derimot forutsetter forordningen at screeningmyndigheten skal kunne bygge på resultatet av identitets- og sikkerhetsøk gjennomført i grensekontrollen, uten å måtte foreta nye søk, jf. artikkel 14 nr. 1 og 15 nr. 2. Flere høringsinstanser har dessuten påpekt at nytten av gjenbruk er begrenset grunnet ulike krav til opptak av fingeravtrykk og ulike tekniske løsninger. Det vil derfor uansett være behov for et eget opptak av fingeravtrykk for registrering i Eurodac.

Adgangen til å utlevere opplysninger fra grensekontrollmyndigheten til screeningmyndigheten omtales nærmere i punkt 7.5.1 nedenfor. I den grad det i grensekontrollen er fremkommet opplysninger som er relevante for screeningmyndigheten, eller det er gjennomført slikt søk som også skal gjennomføres under screeningen, vil denne utleveringsadgangen bidra til effektivisering.

Screeningforordningen krever at søk med biometriske opplysninger i felles identitetsregister (CIR) for identifisering eller verifisering av identitet skal initieres i nærvær av den aktuelle personen under screeningen, jf. interoperabilitetsforordningen for grense og visum artikkel 20a. Dette kravet må overholdes når det søkes mot det felles identitetsregisteret.

Departementet foreslår å åpne for gjenbruk til screeningformål av biometriske opplysninger opptatt etter utlendingsloven § 100, se forslaget til grenseloven § 24 c første ledd andre punktum og til endringer i utlendingsloven § 100 femte ledd. Departementet har lagt vekt på at biometriske opplysninger allerede blir lagret i utlendingsregisteret.

Departementet vurderer det slik at opptak og behandling av biometriske opplysninger i screening og utlendingskontroll vil være forenlige formål, som innebærer at det etter personvernforordningens regler ikke er strengt nødvendig å lovhjemle viderebehandlingen. Gjenbruksadgangen foreslås likevel eksplisitt inntatt i loven av pedagogiske grunner, fordi gjenbruk i disse tilfellene vil innebære utlevering av de biometriske opplysningene til en annen myndighet som utfører oppgaver med hjemmel i en annen lov. Gjenbruk antas å kunne gi noen effektiviseringsgevinster.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

7.5 Utlevering av personopplysninger

7.5.1 Utlevering fra grense- og utlendingsmyndighetene til screeningmyndigheten

Høringsnotatet inneholdt ikke forslag til generelle hjemler for utlevering av opplysninger fra grense- og utlendingsmyndighetene til screeningmyndigheten.

I *høringen* fremhever *Politidirektoratet* at det er viktig med klare nasjonale hjemler for gjenbruk av opplysninger som innhentes i forbindelse med grense- og utlendingskontroll videre i screeningen. *Utlendingsdirektoratet* foreslår en ny bestemmelse i utlendingsloven om adgangen til å utlevere nødvendige opplysninger til politiet som screeningmyndighet.

Departementet viser til at screeningforordningen artikkel 14 nr. 1 og 15 nr. 2 forutsetter at screeningmyndigheten skal kunne motta opplysninger fra grensemyndigheten forut for screeningen. Dette bekreftes av fortalepunkt 15 og 50, som sier at for å unngå gjentatte kontroller bør screeningmyndigheten ta hensyn til eventuelle identitets- og sikkerhetskontroller utført i forbindelse med inn- og utreisekontroll forut for screeningen. Screening på territoriet etter forordningen artikkel 7 vil også kunne initieres av politiet som utlendingsmyndighet. For en mer effektiv gjennomføring av screening bør det kunne utleveres opplysninger fra grensemyndigheten og utlendingsmyndighetene til screeningmyndigheten.

Det er reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven §§ 13 til 13 f som gjelder når politiet utfører oppgaver etter grenseloven, jf. grenseloven § 24 første ledd. I henhold til politiloven § 24 fjerde ledd er taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 ikke til hinder for at opplysninger fra politiets forvaltningsvirksomhet og sivile gjøremål gjøres kjent for andre tjenestemenn i politiet og påtalemyndigheten i den utstrekning tjenestemessige behov tilsier det, med mindre formålet med behandlingen av opplysningene er begrenset i lov eller i forskrift gitt i medhold av lov. Politiloven § 24 åpner dermed for at politiet som grensemyndighet og screeningmyndighet, uten hinder av taushetsplikt, kan utveksle opplysninger når det er nødvendig for utførelsen av deres oppgaver.

I henhold til utlendingsloven § 84 a første ledd skal utlendingsmyndighetene uten hinder av taushetsplikt utlevere opplysninger til politiet når det er nødvendig for politiets oppgaver etter utlendingsloven eller grenseloven kapittel 3. Departe-

mentet er enig med Utlendingsdirektoratet i at det også bør gjøres unntak fra taushetsplikten for utlevering av opplysninger fra utlendingsmyndighetene til screeningmyndigheten. Departementet foreslår derfor å endre bestemmelsen slik at den også pålegger utlendingsmyndighetene plikt til å utlevere opplysninger som er nødvendige for politiets oppgaver etter screeningforordningen.

Adgangen til å utlevere biometriske opplysninger fra utlendingsmyndighetene til screeningmyndigheten vil følge av de foreslåtte bestemmelsene om gjenbruk av biometriske opplysninger til screeningformål, se punkt 7.4.

7.5.2 Utlevering fra screeningmyndigheten

7.5.2.1 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo i høringsnotatet å lovfeste at biometriske opplysninger opptatt for gjennomføring av screening skulle utleveres til utlendingsmyndighetene. Utleveringsplikten skulle sikre registrering av de biometriske opplysningene i utlendingsdatabasen, eventuelt også i Eurodac. Det ble i tillegg foreslått forskriftsfestet at alle opplysninger innhentet for gjennomføringen av screening skal utleveres til utlendingsmyndighetene.

I høringsnotatet ble det uttalt at opplysninger fra screeningen burde kunne deles med utlendingsmyndighetene før screeningen er avsluttet, selv om dette i utgangspunktet syntes å avvike fra forordningens regler.

7.5.2.2 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet støtter ikke den foreslåtte plikten til å utlevere biometriske opplysninger fra screeningmyndigheten til utlendingsmyndighetene, og anbefaler at forslaget omformuleres til en kanbestemmelse. Videre bemerker direktoratet at den foreslåtte utleveringsbestemmelsen bryter med systematikken i regelverket, der bestemmelser om utlevering av personopplysninger fra grense- og territorialkontrollregisteret reguleres i grenseforskriften.

Datatilsynet og *Øst politidistrikt* minner om at dersom opplysningene mellomlagres i grense- og territorialkontrollregisteret, hjemler grenseforskriften § 5-5 allerede utlevering av slike opplysninger. Disse instansene mener at forholdet mellom de ulike utleveringsbestemmelsene virker uklart.

Politidirektoratet mener det ikke er gitt at screeningmyndigheten også skal foreta registre-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

ring av biometriske opplysninger i Eurodac, men anbefaler at det tilrettelegges for en slik mulighet. *Utlendingsdirektoratet* legger til grunn at det er utlendingsmyndighetene som overfører de biometriske opplysningene til Eurodac.

Utlendingsdirektoratet og *Datatilsynet* har uttalt seg om tidspunktet for når opplysninger fra screeningen skal kunne utleveres fra screeningmyndigheten til utlendingsmyndighetene. *Utlendingsdirektoratet* legger til grunn at utlendingsmyndighetene bør kunne påbegynne relevante saksbehandlingstrinn i utlendingssaken parallelt med screeningen, og at opplysningene fra screeningen derfor må kunne tilgjengeliggjøres på forespørsel før screeningen er fullført. *Datatilsynet* er kritiske til en slik tolkning av forordningen, som tilsynet mener screeningforordningen artikkel 18 ikke åpner for. *Datatilsynet* anmoder derfor departementet om å gjøre en ny vurdering av bestemmelsen.

Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) peker på at de har erfaring med mangelfull overføring av informasjon mellom Politiets utlendingsenhet og *Utlendingsdirektoratet*, og uttrykker at det bør gis klare føringer for at all relevant informasjon legges inn i saksbehandlingssystemene til utlendingsmyndighetene. Organisasjonen mener dette tilsier at det bør gis en tydelig hjemmel i utlendingsloven for innhenting av informasjon.

Norges Kristne Råd mener at adgangen til å dele opplysningene videre må begrenses til det strengt nødvendige.

7.5.2.3 Departementets vurdering

Departementet opprettholder forslaget om en plikt for screeningmyndigheten til å utlevere opplysninger fra screeningen til utlendingsmyndighetene, men bestemmelsen er omformulert og plikten utvidet sammenlignet med forslaget i høringsnotatet.

Etter forslaget vil utleveringsplikten omfatte alle personopplysningene screeningmyndigheten samler inn under screeningen som vil være nødvendige for utførelsen av utlendingsmyndighetenes oppgaver, ikke bare biometriske opplysninger. Plikten vil dermed også gjelde blant annet sakkyndig-erklæringen fra helsesjekken, dersom denne er gitt til screeningmyndigheten, og biometriske opplysninger for registrering i det nasjonale utlendingsregisteret og eventuelt registrering i Eurodac, dersom slik registrering ikke allerede er gjort.

Etter screeningforordningen artikkel 17 og 18 og fortalepunkt 30 skal personopplysningene som innhentes gjennom screening nedtegnes i et

screeningskjema og videreformidles til utlendingsmyndighetene, som har ansvar for å følge opp tredjelandsborgerens sak videre. I Norge har utlendingsmyndighetene ansvar for å behandle søknader om internasjonal beskyttelse og saker om retur. Screeningforordningen legger også opp til at biometriske opplysninger opptatt i screening skal registreres i Eurodac, dersom slik registrering ikke allerede har funnet sted.

Utlevering fra politiet som screeningmyndighet til politiet som utlendingsmyndighet har allerede hjemmel i politiloven § 24 fjerde ledd. Utleveringsadgangen til andre forvaltningsorganer, herunder til øvrige deler av utlendingsforvaltningen, følger av forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 5, jf. grenseloven § 24. Etter denne bestemmelsen kan et forvaltningsorgan blant annet utlevere opplysninger til andre organer som det er nødvendig å gi for å fremme avgiverorganets lovpålagte oppgaver. Ettersom utlevering av opplysninger vil være nødvendig for å fremme screeningmyndighetens oppgaver etter forordningen, som etter forslaget i denne proposisjonen gjøres til norsk lov, vil opplysninger uten hinder av taushetsplikt kunne utleveres i medhold av denne bestemmelsen.

Selv om forordningen gir klar anvisning på at slik utlevering skal skje, og til tross for at politiloven § 24 og forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 5 tillater utlevering uten hinder av taushetsplikt, anser departementet det likevel hensiktsmessig å tydeliggjøre at screeningmyndigheten har plikt til å utlevere personopplysninger til utlendingsmyndighetene. På denne bakgrunn opprettholder departementet forslaget til utleveringsplikt, se forslaget til grenseloven ny § 24 a andre ledd.

Departementet har foretatt en nærmere vurdering av tidspunktet for når personopplysninger skal utleveres fra screeningmyndigheten til utlendingsmyndighetene. Dersom forordningens saksflyt legges til grunn, synes det som at screeningen skal være avsluttet før en søknad om internasjonal beskyttelse skal kunne registreres hos utlendingsmyndighetene. Departementet mener imidlertid at artikkel 18 nr. 1 må forstås som at opplysningene opptatt i screening og registrert i screeningskjemaet skal utleveres senest på det tidspunktet screeningen avsluttes. Det vil etter departementets syn være uheldig, både av hensyn til utlendingsforvaltningens ressursbruk og tredjelandsborgeren selv, dersom utlendingsmyndighetene ikke kan begynne behandlingen av utlendingssaken parallelt med screeningen. Dette gjelder særlig dersom gjennomføringen av screening trekker ut i tid. Det vises til punkt 5.1.3 og

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

omtalen av forslaget om å fastsette i utlendingsloven at en sak etter loven kan påbegynnes før screeningen er avsluttet.

Retten til å protestere mot uriktig innhold, jf. artikkel 17 nr. 3 tredje avsnitt, må være ivarettatt før opplysningene kan tilgjengeliggjøres for utlendingsmyndighetene. Retten vil kunne ivaretas ved at tredjelandsborgeren som gjennomgår screening gis mulighet til å kontrollere opplysningene parallelt med at de registreres. Det følger av artikkel 17 nr. 3 første avsnitt at opplysningene i skjemaet skal registreres på en slik måte at de skal kunne etterprøves av en retts- eller forvaltningsmyndighet i forbindelse med en asyl- eller returprosedyre.

Screeningskjemaet skal også kunne deles med mottakende stat dersom personer som søker internasjonal beskyttelse skal relokaliseres til en annen stat gjennom en solidaritetsmekanisme, jf. artikkel 18 nr. 5. Solidaritetsmekanismen faller utenfor Norges tilknytningsavtaler med EU, men Norge vil kunne delta i solidaritetsmekanismen på frivillig basis. Slik fremtidig deltakelse er det ikke tatt stilling til. Frem til en eventuell beslutning tas, anses det verken nødvendig eller praktisk ønskelig å supplere med en særskilt nasjonal utleveringsbestemmelse for disse tilfellene.

7.5.3 Utlevering fra nasjonale politiregistre

7.5.3.1 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo ikke nærmere regulering av politiets utlevering fra nasjonale registre i forbindelse med sikkerhetssjekk som del av screeningen.

7.5.3.2 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet mener det må avklares hvilke nasjonale registre det er aktuelt å konsultere i forbindelse med screeningmyndighetens identitetsundersøkelse og sikkerhetssjekk. *Politidirektoratet*, *Kripos* og *Politiets utlendingsenhet* legger til grunn at søk i og utlevering fra nasjonale systemer reguleres av politiregisterloven.

Også *Datatilsynet* bemerker at høringsnotatet mangler omtale av hvilke nasjonale registre som vil kunne konsulteres og det rettslige grunnlaget for slike søk, og at dette gjør det krevende å foreta en vurdering av personvernkonsekvensene.

7.5.3.3 Departementets vurdering

Når politiet er screeningmyndighet utfører de forvaltningsoppgaver. Politiregisterloven § 29 gjør

unntak fra taushetsplikten for utlevering av opplysninger som er nødvendige for utøvelsen av politiets forvaltningsvirksomhet og sivile gjøremål. Når screeningmyndigheten gis tilgang til politiets registre for gjennomføring av sikkerhetssjekken i screeningen, skjer det rettslig sett en utlevering fra politiet som politimyndighet til politiet som forvaltningsmyndighet.

I henhold til politiregisterforskriften § 9-5 kan utlevering av opplysninger etter politiregisterloven § 29 skje i form av direkte tilgang, jf. § 8-2 første ledd nr. 9, når slik tilgang er hjemlet i forskriften til registrene og nødvendig for utøvelsen av forvaltningsoppgaven. Slik hjemmel for direkte søketilgang er blant annet gitt for utlevering fra reaksjonsregisteret, kriminaletterrettingsregisteret, straffesaksregisteret, etterlysningsregistre og politiets utlendingsregister.

Departementet anser det ikke nødvendig å regulere nærmere hvilke av politiets registre screeningmyndigheten kan konsultere som ledd i screeningen.

7.5.4 Tilgang til Schengen informasjonssystem (SIS)

Forholdet til SIS-loven ble ikke kommentert i høringsnotatet.

I *høringen* viser *Kripos* til at screeningmyndigheten skal gjennomføre søk mot Schengen informasjonssystem (SIS) og til at det ikke er foreslått egne tilgangsbestemmelser for screeningmyndigheten i SIS-loven. *Kripos* legger til grunn at tilgang til SIS for å gjennomføre oppgaver etter screeningregelverket vil omfattes enten av SIS-loven § 12 nr. 1 eller 3, men anbefaler at dette tydeliggjøres.

Departementet bemerker at screeningmyndigheten skal gjøre søk mot Schengen informasjonssystem (SIS) med henblikk på identifisering og verifisering av identitet og for gjennomføring av sikkerhetssjekk, jf. forordningen artikkel 14 nr. 2 og 15 nr. 2. Det følger av artikkel 15 nr. 3 andre avsnitt at dersom søk i SIS fører til treff, skal screeningmyndigheten som utfører sikkerhetssjekken ha tilgang til opplysningene i meldingen.

Egne prosedyrer etter SIS-forordningene (forordning (EU) 2018/1860 (returforordningen), forordning (EU) 2018/1861 (grensekontrollforordningen) og forordning (EU) 2018/1862 (politisamarbeidsforordningen)) igangsettes dersom søk mot SIS gir treff, jf. screeningforordningen artikkel 16 nr. 3.

SIS-forordningene er gjennomført i norsk rett ved inkorporering i SIS-loven og gjelder som lov, jf.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

SIS-loven § 1. Screeningmyndighetens oppgaver omfattes av myndighetsoppgavene beskrevet i grensekontrollforordningen artikkel 34 nr. 1 bokstav d og e, returforordningen artikkel 17 og politisamarbeidsforordningen artikkel 44 nr. 1 bokstav d og e. Bestemmelsene gir screeningmyndigheten direkte tilgang til SIS for å utføre identitets- og sikkerhetsjekker.

SIS-loven § 12 første ledd oppstiller i tillegg en liste over norske myndigheter med tilgang (adgang til direkte søk) i SIS. Departementet antar at politiets gjennomføring av screening er å anse som utøvelse av «annen kontroll», jf. § 12 første ledd nr. 1. En er like fullt enig med Kripos i at screeningmyndigheten bør inntas i listen. Screeningmyndigheten foreslås derfor tilføyd i nytt nr. 7.

Det vurderes ikke å være behov for ytterligere endringer i SIS-loven for å gjennomføre screeningforordningen.

7.6 Begrepsendringer: «biometriske opplysninger» og «ansiktsbilde»

Grenseloven og utlendingsloven med forskrifter benytter i dag begrepet «biometrisk personinformasjon» om ansiktsbilde og fingeravtrykk. Oversettelsene av Eurodac-forordningen 2024, inter-

operabilitetsforordningen for grenser og visum og interoperabilitetsforordningen for politisamarbeid og rettslig samarbeid, asyl og migrasjon og personvernforordningen benytter imidlertid begrepet «biometriske opplysninger» om slike opplysninger.

For å forenkle anvendelsen av regelverket og forhindre tolkningstvil foreslo departementet i høringsnotatet å erstatte «biometrisk personinformasjon» med «biometriske opplysninger» i grenseloven § 22 og utlendingsloven § 17 første ledd bokstav n og §§ 100, 100 a, 100 b, 102 c, 102 f og 109.

I *høringen* fikk forslaget støtte fra *Nasjonalt ID-senter* og *Politiets utlendingsenhet*. Ingen andre høringsinstanser har uttalt seg om forslaget.

Kripos foreslår at begrepet «ansiktsfoto» i grenseloven erstattes med begrepet «ansiktsbilde» da det siste samsvarer bedre med gjeldende personvernrett og ordbruk i politiregisterloven og personopplysningsloven.

Departementet opprettholder forslaget om å erstatte «biometrisk personinformasjon» med «biometriske opplysninger» i grenseloven og utlendingsloven. Departementet foreslår også å endre begrepet «ansiktsfoto» til «ansiktsbilde» i de to lovene. Endringene er av ren terminologisk art.

8 Bruk av tvang for opptak av biometriske opplysninger under screening

8.1 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet ble det foreslått en hjemmel for å beslutte innhenting av nødvendige biometriske opplysninger (ansiktsbilde og fingeravtrykk) med tvang. Kompetansen til å fatte slik beslutning ble foreslått lagt til politimesteren eller den politimesteren gir fullmakt (forslaget til grenseloven § 22 nytt femte ledd). Den foreslåtte bestemmelsen speilet hjemmelen i utlendingsloven § 100 sjette ledd til å oppta fingeravtrykk og ansiktsbilde med tvang for nærmere angitt formål.

Det ble for øvrig vist til at utlendingsloven § 103 første ledd bokstav a, som gir hjemmel til å undersøke utlendingens person, bolig, rom eller annet oppbevaringssted ved manglende samarbeid om å klarlegge identitet, vil komme til anvendelse under screeningen.

8.2 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet, Politiets utlendingsenhet og Nasjonalt ID-senter støtter forslaget om hjemmel for tvangsmessig innhenting av biometriske opplysninger.

Politidirektoratet og Politiets utlendingsenhet stiller imidlertid spørsmål ved om den foreslåtte tvangshjemmelen burde plasseres i en egen bestemmelse eller i utlendingsloven § 100, og viser til at tvangshjemlene på grense- og utlendingsområdet er samlet i utlendingsloven kapittel 12. Disse høringsinstansene er enige i departementets vurdering av at utlendingsloven § 103 kommer til anvendelse parallelt.

Øst politidistrikt og Oslo politidistrikt støtter de foreslåtte prosessuelle reglene om opptak med tvang og at det ikke stilles krav til påtalekompetanse.

MiRA-Senteret mener at opptak av biometriske opplysninger med tvang er et svært inngripende tiltak. Senteret understreker at tvang må være siste utvei og mener at vilkårene i den foreslåtte tvangsbestemmelsen, ikke er strenge nok. Det tas i uttalelsen til orde for at det må lovfestes

krav om forsøk med mindre inngripende tiltak før tvang benyttes, og at tredjelandsborgeren må ha reell og umiddelbar tilgang til kvalifisert bistand og informasjon om sin rett til domstolsprøving. *MiRA-Senteret* mener videre at mindreårige, kvinner og andre sårbare grupper må sikres særskilt ivaretagelse. *UNHCR* har lignende synspunkter, og viser til at slike tiltak må omfattes av strenge rettssikkerhetsgarantier og gjennomføres i tråd med menneskerettighetene. *UNHCR* fremhever at det må tas hensyn til den særlige sårbarheten til mennesker på flukt, og at tvang aldri bør brukes overfor barn og andre særlig sårbare grupper.

8.3 Departementets vurdering

Utlendingsloven § 100 b første ledd hjemler innhenting av biometriske opplysninger i forbindelse med gjennomføring av inn- og utreisekontroll etter grenseloven § 15 til kontroll mot utlendingsregisteret og mot standardiserte oppholdskort. Opplysningene kan om nødvendig opptas med tvang, jf. utlendingsloven § 100 b andre ledd. Grenseloven har ingen bestemmelse om opptak av biometriske opplysninger med tvang. Dersom utlendingen ikke samarbeider om å avgi biometriske opplysninger og det ikke er hjemmel for innhenting med tvang med hjemmel i utlendingsloven, vil konsekvensen være at vedkommende avvises på grensen, jf. blant annet utlendingsloven § 17 første ledd bokstav n.

Departementet foreslår derfor at det gis en hjemmel for at fingeravtrykk og ansiktsbilde kan opptas med tvang for gjennomføring av forpliktelsene etter screeningforordningen i grenseloven ny § 24 c andre ledd. Den foreslåtte bestemmelsen speiler de prosessuelle reglene som gjelder etter utlendingsloven § 100 sjette ledd. Politimesteren eller den politimesteren gir fullmakt skal kunne fatte beslutning om bruk av tvang etter bestemmelsen. Etter modell fra utlendingsloven § 75 fjerde ledd, må den som får fullmakt fra politimesteren være jurist.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Bruk av tvang er et inngripende tiltak som bare kan benyttes når det er nødvendig og forholdsmessig. Departementet er enig med høringsinstansene som har påpekt at dette bør fremgå av lovteksten, og foreslår kravene tilføyd i tredje ledd. Til sammenligning gjelder det tilsvarende nødvendighets- og forholdsmessighetsbegrensninger etter utlendingsloven § 100 sjette ledd, jf. utlendingsloven § 99 første ledd. I situasjoner der tredjelandsborgeren ikke medvirker til opptak av biometriske opplysninger, vil bruk av tvang kunne bli nødvendig. At tvangsbruken må være forholdsmessig setter også krav til fremgangsmåten, spesielt i tilfeller der tredjelandsborgeren som gjennomgår screening er særlig sårbar, slik UNHCR fremhever.

Det følger av screeningforordningen artikkel 14 nr. 2 at biometriske opplysninger om en tredjelandsborger som gjennomgår screeningen, skal tas én gang med sikte på både identifisering eller verifisering av identitet og registrering i Eurodac. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 13 og 14 oppstiller regler om opptak av biometriske opplysninger for registrering i Eurodac. I henhold til artikkel 13 nr. 2 skal fremgangsmåten for å oppta fingeravtrykk og ansiktsbilde respektere personens verdighet og fysiske integritet. Hjemler for opptak av biometriske opplysninger skal fastsettes i nasjonal rett og det skal blant annet kunne besluttes, som siste utvei, at opptak skal gjennomføres med tvang, jf. artikkel 13 nr. 3. Artikkel 14 oppstiller særlige garantier for mindreårige. Biometriske opplysninger om mindreårige som er fylt seks år skal innhentes av personale som har fått særskilt opplæring, jf. nr. 1 første avsnitt. Videre oppstiller bestemmelsen krav til hvem som skal ledsage mindreårige i forbindelse med opptak av biometriske opplysninger. Hva gjelder tvangsbruk følger det av artikkel 14 nr. 1 fjerde avsnitt:

Det skal ikke brukes noen form for makt mot mindreårige for å sikre at de overholder plikten til å avgi biometriske opplysninger. Når det er tillatt etter relevant unionsrett eller nasjonal rett, og som en siste utvei, kan det imidlertid brukes en forholdsmessig grad av tvang mot mindreårige for å sikre at de overholder denne forpliktelsen. Når medlemsstatene anvender en slik forholdsmessig grad av tvang, skal de respektere den mindreåriges verdighet og fysiske integritet.

Eurodac-forordningen 2024 er foreslått å skulle gjelde som lov, jf. Prop. 37 LS (2025–2026) og forslaget til gjennomføring i utlendingsloven § 101.

Forordningens krav vil derfor også gjelde når biometriske opplysninger opptas for screeningformål etter grenseloven § 24 c.

Den foreslåtte tvangsbestemmelsen vil også gjelde for mindreårige som gjennomgår screening, på samme måte som tvangshjemmelen i utlendingsloven § 100 kommer til anvendelse for mindreårige.

Videre vurderer departementet at det er hensiktsmessig å regulere forvaltningslovens anvendelse ved bruk av tvang etter bestemmelsen. Som utgangspunkt gjelder ikke forvaltningsloven for bruk av tvangsmidler etter utlendingsloven, jf. utlendingsloven § 99 tredje ledd. Departementet foreslår at forvaltningslovens regler om enkeltvedtak heller ikke får anvendelse ved beslutning om bruk av tvang for opptak av biometriske opplysninger i medhold av grenseloven. På samme måte som etter utlendingsloven, legges det i stedet opp til mulighet for etterfølgende domstolskontroll med tvangsbruken.

Det foreslås at tredjelandsborgeren skal kunne bringe spørsmålet om tvang inn for retten, men først etter at opptaket av biometriske opplysninger er gjennomført. Hvis retten kommer til at det ikke var rettmessig å oppta fingeravtrykk eller ansiktsbilde etter utlendingsloven eller screeningforordningen med tvang, vil konsekvensene være at de biometriske opplysningene må slettes. I slike situasjoner vil det presumptivt mangle behandlingsgrunnlag for å kunne beholde opplysningene i utlendingsmyndighetenes saksbehandlingssystemer og Eurodac, jf. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 40 nr. 3 og 5. Det foreslås at straffeprosessloven kapittel 26 gis anvendelse så langt bestemmelsene passer for domstolsbehandlingen i slike saker. Valg av prosessregler spiller tilsvarende regulering for tilsvarende saker etter utlendingsloven § 99 a.

Screeningmyndigheten vil pålegges en plikt til å sørge for at tredjelandsborgeren blir gjort kjent med adgangen til å bringe spørsmålet om tvang inn for retten. Forslaget tilsvarende utlendingsloven § 100 sjette ledd tredje punktum.

Manglende medvirkning i identitetsfastsettelsen kan også få konsekvenser etter utlendingsregelverket. Som Øst politidistrikt påpeker, er det en rekke andre tvangshjemler i utlendingsloven som vil kunne komme til anvendelse. Tredjelandsborgere som gjennomgår screening vil samtidig ha en underliggende utlendingssak med plikt til å medvirke til å avklare sin identitet. Utlendingsloven § 103 første ledd bokstav a gir hjemmel for å foreta undersøkelse av en utlendings person, bolig, rom eller annet oppbevaringssted dersom

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

det er konkrete holdepunkter for å anta at vedkommende ikke samarbeider om å klarlegge sin identitet i henhold til plikten etter utlendingsloven §§ 21 og 83, oppgir uriktig identitet, eller skjuler eller tilbakeholder opplysninger av vesentlig betydning for en sak om oppholdstillatelse. Tilsvarende som under vurderingen av anvendelsen av tvangsmidler etter utlendingsloven §§ 105 og 106

ovenfor i punkt 6.3, vil også anvendelsen av utlendingsloven § 103 første ledd bokstav a måtte knytte seg til den underliggende utlendingssaken. Tredjelandsborgere som ikke overholder plikten til samarbeid om identitetsfastsettelse i den underliggende utlendingssaken kan videre ilegges straff, jf. utlendingsloven § 108.

9 Ivaretagelse av mindreårige under screening

9.1 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet viste departementet til at artikkel 13 oppstiller særlige garantier for mindreårige under screening. Artikkel 13 nr. 1 angir at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, og departementet foreslo ingen ytterligere regulering av dette.

Videre vurderte departementet at det materielle innholdet i reglene i utlendingsloven kapittel 11 A om representanter for enslige, mindreårige asylsøkere, i hovedsak dekket kravene etter artikkel 13 nr. 3 og 4 om oppnevning av representanter for enslige mindreårige som gjennomgår screening. Bestemmelsene i kapittel 11 A gjelder imidlertid bare for enslige, mindreårige asylsøkere, eller for enslige mindreårige som søker om begrenset oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 38, jf. utlendingsloven § 98 a. Departementet foreslo derfor å utvide virkeområdet for reglene i kapittel 11 A til også å omfatte enslige mindreårige som gjennomgår screening.

Departementet ga i høringsnotatet uttrykk for at retten til å bli ledsaget etter screeningforordningen artikkel 13 nr. 2 må tolkes innskrenkende i lys av artikkel 13 nr. 1 om barnets beste. Retten for barn til å bli hørt selv om foreldrene ikke samtykker, eventuelt også uten deres tilstedeværelse, jf. utlendingsloven § 81 tredje ledd, jf. fjerde ledd, ble derfor antatt å gjelde også under screening. Sammenhengen mellom screening og den underliggende utlandingssaken gjorde det etter departementets syn unødvendig å regulere dette nærmere.

9.2 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet støtter forslaget om å utvide reglene i utlendingsloven kapittel 11 A til også å omfatte enslige mindreårige som gjennomgår screening.

Både *Redd Barna* og *Norges Kristne Råd* er positive til at hensynet til barnets beste fremheves, men er bekymret over at høringsforslaget ikke inkluderer en garanti om at barn og mindreårige vil bli hørt. *Redd Barna* støtter for øvrig

departementets forslag om at utlendingsloven § 81 tredje ledd kan anvendes i screeningtilfellene, men mener det må vurderes om dette også skal fremgå av grenseloven, siden forordningen foreslås inkorporert der.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus er positive til at enslige mindreårige som omfattes av screeningforordningen skal ha rett til en representant og omfattes av utlendingsloven kapittel 11 A. Statsforvalteren mener det samtidig bør vurderes om også flere mindreårige skal omfattes av representantordningen.

Utlendingsdirektoratet støtter at det inntas henvisninger til screeningforordningen i utlendingsloven kapittel 11 A. Direktoratet mener det imidlertid bør fremgå klart av utlendingsloven § 81 tredje ledd at bestemmelsen også gjelder for mindreårige som omfattes av screening. Dersom det inntas en generell presisering i utlendingsloven om at loven også gjelder for personer som er omfattet av screeningforordningen, vil dette kunne være tilstrekkelig for å klargjøre rekkevidden av utlendingsloven § 81 tredje ledd.

Direktoratet mener videre at det må vurderes om screeningforordningens kompetansekrav til representanter etter artikkel 13 nr. 3, gjør det nødvendig å innta nye krav til hvilken kompetanse som forutsettes for å kunne oppnevnes som representant. Det må også vurderes om opplæringen representantene får er tilstrekkelig. *Vergeforeningen Følgesvennen, Norges Kristne Råd* og *Barneombudet* støtter dette.

Barneombudet mener det er positivt at barnets beste fremheves som et grunnleggende hensyn i screeningforordningen, og at dette blir en del av norsk rett. I uttalelsen etterlyses likevel en nærmere vurdering av hvorvidt det er nødvendig med en konkret implementering av kravet i forbindelse med innføring av screening, og en vurdering av hvordan dette skal overholdes i norsk praksis. *Barneombudet* støtter videre forslaget om å utvide virkeområdet for bestemmelsene i utlendingsloven kapittel 11 A. Ombudet er enig med departementet i at barn bør ha mulighet til å høres uten foreldrene til stede, slik de har rett til etter utlendingsloven.

9.3 Departementets vurdering

Departementet opprettholder forslaget om å utvide virkeområdet til utlendingsloven kapittel 11 A til også å gjelde for enslige mindreårige som gjennomgår screening. Det foreslås derfor tilføyer som viser til screeningforordningen i utlendingsloven §§ 98 a, 98 d og 98 g, samt endringer i kapitteloverskriften.

At det kan gjennomføres samtale med den mindreårige selv om foreldre ikke samtykker, eventuelt også uten at foreldrene tillates å være tilstede, beror på en fortolkning av sammenhengen mellom screeningforordningen artikkel 13 nr. 1 og 2. Det vil være tilfeller der det er grunn til å gjennomføre deler av screeningen, for eksempel den innledende sårbarhetssjekken, uten at foreldrene er til stede. Dette kan for eksempel være aktuelt ved mistanke om vold i nære relasjoner, barnebortføring, barneekteskap eller menneskehandel.

Departementet er enig med Utlendingsdirektoratet i at det bør komme klarere frem at reglene om høring av mindreårige uten foreldrenes samtykke eller tilstedeværelse etter utlendingsloven § 81 tredje til femte ledd også gjelder under screeningen. Dette selv om det nå foreslås inntatt en bestemmelse i utlendingsloven § 5 a som presiserer anvendelsen av utlendingsregelverket overfor tredjelandsborgere som gjennomgår screening. Departementet foreslår derfor et nytt sjette ledd i utlendingsloven § 81, som gir bestemmelsens tredje, fjerde og femte ledd anvendelse for mindreårige som gjennomgår screening. Etter utlendingsloven § 81 tredje ledd er det organet som forbereder eller avgjør saken som beslutter gjennomføring av samtale med den mindreårige. I screening vil det ikke være et slikt organ. I dag vil det være politiet som gjennomfører samtaler med mindreårige i den innledende ankomstfasen. Dette vil imidlertid kunne endres fremover.

Departementet mener derfor at kompetansen til å beslutte samtaler der foreldrene ikke samtykker, eller uten deres tilstedeværelse, bør legges til screeningmyndigheten.

Til Barneombudets merknad om hvorvidt hensynet til barnets beste bør reguleres i grenseloven utover det som følger av implementeringsbestemmelsen, viser departementet til at det allerede følger av blant annet Grunnloven § 104 at hensynet til barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som berører barn. De fleste prosessstegene i screening sammenfaller med slik registrering og informasjonsinnhenting som i dag utgjør innledende deler av asyl- og ankomstprosedyren. Screeningmyndigheten og de øvrige utlendingsmyndighetene vil videreføre den praktiske ivaretagelsen av hensynet til barnets beste i screeningsammenheng. Tilsynet som skal etableres etter screeningforordningen artikkel 10 nr. 2 skal også føre tilsyn med at hensynet til barnets beste ivaretas. Departementet ser derfor ikke behov for nærmere regulering av ivaretagelsen av hensynet til barnets beste i screeningsammenheng.

Departementet har merket seg at Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus ønsker en vurdering av om representantordningen bør utvides til å gjelde enda flere grupper av mindreårige. Dette har ikke vært på høring og vurderes ikke i forbindelse med forslaget her til gjennomføring av screeningforordningen.

Flere høringsinstanser har etterlyst en vurdering av om det må stilles tydeligere krav til kompetanse og opplæring for representanter for mindreårige, jf. screeningforordningen artikkel 13 nr. 3. Implementeringen i grenseloven innebærer at screeningforordningen, herunder forordningens kompetansekrav til representanter for mindreårige, vil gjelde som lov. Dette må ivaretas i den praktiske gjennomføringen av forordningen.

10 Inkorporering av endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen. Konsekvensjusteringer i SIS-loven

10.1 Forslaget i høringsnotatet

I høringen av 25. juni 2025 foreslo departementet at endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen gjennomføres ved en tilføyelse i SIS-loven § 1 nr. 1 slik at politisamarbeidsforordningen gjelder som lov med de endringer som gjøres i forordning (EU) 2022/1190.

I tillegg til en ren inkorporering av endringsforordningen, ble det også foreslått en tilføyelse i SIS-loven § 8, som regulerer formålene som berettiger registrering i SIS. Bestemmelsen henviser til SIS-forordningenes artikler om de ulike typer meldinger som kan registreres. Paragraf 8 nr. 1 viser til artiklene i politisamarbeidsforordningen som omhandler vilkår for behandling av personopplysninger for de ulike meldingskategoriene. Departementet foreslo å utvide § 8 nr. 1 til også å omfatte artikkel 37 a.

10.2 Høringsinstansenes syn

Det innkom kun et fåtall merknader i høringen.

Forsvaret uttaler at gjennomføring av forordningen vurderes ikke å ha direkte konsekvenser for Forsvaret som sådant. Det vurderes som fordelaktig at personer som kan utgjøre en sikkerhetstrussel registreres i SIS, noe som kan gi politiet et nytt virkemiddel for forebygging av terror og annen alvorlig kriminalitet. Slike trusler kan også ha betydning for Forsvarets operative evne, og tiltaket kan dermed bidra til økt beskyttelse av etatens virksomhet og samfunnets beredskap.

Utlendingsdirektoratet stiller seg positiv til den nye meldingskategorien og viser til at dette kan gi verdifull informasjon om personer som kan

utgjøre en sikkerhetsrisiko. Det bemerkes at endringene trolig vil medføre administrative og økonomiske konsekvenser for Utlendingsdirektoratet ettersom man må ta høyde for at det vil påløpe systemkostnader for å inkorporere disse meldingene i direktoratets treffbilde.

Utlendingsnemnda påpeker at dersom et treff i SIS bør få betydning for en utlendings rettslige status i Norge i forvaltningssporet i utlendingsaker, eller for utlendingens statsborgerskap, er det hensiktsmessig at informasjonen er tilgjengelig for utlendingsmyndighetene på egnet vis.

Politidirektoratet peker i sin uttalelse på at det etter ny artikkel 37 a nr. 12 også kan registreres meldinger om enkelte gjenstander, og at det etter direktoratets vurdering også må gjøres en endring i SIS-loven § 8 andre ledd.

Datatilsynet har ikke innvendinger til forslaget til gjennomføringsmåte eller forslaget til registrering av meldinger etter forordningen artikkel 37 a.

10.3 Departementets vurderinger

Departementet opprettholder vurderingen av at forordningen bør gjennomføres i norsk rett ved inkorporering. Ingen av høringsinstansene har hatt innvendinger til dette.

Departementet er enig med Politidirektoratet i at SIS-loven § 8 andre ledd også må endres dersom man skal kunne registrere gjenstander knyttet til personer med informasjonsmeldinger. Det føyes derfor til et forslag om dette.

Departementet deler Utlendingsnemndas vurdering av behovet for at informasjon også er tilgjengelig for utlendingsmyndighetene og bemerker at forordningen åpner for det.

11 Gjennomføring av Eurodac-forordningens endringer i andre forordninger

I høringsnotatet av 2. april 2025 ble det blant annet fremmet forslag om gjennomføring av Eurodac-forordningen 2024 i norsk rett. Det ble der vist til at Eurodac-forordningen 2024 artikkel 53 og 54 endrer ETIAS-forordningen og interoperabilitetsforordningen for politisamarbeid og rettslig samarbeid, asyl og migrasjon (forordning (EU) 2019/818). Endringene skal blant annet sikre bedre samspill mellom informasjonssystemene og rammeløsningen for interoperabilitet.

De to forordningene som endres er gjennomført i norsk rett ved inkorporering i utlendingsloven § 9 a og grenseloven § 8 første ledd nr. 5. For å gjennomføre endringene Eurodac-forordningen 2024 gjør i disse forordningene, foreslo

departementet endringer i de respektive inkorporasjonsbestemmelsene.

I *høringen* har ingen høringsinstanser uttalt seg om forslaget til å endre inkorporasjonsbestemmelsene.

Departementets forslag til gjennomføring og samtykke til Eurodac-forordningen 2024 er hovedsakelig behandlet i Prop. 37 LS (2025–2026). Av lovtekniske årsaker velger departementet å fremme forslag til gjennomføring av Eurodac-forordningens endringer i andre rettsakter i denne proposisjonen. Departementet opprettholder forslaget om å gjennomføre konsekvensendringene i utlendingsloven § 9 a og grenseloven § 8 første ledd nr. 5.

12 Økonomiske og administrative konsekvenser

12.1 Screeningforordningen

Innføringen av screeningforordningen krever blant annet utvikling og tilpasning av IT-infrastruktur og arbeidsprosesser for politiet og Utlendingsdirektoratet. Det er også behov for bygningsmessige tilpasninger. Fra det tidspunktet screeningforordningen kommer til anvendelse er det anslått et varig økt behov for bemanning samt utgifter til IT-forvaltning og drift, som utgjør anslagsvis 130 mill. kroner årlig. Det er anslått at utgiftene for politiet og Utlendingsdirektoratet knyttet til gjennomføringen av screeningforordningen vil være på om lag 430 mill. kroner for perioden 2025–2027. Stortinget har bevilget midler til implementering av screeningforordningen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2025 og 2026-budsjettet. Videre vil det kunne påløpe merarbeid for Datatilsynet for tilsyn med håndteringen av biometriske opplysninger og andre opplysninger. Omfanget av eventuelt merarbeid for Datatilsynet må evalueres og tas hensyn til etter at regelendringene har trådt i kraft, og en har vunnet tilstrekkelige erfaringer.

12.2 Endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen

Gjennomføringen av endringsforordningen til politisamarbeidsforordningen antas å ha mindre økonomiske og administrative konsekvenser for politiet og utlendingsmyndighetene. De budsjettmessige konsekvensene som følger av gjennomføringen av denne rettsakten, håndteres innenfor nevnte etaters gjeldende budsjettrammer.

Norge vil, i likhet med øvrige Schengen-stater, ikke være forpliktet til å påta seg oppgaven med registrering av informasjonsmeldinger. Skulle en forespørsel om å registrere meldinger bli rettet til norsk politi, vil politiet vurdere om det er hensiktsmessig eller ønskelig å påta seg en slik oppgave fra sak til sak.

Tiltakene politiet skal iverksette ved treff svarer til tiltakene som i dag gjøres ved treff på meldinger hvor det anmodes om diskret kontroll.

13 Merknader til bestemmelsene

13.1 Til endringene i grenseloven

Til § 2

Første ledd *nytt andre punktum* angir at loven også gir regler om gjennomføring av screening etter forordning (EU) 2024/1356. Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 5.1.3.

Til § 4

Tredje ledd er nytt. I *første punktum* slås det fast at politiet er screeningmyndighet etter screeningforordningen. Etter *andre punktum* kan departementet i forskrift fastsette at også andre myndigheter skal utøve myndighet etter forordningen. For øvrig vises det til merknadene i punkt 5.2.3.

Til § 8

Endringene i *første ledd nr. 2 og 4* inkorporerer screeningforordningens endringer i forordning (EU) 2017/2226 om etableringen av inn- og utreiseprogrammet (EES-forordningen) og i forordning (EU) 2019/817 om opprettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EU-informasjonsystemer for grenser og visum i norsk rett.

Endringene i *første ledd nr. 5* inkorporerer Eurodac-forordningens endringer i forordning (EU) 2019/818 om opprettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EU-informasjonssystemer for politisamarbeid og rettslig samarbeid, asyl og migrasjon.

Forordningene, med de senere vedtatte endringene, vil gjelde som lov.

Det gjøres også strukturelle endringer i oppsettet av nr. 1, 2, 4 og 5 ved at inkorporerte endringsforordninger fremstilles i streklister. Denne strukturen er anbefalt når gjennomførte forordninger er blitt endret mer enn to ganger, og er ikke ment å medføre noen realitetsforskjell.

Første ledd *ny nr. 6* gjennomfører screeningforordningen i norsk rett ved inkorporering. Bestemmelsen skal forstås slik at screeningforordningen gjelder som norsk lov i den utstrekning

den inneholder bestemmelser som er bindende for Norge. Dette innebærer blant annet at Norge ikke blir formelt bundet av forordningens henvisninger til definisjoner og bestemmelser i regelverk som faller utenfor Schengen-samarbeidet og som ikke er gjennomført i norsk rett.

Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 5.1.3, 5.3.3 og 11.

Til § 24 a

Bestemmelsen er ny og supplerer gjennomføringen av screeningforordningen i norsk rett.

Første ledd etablerer et supplerende behandlingsgrunnlag for nødvendig behandling av personopplysninger etter screeningforordningen. Bestemmelsen gir også grunnlag for å behandle særlige kategorier av personopplysninger. Screening innebærer blant annet behandling av identitetsopplysninger, biometriske opplysninger, opplysninger om helse og sårbarhet og opplysninger om forhold av betydning for å vurdere om vedkommende utgjør en sikkerhetsrisiko. Det vises til nærmere omtale i punkt 7.3.3.

Andre ledd angir at personopplysningene screeningmyndigheten behandler under screening, skal utleveres til utlendingsmyndighetene. Screeningmyndigheten skal utlevere opplysninger som er nødvendige for utførelsen av utlendingsmyndighetenes oppgaver. Dette vil omfatte biometriske opplysninger, opplysninger i screeningskjemaet og andre opplysninger screeningmyndigheten behandler. Det vises til nærmere omtale i punkt 7.5.2.3.

Til § 24 b

Bestemmelsen er ny og synliggjør plikten tredjelandsborgere har til å til å være tilgjengelige for screeningmyndigheten under screening, jf. screeningforordningen artikkel 9 nr. 1. I tråd med screeningforordningen artikkel 6 og 7 slår bestemmelsen videre fast at tredjelandsborgeren skal være tilgjengelig på det stedet screeningmyndigheten gir anvisning på (screeninglokasjonen), og frem til screeningen er avsluttet. Plikten til å

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

være tilgjengelig skal ikke gjennomføres slik at det innebærer frihetsberøvelse, og kan ikke gjøres gjeldende etter at screeningen er avsluttet, selv om tidsfristene etter screeningforordningen ikke er utløpt. Det vises til nærmere omtale i punkt 6.3.

Til 24 c

Bestemmelsen er ny og omtales nærmere i de alminnelige merknadene i punkt 7.4.3 og 8.3. *Første ledd første punktum* gjengir plikten for tredjelandsborgere som gjennomgår screening til å oppgi personopplysninger i henhold til screeningforordningen artikkel 9 nr. 2. Tredjelandsborgeren er forpliktet til å oppgi navn, fødselsdato, kjønn og nasjonalitet og, hvis tilgjengelig, fremlegge dokumenter og informasjon som godtgjør disse opplysningene. Videre er tredjelandsborgeren forpliktet til å avgi biometriske opplysninger som nevnt i Eurodac-forordningen 2024. Biometriske opplysninger er å forstå som fingeravtrykk og/eller ansiktsbilde. I henhold til *andre punktum* kan screeningmyndigheten gjenbruke biometriske opplysninger som allerede er innhentet i forbindelse med alminnelig utlendingskontroll etter utlendingsloven § 100 for gjennomføringen av screening. Dersom gjenbruk ikke er mulig eller ønskelig, kan screeningmyndigheten uansett oppta biometriske opplysninger på nytt.

Andre ledd gjelder opptak av biometriske opplysninger med tvang. Bestemmelsen speiler utlendingsloven § 100 sjette ledd om bruk av tvang for opptak av biometriske opplysninger etter utlendingsloven. Tvang kan besluttet av politimesteren eller den politimesteren gir fullmakt. Tilsvarende som etter utlendingsloven § 75 fjerde ledd, må den som politimesteren gir fullmakt være jurist. Det stilles ikke krav til påtalekompetanse.

Tredje ledd angir at tvang bare kan benyttes når det er nødvendig og forholdsmessig. Bruk av tvang skal bare benyttes som siste utvei. Forholdsmessighetskravet legger føringer for fremgangsmåten ved bruk av tvang, og det må tas særlige hensyn overfor sårbare grupper, blant dem mindreårige.

Fjerde ledd viser til at forvaltningslovens bestemmelser om enkeltvedtak ikke kommer til anvendelse for beslutninger om bruk av tvang. Dette gjenspeiler at forvaltningsloven som hovedregel heller ikke gjelder for bruk av tvangsmidler i medhold av utlendingsloven, jf. utlendingsloven § 99 tredje ledd.

Femte ledd første punktum angir at tredjelandsborgeren kan kreve spørsmålet om rettmessigheten av tvangsinngrepet brakt inn for retten. I henhold til *andre punktum* skal screeningmyndig-

heten sørge for at utlendingen blir gjort kjent med retten til domstolsbehandling. Det følger av *tredje punktum* at prosessreglene i straffeprosessloven kapittel 26 kommer til anvendelse så langt de passer. Dette gjenspeiler tilsvarende regulering av domstolsbehandling av saker om tvangsmidler etter utlendingsloven, jf. utlendingsloven § 99 a.

13.2 Til endringene i utlendingsloven

Til ny § 5 a

Bestemmelsen er ny og presiserer at en sak etter utlendingsloven kan opprettes og behandles parallelt med at screening gjennomføres. Tredjelandsborgernes rettigheter og plikter etter utlendingsregelverket vil kunne gjøres gjeldende i utlendingssaken også i perioden screening skjer. Kongen kan gi nærmere regler i forskrift. Se ellers de alminnelige merknadene i punkt 5.1.3.

Til 9 a

Endringen i *første ledd* inkorporerer screeningforordningens og Eurodac-forordningens endringer i forordning (EU) 2018/1240 om etableringen av fremreiseprogrammet (ETIAS-forordningen) i norsk rett. Forordningen, med de senere vedtatte endringene, vil gjelde som lov. Det gjøres også en strukturell endring ved at de inkorporerte endringsforordningene fremstilles i en strekliste. Denne strukturen er anbefalt når gjennomførte forordningen er blitt endret mer enn to ganger, og er ikke ment å medføre noen realitetsforskjell. Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 5.3.3 og 11.

Til § 81

Nytt *sjette ledd* presiserer at bestemmelsens tredje, fjerde og femte ledd gjelder tilsvarende for mindreårige som gjennomgår screening. Det vil være screeningmyndigheten som avgjør om det skal gjennomføres samtale med den mindreårige dersom foreldrene ikke samtykker, eller om det skal gjennomføres samtale med den mindreårige uten at foreldrene er tilstede. Som hovedregel vil det være politiet som er screeningmyndighet, jf. grenseloven § 4. Tilsvarende som ved beslutning etter utlendingsloven § 81 tredje ledd i ordinære utlendingssaker, vil heller ikke slik beslutning i gjennomføring av screening være et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, men en prosessuell beslutning som ikke gir klagerett. Beslutninger som gjelder gjennomføring av samtale uten for-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

eldrenes samtykke eller tilstedeværelse kan dermed ikke påklages. Se for øvrig de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 9.3.

Til § 84 a

I *første ledd* er det tilføyd at utlendingsmyndighetene, uten hinder av taushetsplikt, skal utlevere opplysninger til politiet når det er nødvendig for politiets oppgaver etter screeningforordningen (forordning (EU) 2024/1356), som er gjennomført i grenseloven § 8 første ledd nr. 6. Som hovedregel vil politiet være screeningmyndighet etter forordningen, jf. grenseloven § 4. Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 7.5.1.

Til overskriften i utlendingsloven kapittel 11 A

Kapitteloverskriften endres for å synliggjøre at bestemmelsene i kapittelet også kommer til anvendelse for en videre personkrets, herunder enslige mindreårige som omfattes av screeningforordningen.

Til § 98 a

Nytt tredje ledd utvider anvendelsesområdet for bestemmelsene i kapittel 11 A slik at disse kommer til anvendelse for enslige mindreårige i perioden de gjennomgår screening. Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 9.3.

Til 98 d

Endringene i *første ledd* er inntatt for å tydeliggjøre at representantens oppgaver også omfatter ivaretagelse av den mindreåriges interesser under screening, i henhold til screeningforordningen artikkel 13 nr. 3 og 4. Screeningforordningens utgangspunkt er at samme representant bør ivareta den mindreåriges interesser både under screeningen og i den videre utlendingssaken. Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 9.3.

Til 98 g

Første ledd ny bokstav e slår fast at representantoppdraget etter screeningforordningen opphører når screeningen av den mindreårige er avsluttet. Dette påvirker ikke den mindreåriges rettigheter til videre representasjon etter det øvrige utlendingsregelverket og annen lovgivning. Se ellers

de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 9.3.

Til § 100

Tilføysen i *femte ledd andre punktum* utvider adgangen til å gjenbruke biometriske opplysninger opptatt i medhold av utlendingsloven § 100. Ved endringen vil biometriske opplysninger opptatt i medhold av bestemmelsen kunne gjenbrukes for behandling etter screeningforordningen (forordning (EU) 2024/1356). Forordningen er gjort til norsk lov gjennom inkorporering i grenseloven § 8 første ledd nr. 6. For at de biometriske opplysningene skal kunne gjenbrukes for gjennomføring av screening, må opplysningene utleveres til screeningmyndigheten som fastsatt etter grenseloven § 4 tredje ledd. Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 7.4.3.

Til § 102 (ikke iverksatt bestemmelse)

Endringen i *første ledd*, nærmere omtalt i punkt 5.3.3, inkorporerer screeningforordningens endringer i forordning (EU) nr. 767/2008 om visuminformasjonssystemet VIS (VIS-forordningen) i norsk rett. Forordningen, med de senere vedtatte endringene som følger av screeningforordningen, vil gjelde som lov. Det gjøres også en redaksjonell endring ved at de inkorporerte endringsforordningene fremstilles i en strekliste i nytt tredje punktum. Denne strukturen er anbefalt når gjennomførte forordningen er blitt endret mer enn to ganger, og er ikke ment å medføre noen realitetsforskjell.

Til § 106 d

Første ledd ny bokstav m tydeliggjør at det i vurderingen av det foreligger fare for unndragelse kan legges vekt på at en tredjelandsborger ikke har overholdt plikten etter grenseloven ny § 24 b til å være tilgjengelig for screeningmyndigheten på anvist sted frem til screeningen er avsluttet. Se ellers de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 6.3.

13.3 Til endringene i SIS-loven

Til § 1

Endringen i *nr. 1* innebærer inkorporering av endringsforordningen i norsk rett, på samme vis som politisamarbeidsforordningen med senere

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

endringsforordninger. Det vises forøvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 10.3.

Det gjøres også strukturelle endringer i oppsettet av nr. 1, 2 og 3 ved at inkorporerte endringsforordninger fremstilles i streklister. Denne strukturen er anbefalt når gjennomførte forordninger er blitt endret mer enn to ganger, og er ikke ment å medføre noen realitetsforskjell.

Til § 8

Endringen i *første ledd nr. 1* innebærer at det uttrykkelig hjemles at personopplysninger knyttet til informasjonsmeldinger kan registreres i SIS.

Endringen i *andre ledd* innebærer at det uttrykkelig hjemles at gjenstander som er knyttet til personer som er gjenstand for informasjonsmeldinger kan registreres i SIS.

Det vises forøvrig til de alminnelige merknadene i punkt 10.3.

Til § 12

Endringen følger av screeningforordningen (forordning (EU) 2024/1356), som forutsetter at screeningmyndigheten skal kunne gjøre søk mot

SIS etter screeningforordningen artikkel 14, 15 og 16. Screeningforordningen er gjennomført ved inkorporering i grenseloven § 8 første ledd nr. 6. For å synliggjøre screeningmyndighetens tilgang (adgang til direkte søk) i SIS er myndigheten tilføyd i *første ledd nytt nr. 7*. Hvem som er screeningmyndighet følger av grenseloven § 4 tredje ledd. Dette vil i utgangspunktet være politiet, men vil også omfatte eventuelle andre myndigheter som utpekes i forskrift. Det vises forøvrig til de alminnelige merknadene i punkt 7.5.4.

Justis- og beredskapsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og vedtak om samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket) i samsvar med et vedlagt forslag.

A Forslag

til lov om endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere)

I

I lov 20. april 2018 nr. 8 om grensetilsyn og grensekontroll av personer gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Loven gir regler om rettslige og fysiske forhold i tilknytning til riksgrensen og om grensepassering og grensekontroll av personer. *Loven gir også regler om gjennomføring av screening etter forordning (EU) 2024/1356.* Regler om utlendingsadgang til riket og deres opphold her følger av utlendingsloven.

§ 4 nytt tredje ledd skal lyde:

Politiet er screeningmyndighet etter forordning (EU) 2024/1356. Departementet kan gi forskrift om at også andre myndigheter skal utøve myndighet etter forordningen.

§ 8 første ledd skal lyde:

Følgende rettsakter gjelder som lov:

1. Forordning (EU) 2016/399 om bevegelsen av personer over grenser (grenseforordningen), som endret ved
 - forordning (EU) 2017/458
 - forordning (EU) 2017/2225
 - forordning (EU) 2018/1240
 - forordning (EU) 2019/817
 - forordning (EU) 2021/1134
 - forordning (EU) 2024/1717
2. Forordning (EU) 2017/2226 om etableringen av inn- og utreisestruktur (EES-forordningen), som endret ved
 - forordning (EU) 2018/1240
 - forordning (EU) 2019/817
 - forordning (EU) 2021/1134
 - forordning (EU) 2021/1152
 - forordning (EU) 2024/1356
3. Rådsdirektiv 2004/82/EF om transportselskapers plikt til å fremsende opplysninger om passasjerer (API-direktivet)
4. Forordning (EU) 2019/817 om opprettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EU-

informasjonssystemer for grenser og visum, som endret ved

- forordning (EU) 2021/1134
- forordning (EU) 2021/1152
- forordning (EU) 2024/1356

5. Forordning (EU) 2019/818 om opprettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EU-informasjonssystemer for politisamarbeid og rettslig samarbeid, asyl og migrasjon, som endret ved

- forordning (EU) 2021/1133
- forordning (EU) 2021/1150
- forordning (EU) 2024/1358

6. Forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene (screeningforordningen).

Nytt kapittel 5A skal lyde:

Kapittel 5A. Screening

§ 24 a *Behandling av personopplysninger for gjennomføring av screening*

Screeningmyndigheten kan behandle personopplysninger, herunder særlige kategorier av personopplysninger, som er nødvendige for gjennomføring av oppgaver etter forordning (EU) 2024/1356, jf. § 8 første ledd nr. 6.

Screeningmyndigheten skal uten hinder av taushetsplikt utlevere til utlendingsmyndighetene opplysninger som er nødvendige for utførelsen av deres oppgaver.

§ 24 b *Utlendingens plikt til å være tilgjengelig*

Utlendinger som gjennomgår screening etter forordning (EU) 2024/1356, jf. § 8 første ledd nr. 6, skal være tilgjengelige for screeningmyndigheten på det stedet screeningmyndigheten gir anvisning på, frem til screeningen er avsluttet.

§ 24 c *Utlendingens opplysningsplikt. Bruk av tvang*

Utlendinger som gjennomgår screening plikter å oppgi personopplysninger, herunder avgi biometriske opplysninger, i henhold til forordning (EU) 2024/1356 artikkel 9 nr. 2, jf. § 8 første ledd

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

nr. 6. Biometriske opplysninger som allerede er innhentet etter utlendingsloven § 100 kan gjenbrukes for gjennomføring av screening.

Politimesteren eller den politimesteren gir fullmakt, kan beslutte at biometriske opplysninger skal innhentes med tvang. Den politimesteren gir fullmakt må være jurist.

Tvang kan bare brukes når det er nødvendig og forholdsmessig.

Forvaltningslovens regler om enkeltvedtak gjelder ikke for beslutninger om bruk av tvang etter bestemmelsen her.

Utlendingen kan kreve spørsmålet om rettmessigheten av tvangsinngrepet brakt inn for retten. Screeningmyndigheten sørger for at utlendingen blir gjort kjent med denne retten. Ved slik domstolsbehandling gjelder bestemmelsene i straffeprosessloven kapittel 26 tilsvarende så langt de passer.

II

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

Ny § 5 a skal lyde:

§ 5 a *Forholdet mellom utlendingsloven og grenseloven under screening etter forordning (EU) 2024/1356*

En sak etter loven her kan påbegynnes under screening etter forordning (EU) 2024/1356, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 6. Kongen kan gi forskrift med nærmere regler om saksgang mv.

§ 9 a første ledd skal lyde:

Forordning (EU) 2018/1240 om etableringen av fremreiseprogrammet (ETIAS-forordningen) gjelder som lov. Forordningen gjelder med de endringene som følger av

- forordning (EU) 2019/817
- forordning (EU) 2021/1134
- forordning (EU) 2021/1152
- forordning (EU) 2024/1356
- forordning (EU) 2024/1358

§ 81 nytt sjette ledd skal lyde:

Bestemmelsene i tredje til femte ledd gjelder tilsvarende for mindreårige som omfattes av forordning (EU) 2024/1356, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 6. Screeningmyndigheten treffer beslutninger etter tredje ledd ved gjennomføring av screeningen.

§ 84 a første ledd skal lyde:

Utlendingsmyndighetene skal uten hinder av taushetsplikt utlevere opplysninger til politiet når det er nødvendig for politiets oppgaver etter loven *her, grenseloven kapittel 3 eller forordning (EU) 2024/1356, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 6.*

Overskriften i kapittel 11 A skal lyde:

Kapittel 11 A. Representant for enslige mindreårige mv.

§ 98 a nytt tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder tilsvarende for enslige mindreårige som gjennomgår screening etter forordning (EU) 2024/1356, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 6.

Nåværende § 98 a tredje ledd blir fjerde ledd.

§ 98 d første ledd skal lyde:

Representanten skal ivareta den mindreåriges interesser i asylsaken og ellers utføre de oppgaver som tilkommer en verge i henhold til annen lovgivning. *Under screening skal representanten ivareta den mindreåriges interesser i henhold til reglene i forordning (EU) 2024/1356 artikkel 13 nr. 3 og 4, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 6.*

§ 98 g første ledd bokstav d og ny bokstav e skal lyde:

- d. den mindreåriges foreldre eller andre med foreldreansvar kommer til Norge, eller på annen måte blir i stand til å utøve foreldreansvaret,
- e. screening av den mindreårige etter forordning (EU) 2024/1356, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 6, er avsluttet, eller

Nåværende § 98 g første ledd bokstav e blir bokstav f.

§ 100 femte ledd skal lyde:

Biometriske opplysninger opptatt i medhold av første ledd kan gjenbrukes i forbindelse med registrering av returvedtak og innreiseforbud i SIS i medhold av SIS-loven §§ 7 og 8 og forordningene som nevnt i SIS-loven § 1 nr. 2 og nr. 3, samt artikkel 22 i forordningen om politisamarbeid som nevnt i SIS-loven § 1 nr. 1. Biometriske opplysninger opptatt i medhold av første ledd kan også brukes til behandling etter forordning (EU) 2017/2226 artikkel 26, 27 og 35 og forordning (EU) 2024/1356, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 2 og 6.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

§ 106 d første ledd bokstav k og l og ny bokstav m skal lyde:

- k. utlendingens søknad om beskyttelse er nektet realitetsbehandlet etter § 32 første ledd bokstav a eller d eller femte ledd,
- l. utlendingens søknad om oppholdstillatelse er avslått som åpenbart grunnløs, jf. § 90 a første ledd bokstav b, eller
- m. *utlendingen ikke har overholdt plikten til å være tilgjengelig for screeningmyndigheten, jf. grenseloven § 24 b.*

Følgende steder endres ordene «biometrisk personinformasjon» til «*biometriske opplysninger*»:

§ 17 første ledd bokstav n, § 100 overskriften, første, femte og syvende ledd, § 100 a overskriften, første, andre og tredje ledd, § 100 b overskriften, første ledd og tredje ledd, § 102 c første ledd, 102 f bokstav b og § 109 fjerde ledd.

Følgende steder endres ordene «slik biometrisk personinformasjon» og «registrert biometrisk personinformasjon» til henholdsvis «*slike biometriske opplysninger*» og «*registrerte biometriske opplysninger*»:

§ 100 a første og fjerde ledd og § 100 b første og tredje ledd.

Følgende steder endres «den biometriske informasjonen» til «*de biometriske opplysningene*»:

§ 100 a fjerde ledd.

Følgende steder endres ordet «fotografi» til «*bilde*»:

§ 93 tredje ledd og § 102 b bokstav b.

Følgende steder endres ordet «ansiktsfoto» til «*ansiktsbilde*»:

§ 100 overskriften, første, andre og sjette ledd, § 100 a første, andre og femte ledd, § 100 b første og andre ledd, § 102 c første ledd og § 109 fjerde ledd.

III

I lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS) gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1 *Gjennomføring av forordninger om Schengen informasjonssystem (SIS)*

Følgende forordninger gjelder som lov:

1. Forordning (EU) 2018/1862 om opprettelse, drift og bruk av Schengen-informasjonssystem

(SIS) innenfor politisamarbeid og strafferettslig samarbeid (politisamarbeidsforordningen), som endret ved

- *forordning (EU) 2019/818*
- *forordning (EU) 2021/1133*
- *forordning (EU) 2021/1150*
- *forordning (EU) 2022/1190*

2. Forordning (EU) 2018/1861 om opprettelse, drift og bruk av Schengen-informasjonssystem (SIS) på området inn- og utreisekontroll (grensekontrollforordningen), som endret ved

- *forordning (EU) 2019/817*
- *forordning (EU) 2021/1134*
- *forordning (EU) 2021/1152*

3. Forordning (EU) 2018/1860 om bruk av Schengen-informasjonssystem i forbindelse med retur av tredjestatsborgere med ulovlig opphold (returforordningen), som endret ved

- *forordning (EU) 2021/1134*
- *forordning (EU) 2021/1152.*

§ 8 første ledd nr. 1 skal lyde:

1. politisamarbeidsforordningen artikkel 26, 32, 34, 36, 37 a og 40

§ 8 andre ledd skal lyde:

Det kan behandles opplysninger om gjenstander som ettersøkes for beslag eller som bevis i en straffesak, jf. politisamarbeidsforordningen artikkel 38, eller på vilkår som nevnt i artikkel 26 nr. 5, artikkel 32 nr. 8, artikkel 34 nr. 2, *artikkel 36 eller artikkel 37 a nr. 12.*

§ 12 første ledd nr. 6 og ny nr. 7 skal lyde:

6. myndighet med ansvar for å utstede løyve for skytevåpen til formål og opplysninger som nevnt i politisamarbeidsforordningen *artikkel 47*
7. *myndighet med ansvar for å gjennomføre oppgaver etter forordning (EU) 2024/1356, jf. grenseloven § 8 første ledd nr. 6.*

IV

I lov 21. juni 2024 nr. 47 om endringer i grenseloven og utlendingsloven mv. (interoperabilitet og visuminformasjonssystemet mv.) gjøres følgende endring:

I del III om endringer i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her skal nytt § 102 første ledd lyde:

Forordning (EU) nr. 767/2008 om visuminformasjonssystemet VIS (VIS-forordningen) gjelder som lov. *VIS-forordningen regulerer blant*

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

annet registrering, lagring og deling av opplysninger mellom statene i Schengen-samarbeidet om visum og oppholdstillatelser. Forordningen gjelder med de endringene som følger av

- *forordning (EF) nr. 810/2009*
- *forordning (EU) nr. 610/2013*
- *forordning (EU) 2017/ 2226*
- *forordning (EU) 2019/817*
- *forordning (EU) 2021/1134*

- *forordning (EU) 2021/1152*
- *forordning (EU) 2024/1356.*

V

Loven del IV trer i kraft straks. Loven del I til III gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

B

Forslag

til vedtak om samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

I

Stortinget samtykker til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Vedlegg 1

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelands- borgere ved de ytre grensene og endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 77 nr. 2 bokstav b) og d),

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité¹,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen²,

etter den ordinære regelverksprosedyren³ og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Schengen-området ble opprettet for å skape et område uten indre grenser, der fri bevegelighet for personer er sikret, som fastsatt i artikkel 3 nr. 2 i traktaten om Den europeiske union (TEU). Et velfungerende område er avhengig av gjensidig tillit mellom medlemsstatene og effektiv forvaltning av den ytre grensen.
- 2) Reglene for grensekontroll av personer som passerer de ytre grensene til Unionens medlemsstater er fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/399⁴. Til tross for tiltakene som treffes for grenseovervåking, kan medlemsstatene stå overfor uautorisert grensepassering av tredjelandsborgere som unndrar seg inn- og utreisekontroll. For å videreutvikle Unionens politikk med sikte på å gjennomføre personkontroller, og effektivt

overvåke passering av de ytre grensene som omhandlet i artikkel 77 nr. 1 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV), bør det treffes ytterligere tiltak i situasjoner der tredjelandsborgere pågripes i forbindelse med uautorisert passering av de ytre grensene, der tredjelandsborgere settes i land etter søk- og redningsaksjoner, og der tredjelandsborgere søker om internasjonal beskyttelse ved et grenseovergangssted uten å oppfylle innreisevilkårene. Denne forordningen utfyller forordning (EU) 2016/399 når det gjelder slike situasjoner. Det er viktig å sikre at tredjelandsborgere i slike situasjoner gjennomgår screening for å gjøre det lettere å identifisere dem og for å gjøre det mulig å henvise dem effektivt til egnede prosedyrer som, avhengig av omstendighetene, kan være prosedyrer for internasjonal beskyttelse eller prosedyrer i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/115/EF⁵. Screeningen av slike tredjelandsborgere bør sømløst utfylle kontrollene ved den ytre grensen eller kompensere for at slike kontroller ikke har funnet sted ved passeringen av den ytre grensen.

- 3) Kontroll på de ytre grensene tjener ikke bare medlemsstaten som utfører slik kontroll, men alle medlemsstater som har avskaffet kontroll på de indre grensene. Grensekontroll bør bidra til å redusere ulovlig innvandring og bekjempe menneskesmugling og menneskehandel, og til å forhindre eventuelle trusler mot medlemsstatenes indre sikkerhet, offentlige orden, folkehelse og internasjonale forbindelser. Når medlemsstatene utfører grensekontroll, skal de

¹ EUT C 155 av 30.4.2021, s. 58.

² EUT C 175 av 7.5.2021, s. 32.

³ Europaparlamentets holdning av 10. april 2024 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. mai 2024.

⁴ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/399 av 9. mars 2016 om et unionsregelverk som regulerer bevegelsen av personer over grenser (Schengen-grense-regler) (EUT L 77 av 23.3.2016, s. 1).

⁵ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/115/EF av 16. desember 2008 om felles standarder og prosedyrer i medlemsstatene for retur av tredjelandsborgere med ulovlig opphold (EUT L 348 av 24.12.2008, s. 98).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

opptre i samsvar med relevant unionsrett og folkerett, herunder Genève-konvensjonen om flyktningers stilling av 28. juli 1951, som endret ved New York-protokollen av 31. januar 1967, med forpliktelser knyttet til internasjonal beskyttelse, særlig prinsippet om non-refoulement, og med grunnleggende rettigheter. Tiltak ved de ytre grensene utgjør derfor viktige elementer i en helhetlig tilnærming til migrasjon, som gjør det mulig for medlemsstatene å håndtere utfordringen med blandede ankomster av irregulære innvandrere og personer med behov for internasjonal beskyttelse.

- 4) I henhold til forordning (EU) 2016/399 består grensekontroll av inn- og utreisekontroll som utføres ved grenseovergangsstedene, og grenseovervåking som utføres mellom grenseovergangsstedene, for å hindre tredjelandsborgere i å foreta grensepasseringer som ikke er tillatt i henhold til den nevnte forordningen, eller i å unndra seg inn- og utreisekontroll. I henhold til bestemmelsene om grenseovervåking i forordning (EU) 2016/399, skal en person som uautorisert har passert grensen til den berørte medlemsstaten, pågripes og behandles i henhold til prosedyrer som tar hensyn til direktiv 2008/115/EF. I henhold til forordning (EU) 2016/399 skal grensekontroll gjennomføres uten at det berører rettighetene til flyktninger og personer som søker om internasjonal beskyttelse, særlig med hensyn til prinsippet om non-refoulement.
- 5) Grensevaktene blir ofte stilt overfor tredjelandsborgere som ber om internasjonal beskyttelse uten reisedokumenter, både etter pågrepelse under grenseovervåking og under kontroller ved grenseovergangsstedene. På enkelte grenseavsnitt blir dessuten grensevaktene stilt overfor et stort antall ankomster samtidig. Under slike omstendigheter er det spesielt vanskelig og viktig å sikre at alle relevante databaser blir sjekket og å bestemme riktig prosedyre så raskt som mulig.
- 6) Screening av tredjelandsborgere bør særlig bidra til å sikre at de blir henvist til egnede prosedyrer så tidlig som mulig, og at disse prosedyrene gjennomføres uten avbrudd eller forsinkelser. Samtidig bør screeningen bidra til å motvirke praksisen der noen søkere om internasjonal beskyttelse unndrar seg etter å ha fått tillatelse til å reise inn på en medlemsstats territorium på grunnlag av anmodningen om internasjonal beskyttelse, for så å framsette slike anmodninger i en annen medlemsstat eller ikke i det hele tatt.
- 7) Screening av tredjelandsborgere som søker om internasjonal beskyttelse, bør følges opp av en undersøkelse av behovet for internasjonal beskyttelse. Den bør gjøre det mulig å innhente og dele med de kompetente myndighetene for den aktuelle undersøkelsen alle opplysninger som er relevante for disse myndighetene, for å identifisere den egnede prosedyren for behandlingen av søknaden uten å foregripe typen prosedyre, og dermed framskynde denne undersøkelsen. Screening bør også bidra til å identifisere sårbare personer, slik at det tas fullt hensyn til eventuelle særskilte behov ved fastsettelse av og gjennomføring av den egnede prosedyren.
- 8) Forpliktelsene for medlemsstatene som følger av denne forordningen, bør ikke berøre europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351⁶.
- 9) Denne forordningen bør gjelde for tredjelandsborgere og statsløse personer, uavhengig av om de har søkt om internasjonal beskyttelse, som pågripes i forbindelse med uautorisert passering av en medlemsstats ytre grense over land, sjø eller luft, med unntak av tredjelandsborgere som den berørte medlemsstaten ikke er pålagt å innhente biometriske opplysninger fra i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358⁷ av andre årsaker enn alder, samt på tredjelandsborgere som er satt i land etter søk- og redningsaksjoner, og som ikke oppfyller innreisevilkårene fastsatt i forordning (EU) 2016/399. For tredjelandsborgere som er satt i land etter søk- og redningsaksjoner, bør anvendelsen av denne forordningen ikke berøre medlemsstatenes forpliktelser i henhold til folkeretten med hensyn til søk- og redningsaksjoner. Denne forord-

⁶ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 av 14. mai 2024 om asyl- og migrasjonshåndtering, om endring av forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om oppheving av rådsdirektiv (EU) nr. 604/2013 (EUT L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁷ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358 av 14. mai 2024 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av biometriske opplysninger for effektiv anvendelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og rådsdirektiv 2001/55/EF og for å identifisere en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold, og om anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger fra medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter og Europol for rettshåndhevelsesformål, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 (EUT L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

- ningen bør også gjelde for personer som søker om internasjonal beskyttelse ved grenseovergangsstedene eller i transittsoner uten å oppfylle innreisevilkårene, eller der tredjelandsborgere, etter å ha fått tillatelse til å reise inn i henhold til forordning (EU) 2016/399 av humanitære grunner, av hensyn til nasjonale interesser eller på grunn av internasjonale forpliktelser, søker om internasjonal beskyttelse.
- 10) Screening bør foretas på et hvilket som helst egnet og hensiktsmessig sted som utpekes av den enkelte medlemsstaten, og som vanligvis ligger ved eller i nærheten av den ytre grensen, eller alternativt på andre steder på territoriet, idet det tas hensyn til geografi og eksisterende infrastruktur, slik at det sikres at screening kan foretas uten forsinkelse. Screening av tredjelandsborgere med ulovlig opphold på medlemsstatenes territorium som uautorisert har passert en ytre grense for å reise inn på medlemsstatenes territorium, og som ikke allerede har gjennomgått screening i en medlemsstat, bør gjennomføres på et hvilket som helst egnet og hensiktsmessig sted utpekt av hver medlemsstat på dens territorium.
- 11) Tredjelandsborgere som gjennomgår screening, bør være tilgjengelige for screeningmyndighetene under screeningen. Medlemsstatene bør i sin nasjonale lovgivning fastsette bestemmelser for å sikre at disse tredjelandsborgerne er til stede under screeningen, for å hindre unndragelse. Dersom det viser seg nødvendig, og på grunnlag av en individuell vurdering av hvert enkelt tilfelle, kan medlemsstatene internere en person som gjennomgår screeningen, dersom andre mindre inngripende alternative tiltak ikke kan anvendes effektivt. Internering bør bare anvendes som en siste utvei i samsvar med prinsippene om nødvendighet og forholdsmessighet, og bør være omfattet av effektive rettsmidler i tråd med nasjonal rett, unionsretten og folkeretten. De relevante bestemmelsene i europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346⁸ for søkere om internasjonal beskyttelse, og de relevante reglene om internering fastsatt i direktiv 2008/115/EF for tredjelandsborgere som ikke har søkt om internasjonal beskyttelse, bør gjelde under screeningen.
- 12) Når det under screeningen blir klart at en tredjelandsborger som gjennomgår screeningen, oppfyller innreisevilkårene for tredjelandsborgere fastsatt i forordning (EU) 2016/399, bør screeningen avsluttes, og den berørte tredjelandsborgeren bør gis tillatelse til å reise inn på territoriet, uten at det berører sanksjoner for uautorisert passering av de ytre grensene på andre steder enn grenseovergangsstedene eller på andre tidspunkter enn de faste åpningstidene nevnt i den nevnte forordningen.
- 13) I lys av formålet med unntakene fra innreisevilkårene for tredjelandsborgere fastsatt i forordning (EU) 2016/399, bør personer hvis innreise er godkjent av en medlemsstat i samsvar med slike unntak i henhold til den nevnte forordningen i en individuell beslutning, ikke underlegges screening selv om de ikke oppfyller alle innreisevilkårene, med mindre de søker om internasjonal beskyttelse.
- 14) Alle tredjelandsborgere som gjennomgår screening, bør kontrolleres for å identifisere dem eller verifisere deres identitet, og for å verifisere om de kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet eller folkehelsen. Når det gjelder personer som søker om internasjonal beskyttelse ved grenseovergangssteder, bør det, for å unngå gjentatte kontroller, tas hensyn til identitets- og sikkerhetskontroller som utføres i forbindelse med inn- og utreisekontroll.
- 15) Når screeningen er fullført, bør de berørte tredjelandsborgerne enten henvises til myndighetene som har ansvar for registrering av søknaden om internasjonal beskyttelse, eller gjøres til gjenstand for prosedyrer i henhold til direktiv 2008/115/EF, alt etter hva som er relevant. De relevante opplysningene som innhentes under screeningen, bør gis til vedkommende myndigheter for å underbygge den videre vurderingen av hvert enkelt tilfelle, med full respekt for de grunnleggende rettighetene. Om nødvendig bør kontrollene fastsatt ved denne forordningen videreføres av de respektive vedkommende myndighetene i den påfølgende prosedyren. Prosedyrene fastsatt i direktiv 2008/115/EF bør begynne å gjelde først etter at screeningen er avsluttet. Bestemmelsene om registrering av søknader om internasjonal beskyttelse i europaparlaments- og rådsforordning 2024/1348⁹ skal først gjelde

⁸ Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346 av 14. mai 2024 om fastsettelse av standarder for mottak av personer som søker om internasjonal beskyttelse (EUT L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

⁹ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1348 av 14. mai 2024 om opprettelse av en felles prosedyre for internasjonal beskyttelse i Unionen og om oppheving av direktiv 2013/32/EU (EUT L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

etter at screeningen er avsluttet. Dette bør ikke berøre det faktum at personer som søker om internasjonal beskyttelse på pågrepstidspunktet, under grensekontroll ved grenseovergangsstedet eller under screeningen, bør anses som søkere om internasjonal beskyttelse, og forordning (EU) 2024/1348 og direktiv (EU) 2024/1346 bør få anvendelse på dem.

- 16) Personer som søker om internasjonal beskyttelse, og som medlemsstatene ikke kan eller ikke lenger kan underlegge asylgrenseprosedyren, jf. bestemmelsen om unntak fra grenseprosedyren for asyl i forordning (EU) 2024/1348, bør som hovedregel ha tillatelse til å reise inn på territoriet.
- 17) Screening kan også etterfølges av relokalisering under solidaritetsmekanismen opprettet ved forordning (EU) 2024/1351 eller en annen eksisterende solidaritetsmekanisme.
- 18) I samsvar med formodningen om oppfyllelse av vilkårene for oppholdets varighet fastsatt i forordning (EU) 2016/399, er oppfyllelsen av innreisevilkårene og tillatelsen til innreise uttrykt ved et innreisestempel i et reisedokument. Fraværet av et slikt innreisestempel eller fraværet av et reisedokument kan derfor anses som en indikasjon på at innehaveren ikke oppfyller innreisevilkårene. Når driften av inn- og utreisestemplet (EES), som ble opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2226¹⁰, har startet, og stempelen er erstattet med en oppføring i inn- og utreisestemplet, vil en slik formodning bli mer pålitelig. Medlemsstatene bør derfor gjennomføre screening av tredjelandsborgere som allerede befinner seg på deres territorium, og som ikke er i stand til å bevise at de oppfyller vilkårene for innreise til medlemsstatenes territorium. Screening av slike tredjelandsborgere er nødvendig for å kompensere for det faktum at de formodentlig var i stand til å unndra seg innreisekontroll ved ankomsten til Schengen-området, og derfor ikke kunne ha blitt nektet innreise eller henvist til den aktuelle prosedyren etter screeningen. Gjennom-

føring av screeningen kan også bidra til å fastslå, gjennom søk i databasene nevnt i denne forordningen, at de berørte personene ikke utgjør en trussel mot indre sikkerhet. Når screeningen på territoriet er avsluttet, bør de berørte tredjelandsborgere være gjenstand for en returprosedyre eller, dersom de søker om internasjonal beskyttelse, for en hensiktsmessig asylprosedyre. Tredjelandsborgere bør ikke utsettes for gjentatte screeninger.

- 19) Medlemsstatene bør kunne avstå fra å gjennomføre screeningen på territoriet dersom en tredjelandsborger som oppholder seg ulovlig på deres territorium, umiddelbart etter pågrep sendes tilbake til en annen medlemsstat i henhold til bilaterale avtaler eller ordninger eller i henhold til rammer for bilateralt samarbeid. I så fall bør medlemsstaten som den berørte tredjelandsborgeren er sendt tilbake til, gjennomføre screeningen uten opphold.
- 20) Denne forordningen berører ikke bestemmelser i nasjonal rett som gjelder identifisering av tredjelandsborgere som mistenkes for å oppholde seg ulovlig i en medlemsstat, dersom slik identifisering er nødvendig for å undersøke, innen en kort, men rimelig frist, opplysningene som gjør det mulig å fastslå om oppholdet er ulovlig eller lovlig.
- 21) Uten at det berører reglene for grensekontroll som gjelder ved de indre grensene til medlemsstatene der det ennå ikke er truffet beslutning om å oppheve slik kontroll, bør screening av tredjelandsborgere som pågripes i forbindelse med uautorisert passering av slike indre grenser der kontrollene ennå ikke er opphevet, følge reglene fastsatt i denne forordningen for screeningen på territoriet, og ikke reglene fastsatt for screeningen ved den ytre grensen.
- 22) Screening ved den ytre grensen bør fullføres så snart som mulig, og bør ikke vare mer enn sju dager. Screening innenfor territoriet bør fullføres så snart som mulig, og bør ikke vare mer enn tre dager. Medlemsstatene bør ikke hindres i å fullføre screeningen ved den ytre grensen og screeningen på territoriet på kortere tid, forutsatt at kontrollene fastsatt i denne forordningen utføres.
- 23) Screening er en del av den europeiske helhetlige grenseforvaltningen. Ordningen for økonomisk støtte til grenseforvaltning og visumpolitikk, som ble opprettet som del av Fondet for helhetlig grenseforvaltning ved europaparlaments- og rådsforordning (EU)

¹⁰ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2226 av 30. november 2017 om etablering av et inn- og utreisestemplet (EES) for å registrere inn- og utreiseopplysninger og opplysninger om nektet innreise for tredjelandsborgere som passerer medlemsstatenes ytre grenser, om fastsettelse av vilkårene for tilgang til inn- og utreisestemplet for rettshåndhevende formål og om endring av konvensjonen om gjennomføring av Schengen-avtalen og forordning (EF) nr. 767/2008 og (EU) nr. 1077/2011 (EUT L 327 av 9.12.2017, s. 20).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

2021/1148¹¹, kan særlig mobiliseres for å yte støtte til medlemsstatenes tiltak som omfattes av denne forordningen, i tråd med reglene for bruk av denne ordningen, og uten at det berører andre prioriteringer som støttes av det.

24) For å nå målene for screeningen bør det sikres et sterkere rammeverk for nært samarbeid mellom vedkommende nasjonale myndigheter nevnt i bestemmelsen om gjennomføring av kontroll i forordning (EU) 2016/399, myndighetene med ansvar for asylprosedyrer og mottak av søkere, myndighetene med ansvar for vern av folkehelsen og myndighetene med ansvar for å gjennomføre returprosedyrer i samsvar med direktiv 2008/115/EF. Medlemsstatene bør kunne benytte seg av støtte fra de relevante byråene, særlig Det europeiske grense- og kystvaktbyrået opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896¹² («Det europeiske grense- og kystvaktbyrået») og Den europeiske unions asylbyrå opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/2303¹³ («Den europeiske unions asylbyrå»), innenfor rammen av deres mandater. I alle tilfeller der screeningen avdekker forhold som er relevante for menneskehandel, bør medlemsstatene involvere nasjonale myndigheter for vern av barn og nasjonale myndigheter med ansvar for å avdekke og identifisere ofre for menneskehandel, i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/36/EU¹⁴.

25) Under screeningen bør barnets beste alltid være et grunnleggende hensyn, i samsvar med artikkel 24 nr. 2 i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter («pakten»). Barnevernmyndighetene bør, når det er nødvendig, være nært involvert i screeningen for å sikre at det tas behørig hensyn til barnets

beste under hele screeningen. Det bør utpekes en representant for å representere og bistå den enslige mindreårige under screeningen eller, dersom en representant ikke er utpekt, bør det utpekes en person som er opplært til å ivareta den mindreåriges interesser og generelle velferd. Der det er aktuelt, bør denne representanten være den samme som representanten oppnevnt i samsvar med reglene for enslige mindreårige i direktiv (EU) 2024/1346. Den opplærte personen bør være den personen som er utpekt til midlertidig å fungere som representant i henhold til det nevnte direktivet, når en slik person er utpekt.

26) Ved anvendelsen av denne forordningen bør medlemsstatene sikre respekt for menneskerettighetene og bør ikke forskjellsbehandle personer på grunn av kjønn, rase, hudfarge, etnisk eller sosial opprinnelse, genetiske egenskaper, språk, religion eller tro, politiske eller andre meninger, tilhørighet til en nasjonal minoritet, nedsatt funksjonsevne, alder eller seksuell legning.

27) For å sikre overholdelse av unionsretten og folkeretten, herunder pakten, under screeningen, bør hver medlemsstat sørge for en tilsynsordning og innføre tilstrekkelige garantier for dens uavhengighet, som for eksempel overholdelse av Paris-prinsippene, vedtatt av De forente nasjoners generalforsamlings resolusjon 48/134 av 20. desember 1993, av Venezia-prinsippene, vedtatt av Venezia-kommisjonen på dens 118. plenums sesjon 15.-16. mars 2019, De forente nasjoners generalforsamlings resolusjon av 28. desember 2020 om ombuds- og meklingsinstitusjonenes rolle i å fremme og verne om menneskerettighetene, godt styresett og rettsstatsprinsippene, og tilleggsprotokollen til konvensjonen mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff, vedtatt 18. desember 2002 på den femtisiende sesjonen i De forente nasjoners generalforsamling ved resolusjon A/RES/57/199 («OPCAT»). For dette formålet bør medlemsstatene kunne benytte seg av allerede eksisterende nasjonale tilsynsordninger for grunnleggende rettigheter i samsvar med kravene fastsatt i denne forordningen. Tilsynsordningen som er fastsatt av hver medlemsstat, bør særlig omfatte respekt for grunnleggende rettigheter i forbindelse med screeningen, samt respekt for gjeldende unionsregler og nasjonale regler om internering og overholdelse av non-refoulement-prinsippet. Den europeiske unions byrå

¹¹ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1148 av 7. juli 2021 om opprettelse av ordningen for økonomisk støtte til grenseforvaltning og visumpolitikk som del av Fondet for helhetlig grenseforvaltning (EUT L 251 av 15.7.2021, s. 48).

¹² Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896 av 13. november 2019 om Den europeiske grense- og kystvakten og om oppheving av forordning (EU) nr. 1052/2013 og (EU) 2016/1624 (EUT L 295 av 14.11.2019, s. 1).

¹³ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/2303 av 15. desember 2021 om Den europeiske unions asylbyrå og om oppheving av forordning (EF) nr. 439/2010 (EUT L 468 av 30.12.2021, s. 1).

¹⁴ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/36/EU av 5. april 2011 om forebygging og bekjempelse av menneskehandel og vern av ofre for menneskehandel, og om oppheving av Rådets rammebeslutning 2002/629/JIS (EUT L 101 av 15.4.2011, s. 1).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

for grunnleggende rettigheter opprettet ved rådsforordning (EF) nr. 168/2007¹⁵ («Byrået for grunnleggende rettigheter») bør fastsette generelle retningslinjer for opprettelsen av slike tilsynsordninger og for deres uavhengige virkemåte. Medlemsstatene bør dessuten kunne anmode om støtte fra Byrået for grunnleggende rettigheter til å utvikle sine nasjonale tilsynsordninger. Medlemsstatene bør også kunne søke råd fra Byrået for grunnleggende rettigheter med hensyn til å fastsette metoden for deres nasjonale tilsynsordninger og med hensyn til hensiktsmessige opplæringstiltak. Medlemsstatene bør også kunne invitere relevante og kompetente nasjonale, internasjonale og ikke-statlige organisasjoner og organer til å delta i tilsynet. Den uavhengige tilsynsordningen bør ikke berøre tilsynet med overholdelsen av grunnleggende rettigheter som utøves av Det europeiske grense- og kystvaktbyråets observatører av grunnleggende rettigheter fastsatt i forordning (EU) 2019/1896, overvåkingssystemet for å overvåke den operative og tekniske anvendelsen av det felles europeiske asylsystemet som fastsatt i forordning (EU) 2021/2303, evaluerings- og overvåkingssystemet opprettet ved rådsforordning (EU) 2022/922¹⁶ eller tilsynet som utøves av eksisterende nasjonale eller internasjonale tilsynsorganer. Medlemsstatene bør undersøke påstander om brudd på de grunnleggende rettighetene under screeningen, blant annet ved å sikre at klager behandles raskt og på en hensiktsmessig måte.

- 28) Medlemsstatene bør utstyre den uavhengige tilsynsordningen med egnede økonomiske midler.
- 29) Det at det finnes rettsmidler i enkeltsaker, eller nasjonale systemer som fører tilsyn med at screeningen er effektiv, er ikke i seg selv tilstrekkelig for å oppfylle kravene til tilsyn med grunnleggende rettigheter i henhold til denne forordningen.
- 30) Screeningmyndighetene bør fylle ut et screeningskjema. Skjemaet bør oversendes på en hvilken som helst egnet måte, herunder med digitale verktøy, til myndighetene som regist-

rer søknader om internasjonal beskyttelse eller til myndighetene som har ansvar for returprosedyrer, avhengig av hvem personen henvises til.

- 31) Denne forordningen bør ikke berøre tiltak i samsvar med nasjonal lovgivning med sikte på å fastslå den berørte personens identitet eller vurdere mulige trusler mot den indre sikkerheten.
- 32) Opplysningene i screeningskjemaet bør på en slik måte at de kan underkastes administrativ og rettslig prøving under enhver påfølgende asyl- eller returprosedyre. Personen som gjennomgår screeningen, bør ha mulighet til å tilkjennegi overfor screeningmyndighetene at opplysningene i skjemaet er uriktige. Alle slike indikasjoner skal registreres i screeningskjemaet uten å forsinke gjennomføringen av screeningen.
- 33) Opplysninger i screeningskjemaet bør gjøres tilgjengelige enten på papir eller i elektronisk format for den berørte personen, med unntak av opplysninger knyttet til søk i relevante databaser for sikkerhetssjekker. Når det gjelder mindreårige, bør opplysningene i screeningskjemaet gis til den eller de voksne som er ansvarlige for barnet. Når det gjelder mindreårige som reiser alene, bør opplysningene i screeningskjemaet gis til barnets representant eller den personen som er opplært til å ivareta den mindreåriges interesser og generelle velferd.
- 34) All behandling av personopplysninger under screeningen, skal skje i samsvar med gjeldende unionsrett om vern av personopplysninger, og særlig europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679¹⁷.
- 35) De biometriske opplysningene som innhentes under screeningen, bør, sammen med opplysningene nevnt i bestemmelsene om innsamling og overføring av biometriske opplysninger om søkere om internasjonal beskyttelse, om tredjelandsborgere eller statsløse personer som er pågrepet i forbindelse med ulovlig passering av en ytre grense, om tredjelandsborgere eller statsløse personer som oppholder seg ulovlig i en medlemsstat, og om tredjelandsborgere eller statsløse personer som er satt i land etter en søk- og rednings-

¹⁵ Rådsforordning (EF) nr. 168/2007 av 15. februar 2007 om opprettelse av Den europeiske unions byrå for grunnleggende rettigheter (EUT L 53 av 22.2.2007, s. 1).

¹⁶ Rådsforordning (EU) 2022/922 av 9. juni 2022 om opprettelse og drift av en evaluerings- og overvåkingssystem for å verifisere anvendelsen av Schengen-regelverket, og om oppheving av forordning (EU) nr. 1053/2013 (EUT L 160 av 15.6.2022, s. 1).

¹⁷ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (generell personvernforordning) (EUT L 119 av 4.5.2016, s. 1).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

- aksjon i henhold til forordning (EU) 2024/1358, oversendes til Eurodac som opprettet ved den nevnte forordningen («Eurodac») av vedkommende myndigheter i samsvar med fristene fastsatt i den nevnte forordningen.
- 36) Tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen, bør gjennomgå en innledende helse sjekk av kvalifisert medisinsk personell med sikte på å identifisere eventuelle behov for helsehjelp eller isolasjon av hensyn til folkehelsen. Kvalifisert medisinsk personell bør kunne beslutte, basert på de medisinske omstendighetene omkring allmenntilstanden til hver enkelt tredjelandsborger, at det ikke er nødvendig med ytterligere helsesjekk under screeningen. Den innledende helsesjekken bør utføres av kvalifisert medisinsk personell som tilhører en av følgende kategorier i ISCO-08-klassifiseringen av den internasjonale standarden for yrkesgruppering under Den internasjonale arbeidsorganisasjonens ansvar: 221 leger, 2221 sykepleiere eller 2240 paramedisinsk personell.
- 37) En innledende sårbarhetssjekk bør gjennomføres med sikte på å identifisere personer som har indikasjoner på å være sårbare, å ha vært ofre for tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling, eller å være statsløse, eller som kan ha spesielle mottaks- eller saksbehandlingsbehov i henhold til henholdsvis direktiv (EU) 2024/1346 og forordning (EU) 2024/1348. Dette bør ikke berøre videre vurdering i påfølgende prosedyrer etter at screeningen er fullført. Sårbarhetssjekken bør utføres av spesialisert personell fra screeningmyndighetene som er opplært for dette formålet.
- 38) Under screeningen bør alle berørte personer garanteres en levestandard som er i samsvar med pakten, og ha tilgang til øyeblikkelig helsehjelp og helt nødvendig sykdomsbehandling. Særlig oppmerksomhet bør rettes mot sårbare personer, som gravide, eldre, enslige forsørgere, personer med en umiddelbart identifiserbar fysisk eller psykisk funksjonsnedsettelse, personer som tydelig har lidd av psykiske eller fysiske traumer samt mindreårige som reiser alene. Særlig når det gjelder mindreårige, bør opplysningene gis på en barnevennlig og alderstilpasset måte. Alle myndigheter som deltar i utførelsen av oppgavene knyttet til screeningen, bør rapportere enhver sårbarhetssituasjon som er observert eller rapportert til dem, respektere menneskeverd og personvern, og avstå fra enhver diskriminering.
- 39) Ettersom tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen, kanskje ikke har de nødvendige identitets- og reisedokumentene som kreves for lovlig passering av den ytre grensen, bør en prosedyre for identifisering eller verifisering gjennomføres som en del av screeningen.
- 40) Det felles identitetsregisteret (CIR) ble opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/817¹⁸ og (EU) 2019/818¹⁹ for å lette og bistå med korrekt identifisering av personer som er registrert i EES, visuminformasjonssystemet opprettet ved rådsbeslutning 2004/512/EF²⁰ (VIS), det europeiske systemet for reiseinformasjon og framreisetilatelse opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240²¹ (ETIAS), Eurodac og det sentraliserte systemet for å identifisere medlemsstater som har opplysninger om domfelte tredjelandsborgere og statsløse personer opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/816²² (ECRIS-TCN), herunder ukjente personer som ikke kan identifisere seg. For dette formålet inneholder CIR bare identitetsopplysninger, reisedokumentopplysninger og biometriske opplysninger som er registrert i EES, VIS, ETIAS, Eurodac og ECRIS-TCN, logisk adskilt. Bare de personopplysningene som er strengt nødvendige for å utføre en nøyaktig

¹⁸ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/817 av 20. mai 2019 om fastsettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EUs informasjonssystemer på området grenser og visum og om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 og (EU) 2018/1861, rådsvedtak 2004/512/EF og rådsbeslutning 2008/633/JIS (EUT L 135 av 22.5.2019, s. 27).

¹⁹ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/818 av 20. mai 2019 om fastsettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EUs informasjonssystemer på området politisamarbeid og samarbeid mellom rettshåndhevende myndigheter, asyl og migrasjon og om endring av forordning (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 og (EU) 2019/816 (EUT L 135 av 22.5.2019, s. 85).».

²⁰ Rådsbeslutning 2004/512/EF av 8. juni 2004 om opprettelse av visuminformasjonssystemet (VIS) (EUT L 213 av 15.6.2004, s. 5).

²¹ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2018/1240 av 12. september 2018 om etablering av et europeisk system for innreiseinformasjon og framreisetilatelse (ETIAS) og om endring av forordning (EF) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 og (EU) 2017/2226 (EUT L 236 av 19.9.2018, s. 1).

²² Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/816 av 17. april 2019 om opprettelse av et sentralisert system for å identifisere medlemsstater som har opplysninger om domfelte tredjelandsborgere og statsløse personer (ECRIS-TCN) for å utfylle det europeiske systemet for opplysninger om strafferegistre, og om endring av forordning (EU) 2018/1726 (EUT L 135 av 22.5.2019, s. 1).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

identitetskontroll, lagres i CIR. Personopplysningene som er registrert i CIR, slettes automatisk når opplysningene slettes fra de underliggende systemene. Søk i CIR muliggjør en pålitelig og uttømmende identifisering eller verifisering av identiteten til personer, ved å gjøre det mulig å sjekke alle identitetsopplysninger som finnes i EES, VIS, ETIAS, Eurodac og ECRIS-TCN på én gang, på en rask og pålitelig måte, samtidig som vern av opplysningene sikres, og unødvendig behandling eller duplisering av opplysninger unngås.

- 41) For å fastslå eller verifisere identiteten til personen som gjennomgår screeningen, bør det innledes en verifisering i CIR i nærvær av den aktuelle personen under screeningen. Under denne verifiseringen bør personens biometriske opplysninger kontrolleres opp mot opplysningene i CIR. Dersom en persons biometriske opplysninger ikke kan brukes, eller dersom et søk med disse opplysningene mislykkes eller ikke gir noen treff, kan søket utføres med vedkommendes identitetsopplysninger i kombinasjon med reisedokumentopplysninger, dersom slike opplysninger er tilgjengelige, eller med opplysninger eller informasjon som er gitt av eller innhentet fra den berørte tredjelandsborgeren. I samsvar med prinsippene om nødvendighet og forholdsmessighet, og dersom søket viser at opplysninger om den aktuelle personen er lagret i CIR, bør medlemsstatenes myndigheter ha tilgang til CIR for å søke etter identitetsopplysninger, reisedokumentopplysninger og biometriske opplysninger om vedkommende, uten at CIR gir noen indikasjon om hvilket EU-informasjonssystem som inneholder opplysningene.
- 42) Siden bruken av CIR til identifiseringsformål er blitt begrenset ved forordning (EU) 2019/817 og (EU) 2019/818 til å lette og bistå med korrekt identifisering av personer som er registrert i EES, VIS, ETIAS, Eurodac og ECRIS-TCN i situasjoner med politikontroller på medlemsstatenes territorium, må disse forordningene endres for å fastsette som et ytterligere formål å bruke CIR til å identifisere eller verifisere identiteten til personer under screeningen. Når det gjelder forordning (EU) 2019/818, bør en slik endring av hensyn til variabel geometri skje gjennom en annen forordning enn denne forordningen.
- 43) Ettersom mange personer som gjennomgår screening kan være uten reisedokumenter, bør screeningmyndighetene ha tilgang til eventuelle andre relevante dokumenter som

de berørte personene innehar, i tilfeller der biometriske opplysninger om slike personer ikke kan brukes eller ikke gir noe resultat i CIR. Myndighetene bør også kunne bruke opplysninger fra disse dokumentene, bortsett fra biometriske opplysninger, til å gjennomføre kontroller opp mot de relevante databasene.

- 44) Identifisering eller verifisering av personers identitet under inn- og utreisekontroll ved grenseovergangssteder og eventuelle søk i databasene i forbindelse med grenseovervåking eller politikontroll i området ved den ytre grensen eller på territoriet, foretatt av myndighetene som henviste den berørte personen til screeningen, bør anses som en del av screeningen og bør ikke gjentas, med mindre det foreligger særlige omstendigheter som berettiger en slik gjentakelse. Innhenting av biometriske opplysninger med sikte på både identifisering eller verifisering av identitet og registrering i samsvar med kravene i forordning (EU) 2024/1358 bør skje én gang som en del av screeningen.
- 45) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne forordningen, bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet til å fastsette nærmere prosedyrer og spesifikasjoner for innhenting av opplysninger og til å fastsette framgangsmåten for samarbeid mellom henholdsvis screeningmyndighetene, Interpols nasjonale sentralkontorer og Europols nasjonale enheter for å fastslå trusselen mot den indre sikkerheten. Denne myndigheten bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011²³.
- 46) Screeningens bør også verifisere om innreise av de berørte tredjelandsborgerne til Unionen kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerheten.
- 47) Ettersom screeningen gjelder tredjelandsborgere som befinner seg ved den ytre grensen uten å oppfylle innreisevilkårene, tredjelandsborgere som er satt i land etter en søk- og redningsaksjon uten å oppfylle innreisevilkårene, og tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig på medlemsstatenes territorium, bør sikkerhetssjekkene som en del av screeningen minst være på samme nivå som kontrollene som utføres med hensyn til tredje-

²³ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

landsborgere som på forhånd søker om tillatelse til innreise til Unionen for et kortvarig opphold, enten de er visumpfiktige eller ikke.

- 48) For tredjelandsborgere som på grunn av sin nasjonalitet er unntatt fra visumpfiktigen i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1806²⁴, fastsetter forordning (EU) 2018/1240 at de må søke om framreisetillatelse for å komme til Unionen for et kortvarig opphold. Før de berørte personene mottar denne framreisetillatelsen, blir det foretatt sikkerhetssjekk av personopplysningene de oppgir opp mot en rekke unionsdatabaser, nemlig VIS, Schengen informasjonssystem (SIS) opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1860²⁵, (EU) 2018/1861²⁶ og (EU) 2018/1862²⁷, EES, ETIAS, Europol-opplysningene som behandles med henblikk på krysskontroll som nevnt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794²⁸, ECRIS-TCN samt Interpols database over stjålne og tapte reisedokumenter (SLTD) og databasen over reisedokumenter med tilknyttede meldinger (TDAWN). Tredjelandsborgere som er visumpfiktige i henhold til forordning (EU) 2018/1806, gjennomgår sikkerhetssjekker før visum utstedes, opp mot de samme databasene som tredjelandsborgere som ikke er visumpfiktige, i henhold til

europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 810/2009²⁹ og (EF) nr. 767/2008³⁰.

- 49) Når det gjelder personer som gjennomgår screening, bør det av hensyn til sikkerheten foretas automatiserte verifiseringer opp mot de samme systemene som er fastsatt for søkere om visum, visum for langvarig opphold, oppholdstillatelse i henhold til VIS eller en framreisetillatelse i henhold til ETIAS, nemlig VIS, EES, ETIAS, herunder ETIAS-overvåkingslisten nevnt i forordning (EU) 2018/1240, SIS, ECRIS-TCN når det gjelder personer som er dømt for terrorhandlinger og andre former for alvorlige straffbare handlinger, Europol-opplysninger som behandles med sikte på krysskontroll som nevnt i forordning (EU) 2016/794, SLTD og TDAWN.
- 50) Søk i de relevante databasene for sikkerhetsformål bør utføres på en måte som sikrer at bare opplysninger som er nødvendige for å utføre sikkerhetssjekkene, hentes ut fra disse databasene. Når det gjelder personer som har søkt om internasjonal beskyttelse ved et grenseovergangssted eller i transittsoner, bør søk i databaser med henblikk på sikkerhetssjekken som en del av screeningen fokusere på databasene det ikke ble søkt i under inn- og utreisekontrollen ved den ytre grensen, slik at gjentatte søk unngås.
- 51) Når det er berettiget, kan screeningen også omfatte verifisering av gjenstander som tredjelandsborgere er i besittelse av, i samsvar med nasjonal rett. Alle tiltak som treffes i forbindelse med en sikkerhetssjekk, bør være forholdsmessige og bør respektere menneskeverdet til personene som gjennomgår screeningen. De berørte myndighetene bør sikre at de berørte personenes grunnleggende rettigheter blir respektert, herunder retten til vern av personopplysninger og ytringsfriheten.
- 52) Ettersom tilgang til EES, ETIAS, VIS og ECRIS-TCN er nødvendig for screeningmyndighetene for å verifisere om personen kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet, bør forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og forordning (EU) 2019/816 endres for å fastsette retten til slik

²⁴ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1806 av 14. november 2018 om utarbeiding av listen over tredjelandsborgere som må ha visum når de krysser de ytre grensene, og av listen over tredjelandsborgere som er unntatt fra dette kravet (EUT L 303 av 28.11.2018, s. 39).

²⁵ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1860 av 28. november 2018 om bruk av Schengen informasjonssystem for retur av tredjelandsborgere med ulovlig opphold (EUT L 312 av 7.12.2018, s. 1).

²⁶ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1861 av 28. november 2018 om opprettelse, drift og bruk av Schengen informasjonssystem (SIS) på området inn- og utreisekontroll, om endring av konvensjonen om gjennomføring av Schengen-avtalen og om endring av og oppheving av forordning (EF) nr. 1987/2006 (EUT L 312 av 7.12.2018, s. 14).

²⁷ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1862 av 28. november 2018 om opprettelse, drift og bruk av Schengen informasjonssystem (SIS) innenfor politisamarbeid og strafferettslig samarbeid, om endring og oppheving av rådsbeslutning 2007/533/JIS og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1986/2006 og kommisjonsbeslutning 2010/261/EU (EUT L 312 av 7.12.2018, s. 56).

²⁸ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794 av 11. mai 2016 om Den europeiske unions byrå for politisamarbeid (Europol) og om erstating og oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/371/JIS, 2009/934/JIS, 2009/935/JIS, 2009/936/JIS og 2009/968/JIS (EUT L 135 av 24.5.2016, s. 53).

²⁹ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 810/2009 av 13. juli 2009 om innføring av fellesskapsregler for visum (visumforordningen) (EUT L 243 av 15.9.2009, s. 1).

³⁰ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 767/2008 av 9. juli 2008 om visuminformasjonssystemet (VIS) og utveksling av opplysninger mellom medlemsstatene om visa til kortvarig opphold (VIS-forordningen) (EUT L 218 av 13.8.2008, s. 60).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

- tilgang, som for tiden ikke er fastsatt i de nevnte forordningene. Når det gjelder forordning (EU) nr. 2019/816, bør en slik endring av hensyn til variabel geometri skje gjennom en annen forordning enn denne forordningen.
- 53) Den europeiske søkeportalen opprettet ved forordning (EU) 2019/817 (ESP) bør brukes til å utføre søkene opp mot CIR med henblikk på identifisering eller verifisering av identitet.
- 54) Det bør være mulig for screeningmyndighetene å bruke ESP til å foreta søk mot EES, ETIAS, VIS og ECRIS-TCN, Europol-opplysninger, SLTD og TDAWN med henblikk på sikkerhetssjekker, alt etter hva som er relevant.
- 55) Søk i unionsdatabaser med sikte på identifisering eller verifisering av identitet eller sikkerhetssjekker kan være berettiget for å sikre en effektiv gjennomføring av screeningen og for å oppnå det samme målet som hver av disse databasene er opprettet for, nemlig en effektiv forvaltning av Unionens ytre grenser innenfor rammen av den europeiske helhetlige grenseforvaltningen.
- 56) Ved treff i forbindelse med identifisering eller verifisering av identitet eller en sikkerhetssjekk, bør screeningmyndigheten verifisere at opplysninger som er registrert i EU-informasjonssystemer eller Europol-opplysninger, stemmer overens med opplysningene som utløser et treff.
- 57) Det bør også være mulig for screeningmyndighetene å kontrollere de relevante nasjonale databasene i forbindelse med identifisering eller verifisering av identitet eller sikkerhetssjekk i samsvar med nasjonal rett.
- 58) For å overholde plikten til å foreta identifisering eller verifisering av identitet og sikkerhetssjekker under screeningen er medlemsstater som ennå ikke anvender enkelte bestemmelser i Schengen-regelverket fullt ut, og som derfor ikke har tilgang til alle EU-informasjonssystemer og unionsdatabaser, ansvarlige for å foreta identitetskontrollen og sikkerhetssjekken ved å foreta søk bare i de systemene og databasene de har tilgang til.
- 59) Ettersom målene for denne forordningen, som er å styrke kontrollen av tredjelandsborgere som passerer de ytre grensene og å sørge for identifisering eller verifisering av identiteten til alle tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen samt å søke i relevante databaser for å verifisere om tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen, kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerheten og bidra til at de henvises til egnede prosedyrer, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang eller virkninger bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i TEU. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordningen ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 60) I samsvar med artikkel 1 og 2 i protokoll nr. 22 om Danmarks stilling, vedlagt TEU og TEUV, deltar Danmark ikke i vedtakelsen av denne forordningen, og er ikke bundet av den eller underlagt anvendelsen. Ettersom denne forordningen bygger på Schengen-regelverket, skal Danmark, i samsvar med artikkel 4 i protokollen, innen en frist på seks måneder etter at Rådet har truffet avgjørelse om denne forordningen, gjøre vedtak om hvorvidt den skal gjennomføres i landets nasjonale lovgivning.
- 61) Denne forordningen utgjør en videreutvikling av bestemmelsene i Schengen-regelverket som Irland ikke deltar i, i samsvar med rådsbeslutning 2002/192/EF³¹. Irland deltar derfor ikke i vedtakelsen av denne forordningen, og er ikke bundet av den eller underlagt anvendelsen.
- 62) Når det gjelder Island og Norge, utgjør denne forordningen, i henhold til avtalen inngått av Rådet for Den europeiske union og Republikken Island og Kongeriket Norge om sistnevntes tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket, en utvikling av bestemmelsene i Schengen-regelverket som faller inn under området nevnt i artikkel 1 bokstav G i rådsbeslutning 1999/437/EF³².
- 63) Når det gjelder Sveits, utgjør denne forordningen, i henhold til avtalen mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om Det sveitsiske edsforbunds tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket, en utvikling av bestemmelsene i Schengen-regelverket som faller inn under
-
- ³¹ Rådsbeslutning 2002/192/EF av 28. februar 2002 om begjæring fra Irland om å delta i noen av bestemmelsene i Schengen-regelverket (EFT L 64 av 7.3.2002, s. 20).
- ³² Rådsbeslutning 1999/437/EF av 17. mai 1999 om visse gjennomføringsbestemmelser til avtalen inngått mellom Rådet for Den europeiske union og Republikken Island og Kongeriket Norge om de sistnevnte statenes tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og videreutviklingen av Schengen-regelverket (EFT L 176 av 10.7.1999, s. 31).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

området nevnt i artikkel 1 bokstav A i beslutning 1999/437/EF, sammenholdt med artikkel 3 i rådsbeslutning 2008/146/EF³³.

64) Når det gjelder Liechtenstein, utgjør denne forordningen, i henhold til protokollen undertegnet mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap, Det sveitsiske edsforbund og Fyrstedømmet Liechtenstein om Fyrstedømmet Liechtensteins tiltredelse til avtalen mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om Det sveitsiske edsforbunds tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket, en utvikling av bestemmelsene i Schengen-regelverket som faller inn under området nevnt i artikkel 1 bokstav A i beslutning 1999/437/EF, sammenholdt med artikkel 3 i rådsbeslutning 2011/350/EU³⁴.

65) Når det gjelder Kypros, utgjør denne forordningen en rettsakt som bygger på eller har tilknytning til Schengen-regelverket som definert i artikkel 3 nr. 1 i tiltredelsesakten av 2003.

66) Når det gjelder Kypros, fastsetter rådsforordning (EF) nr. 866/2004³⁵ særlige regler som gjelder for linjen mellom områdene i Republikken Kypros der regjeringen i Republikken Kypros utøver effektiv kontroll, og de områdene der regjeringen i Republikken Kypros ikke utøver effektiv kontroll. Selv om denne linjen ikke utgjør en ytre grense, skal det i henhold til den nevnte forordningen utføres kontroller av alle personer som passerer linjen på et autorisert eller uautorisert grenseovergangssted med sikte på å bekjempe ulovlig innvandring av tredjelandsborgere og å

avdekke og forebygge enhver sikkerhetsrisiko. Det følger av dette at screeningen ved den ytre grensen også kan gjelde for tredjelandsborgere som pågripes i forbindelse med uautorisert passering av denne linjen, og for tredjelandsborgere som har søkt om internasjonal beskyttelse ved de godkjente grenseovergangsstedene.

67) Danmark, Norge, Island, Sveits og Liechtenstein er ikke bundet av direktiv (EU) 2024/1346. I disse statene er mottaksforholdene for søkere om internasjonal beskyttelse regulert av relevant nasjonal lovgivning basert på anvendelsen av Genève-konvensjonen om flyktnings stilling av 28. juli 1951, som supplert ved New York-protokollen av 31. januar 1967. Når det gjelder disse statene, bør henvisninger i denne forordningen til det nevnte direktivet, forstås som henvisninger til tilsvarende bestemmelser i nasjonal rett.

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Artikkel 1

Formål

Ved denne forordningen innføres:

- a) Screening ved medlemsstatenes ytre grenser av tredjelandsborgere som, uten å oppfylle innreisevilkårene fastsatt i artikkel 6 i forordning (EU) 2016/399, uautorisert har passert den ytre grensen, har søkt om internasjonal beskyttelse i forbindelse med inn- eller utreisekontroll, eller er blitt satt i land etter en søk- og redningsaksjon, før de blir henvist til den aktuelle prosedyren.
- b) Screening av tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig på medlemsstatenes territorium, dersom det ikke er noe som tyder på at disse tredjelandsborgerne har gjennomgått kontroll ved de ytre grensene, før de blir henvist til den aktuelle prosedyren.

Formålet med screeningen skal være å styrke kontrollen av tredjelandsborgere som passerer de ytre grensene, å identifisere alle tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen og å kontrollere mot de relevante databasene om personene som gjennomgår screeningen, kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerheten. Screening skal også innebære innledende helse- og sårbarhetssjekker for å identifisere personer med behov for helsehjelp og personer som kan utgjøre en trussel mot folkehelsen, og for å identifisere sårbare personer. Slike kontroller skal gjøre det

³³ Rådsbeslutning 2008/146/EF av 28. januar 2008 om inngåelse på vegne av Det europeiske fellesskap av avtalen mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om Det sveitsiske edsforbunds tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket (EUT L 53 av 27.2.2008, s. 1).

³⁴ Rådsbeslutning 2011/350/EU av 7. mars 2011 om inngåelse på vegne av Den europeiske union av protokollen undertegnet mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap, Det sveitsiske edsforbund og Fyrstedømmet Liechtenstein om Fyrstedømmet Liechtensteins tiltredelse til avtalen mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om Det sveitsiske edsforbunds tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket, med henblikk på avskaffelse av kontrollen på indre grenser og bevegelighet for personer (EUT L 160 av 18.6.2011, s. 19).

³⁵ Rådsforordning (EF) nr. 866/2004 av 29. april 2004 om en ordning i henhold til artikkel 2 i protokoll 10 til tiltredelsesakten (EUT L 161 av 30.4.2004, s. 128).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

lettere å henvise slike personer til den aktuelle prosedyren.

Denne forordningen fastsetter også en uavhengig tilsynsordning i hver medlemsstat for å overvåke overholdelse av unionsretten og folkeretten, herunder Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter («pakten»), under screeningen.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordningen menes med

- 1) «trussel mot folkehelsen» en trussel mot folkehelsen som definert i artikkel 2 nr. 21 i forordning (EU) 2016/399,
- 2) «verifisering» verifisering som definert i artikkel 4 nr. 5 i forordning (EU) 2019/817,
- 3) «identifisering» identifisering som definert i artikkel 4 nr. 6 i forordning (EU) 2019/817,
- 4) «tredjelandsborger» en tredjelandsborger som definert i artikkel 2 nr. 6 i forordning (EU) 2016/399,
- 5) «statsløs» en person som ikke anses som statsborger av noen stat i henhold til dens lovgivning,
- 6) «Europol-opplysninger» Europol-opplysninger som definert i artikkel 4 nr. 16 i forordning (EU) 2019/817,
- 7) «representant» en fysisk person eller en organisasjon, herunder en offentlig myndighet som er utpekt av vedkommende myndigheter eller organer til å representere, bistå og handle, alt etter hva som er relevant, på vegne av en enslig mindreårig,
- 8) «biometriske opplysninger» biometriske opplysninger som definert i artikkel 4 nr. 11 i forordning (EU) 2019/817,
- 9) «mindreårig» en tredjelandsborger eller en statsløs under 18 år,
- 10) «screeningmyndigheter» alle vedkommende myndigheter som i henhold til nasjonal rett er utpekt til å utføre én eller flere av oppgavene i henhold til denne forordningen, med unntak av helsekontrollene nevnt i artikkel 12 nr. 1,
- 11) «enslig mindreårig» en mindreårig som ankommer medlemsstatens territorium uten å være i følge med en voksen som er ansvarlig for ham eller henne, enten i henhold til den berørte medlemsstatens lovgivning eller praksis, og så lenge en slik mindreårig ikke faktisk blir tatt hånd om av en slik voksen, herunder en mindreårig som blir etterlatt uten følge etter å ha reist inn på en medlemsstats territorium,

12) «internering» en medlemsstats innesperring av en person på et bestemt sted, dersom vedkommende er fratatt fri bevegelighet,

13) «Interpol-databaser» Interpol-databaser som definert i artikkel 4 nr. 17 i forordning (EU) 2019/817,

14) «søk- og redningsaksjon» en søk- og redningsaksjon som omhandlet i Den internasjonale konvensjon om ettersøking og redning til sjøs, vedtatt i Hamburg 27. april 1979.

Artikkel 3

Grunnleggende rettigheter

Ved anvendelsen av denne forordningen skal medlemsstatene opptre i samsvar med relevant unionsrett og folkerett, herunder Genève-konvensjonen om flyktningers stilling av 28. juli 1951, som endret ved New York-protokollen av 31. januar 1967, med forpliktelser knyttet til internasjonal beskyttelse, særlig prinsippet om non-refoulement, og med grunnleggende rettigheter.

Artikkel 4

Forholdet til andre rettslige instrumenter

1. For tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen, og som har søkt om internasjonal beskyttelse, gjelder følgende:
 - a) Registreringen av søknaden om internasjonal beskyttelse i samsvar med forordning (EU) 2024/1348 skal være i henhold til artikkel 27 i den nevnte forordningen.
 - b) Anvendelsen av de felles standardene for mottak av søkere om internasjonal beskyttelse i direktiv (EU) 2024/1346 skal være i henhold til artikkel 3 i det nevnte direktivet.
2. Med forbehold for artikkel 8 nr. 7 i denne forordningen får direktiv 2008/115/EF eller nasjonale bestemmelser som overholder direktiv 2008/115/EF, anvendelse først etter at screeningen er avsluttet, med unntak av screeningen nevnt i artikkel 7 i denne forordningen, der det nevnte direktivet eller nasjonale bestemmelser i samsvar med direktivet får anvendelse parallelt med screeningen nevnt i artikkel 7 i denne forordningen.

Artikkel 5

Screening ved den ytre grensen

1. Screeningens fastsettelse i denne forordningen får anvendelse på alle tredjelandsborgere, uavhengig av om de har søkt om internasjonal beskyttelse, som ikke oppfyller innreisevil-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

kårene fastsatt i artikkel 6 i forordning (EU) 2016/399, og som

- a) pågripes i forbindelse med uautorisert passering av en medlemsstats ytre grense over land, sjø eller luft, med unntak av tredjelandsborgere som den berørte medlemsstaten ikke er pålagt å innhente biometriske opplysninger for i henhold til artikkel 22 nr. 1 og 4 i forordning (EU) 2024/1358 av andre årsaker enn alder, eller
 - b) settes i land på en medlemsstats territorium etter en søk- og redningsaksjon.
2. Screeningen fastsatt i denne forordningen får anvendelse på alle tredjelandsborgere som har søkt om internasjonal beskyttelse ved grenseovergangssteder ved de ytre grensene eller i transittsoner, og som ikke oppfyller innreisevilkårene fastsatt i artikkel 6 i forordning (EU) 2016/399.
 3. Tredjelandsborgere som har fått tillatelse til å reise inn i henhold til artikkel 6 nr. 5 i forordning (EU) 2016/399, skal ikke gjennomgå screening. Tredjelandsborgere som har tillatelse til å reise inn i henhold til artikkel 6 nr. 5 bokstav c) i nevnte forordning, og som inngir en søknad om internasjonal beskyttelse, skal imidlertid gjennomgå screeningen.

Når det under screeningen blir klart at den berørte tredjelandsborgeren oppfyller innreisevilkårene i artikkel 6 i forordning (EU) 2016/399, skal screeningen av den aktuelle tredjelandsborgeren avsluttes.

Screeningen kan avsluttes dersom de berørte tredjelandsborgerne forlater medlemsstatenes territorium, for å dra til hjemlandet eller bostedslandet eller til et annen tredjeland som de berørte tredjelandsborgerne frivillig bestemmer seg for å vende tilbake til, og som godtar at disse tredjelandsborgerne vender tilbake.

Artikkel 6

Tillatelse til å reise inn på en medlemsstats territorium

Under screeningen skal personene nevnt i artikkel 5 nr. 1 og 2 ikke ha tillatelse til å reise inn på en medlemsstats territorium. Medlemsstatene skal i sin nasjonale rett fastsette bestemmelser for å sikre at personer som er nevnt i artikkel 5 nr. 1 og 2, forblir tilgjengelige for myndighetene som er ansvarlige for å gjennomføre screeningen på de stedene som er nevnt i artikkel 8, så lenge screeningen pågår, for å hindre enhver fare for unndragelse, potensielle trusler mot den indre sikker-

heten som følge av slik unndragelse, eller potensielle trusler mot folkehelsen som følge av slik unndragelse.

Artikkel 7

Screening innenfor territoriet

1. Medlemsstatene skal gjennomføre screening av tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig på deres territorium bare dersom slike tredjelandsborgere uautorisert har passert en ytre grense for å reise inn på medlemsstatenes territorium, og ikke allerede har gjennomgått screening i en medlemsstat. Medlemsstatene skal i sin nasjonale rett fastsette bestemmelser for å sikre at disse tredjelandsborgerne forblir tilgjengelige for myndighetene som er ansvarlige for å gjennomføre screeningen, så lenge screeningen pågår, for å hindre enhver fare for unndragelse, og potensielle trusler mot den indre sikkerheten som følge av slik unndragelse.
2. Medlemsstatene kan avstå fra å gjennomføre screeningen i henhold til nr. 1 dersom en tredjelandsborger som oppholder seg ulovlig på deres territorium, umiddelbart etter pågrepelse sendes tilbake til en annen medlemsstat i henhold til bilaterale avtaler eller ordninger eller i henhold til rammer for bilateralt samarbeid. I så fall skal medlemsstaten som den berørte tredjelandsborgeren er sendt tilbake til, gjennomføre screeningen.
3. Artikkel 5 nr. 3 andre og tredje ledd får anvendelse på screeningen i samsvar med nr. 1 i denne artikkel.

Artikkel 8

Krav til screeningen

1. I tilfellene nevnt i artikkel 5 skal screeningen foretas på et hvilket som helst egnet og hensiktsmessig sted som utpekes av hver medlemsstat, og som vanligvis ligger ved eller i nærheten av de ytre grensene, eller alternativt på andre steder på dens territorium.
2. I tilfellene nevnt i artikkel 7 skal screeningen gjennomføres på et hvilket som helst egnet og hensiktsmessig sted utpekt av hver medlemsstat på en medlemsstats territorium.
3. I tilfellene nevnt i artikkel 5 i denne forordningen skal screeningen gjennomføres uten opphold, og under alle omstendigheter fullføres innen sju dager fra vedkommende pågripes i området ved den ytre grensen, ilandsettes på den berørte medlemsstatens

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

territorium eller kommer til grenseovergangsstedet. Når det gjelder personer nevnt i artikkel 5 nr. 1 bokstav a) i denne forordningen som artikkel 23 nr. 1 og 4 i forordning (EU) 2024/1358 får anvendelse på, og disse personene fysisk oppholder seg ved den ytre grensen i mer enn 72 timer, skal screeningen av dem foretas deretter, og perioden for screeningen skal reduseres til fire dager.

4. Screeningene nevnt i artikkel 7 skal gjennomføres uten opphold og fullføres innen tre dager etter at tredjelandsborgeren er pågrepet.
5. Screeningene skal omfatte følgende elementer:
 - a) En innledende helsesjekk i samsvar med artikkel 12.
 - b) En innledende sårbarhetssjekk i samsvar med artikkel 12.
 - c) Identifisering eller verifisering av identitet i samsvar med artikkel 14.
 - d) Registrering av biometriske opplysninger i samsvar med artikkel 15, 22 og 24 i forordning (EU) 2024/1358, i den utstrekning det ikke er gjort tidligere.
 - e) Sikkerhetssjekk i samsvar med artikkel 15 og 16.
 - f) Utfylling av et screeningskjema i samsvar med artikkel 17.
 - g) Henvisning til riktig prosedyre i samsvar med artikkel 18.
6. Organisasjoner og personer som gir råd og veiledning, skal ha effektiv tilgang til tredjelandsborgerne under screeningen. Medlemsstatene kan innføre begrensninger for slik tilgang i henhold til nasjonal rett når slike begrensninger er objektivt nødvendige for sikkerheten, den offentlige orden eller den administrative forvaltningen av et grenseovergangssted eller et anlegg der screeningen gjennomføres, forutsatt at slik tilgang ikke blir sterkt begrenset eller gjort umulig.
7. De relevante reglene om internering fastsatt i direktiv 2008/115/EF får anvendelse under screeningen når det gjelder tredjelandsborgere som ikke har søkt om internasjonal beskyttelse.
8. Medlemsstatene skal sikre at alle personer som omfattes av screeningen, innvilges en levestandard som garanterer deres underhold, beskytter deres fysiske og psykiske helse og respekterer deres rettigheter i henhold til pakten.
9. Medlemsstatene skal utpeke screeningmyndigheter og sikre at personalet hos disse myndighetene som utfører screeningen, har den nødvendige kunnskapen og har fått den nød-

vendige opplæringen i samsvar med artikkel 16 i forordning (EU) 2016/399.

Medlemsstatene skal sikre at kvalifisert medisinsk personell utfører den innledende helsesjekken fastsatt i artikkel 12, og at spesialisert personell fra screeningmyndighetene som er opplært til dette formålet, utfører den innledende sårbarhetssjekken fastsatt i den nevnte artikkelen. Nasjonale myndigheter for vern av barn og nasjonale myndigheter med ansvar for å avdekke og identifisere ofre for menneskehandel eller tilsvarende mekanismer, skal også involveres i disse kontrollene når det er hensiktsmessig.

Medlemsstatene skal også sikre at bare behørig autorisert personale hos screeningmyndighetene med ansvar for identifisering eller verifisering av identitet og sikkerhetssjekk har tilgang til opplysningene, systemene og databasene omhandlet i artikkel 14 og 15.

Medlemsstatene skal utplassere egnet personell og tilgjengelige ressurser til å gjennomføre screeningen på en effektiv måte.

Screeningmyndighetene kan bistås eller støttes i gjennomføringen av screeningen av eksperter eller kontaktpersoner og grupper utplassert av Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og Den europeiske unions asylbyrå innenfor rammen av deres mandater, forutsatt at slike eksperter eller kontaktpersoner og grupper har relevant opplæring som omhandlet i første og andre ledd.

Artikkel 9

Forpliktelser for tredjelandsborgere som gjennomgår screening

1. Tredjelandsborgere som gjennomgår screening, skal være tilgjengelige for screeningmyndighetene under screeningen.
2. Tredjelandsborgere skal
 - a) oppgi navn, fødselsdato, kjønn og nasjonalitet, og framlegge dokumenter og informasjon, der det er tilgjengelig, som godtgjør disse opplysningene,
 - b) avgi biometriske opplysninger som nevnt i forordning (EU) 2024/1358.

Artikkel 10

Overvåking av grunnleggende rettigheter

1. Medlemsstatene skal vedta relevante bestemmelser for å undersøke påstander om manglende overholdelse av grunnleggende rettigheter i forbindelse med screeningen.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Medlemsstatene skal, når det er hensiktsmessig, sikre at det innledes sivil- eller strafferettslige prosedyrer i tilfeller av manglende overholdelse eller håndheving av grunnleggende rettigheter i samsvar med nasjonal lovgivning.

2. Hver medlemsstat skal fastsette en uavhengig tilsynsordning i samsvar med kravene i denne artikkelen, som skal
 - a) overvåke overholdelse av unionsretten og folkeretten, herunder pakten, særlig med hensyn til tilgang til asylprosedyren, prinsippet om non-refoulement, barnets beste og de relevante reglene om internering, herunder relevante bestemmelser om internering i nasjonal rett, under screeningen, og
 - b) sikre at underbyggede påstander om manglende overholdelse av grunnleggende rettigheter ved alle relevante aktiviteter i forbindelse med screeningen behandles effektivt og uten unødig opphold, og om nødvendig utløse undersøkelser av slike påstander og overvåke framdriften av slike undersøkelser.

Den uavhengige tilsynsordningen skal omfatte all virksomhet som medlemsstatene utfører i forbindelse med gjennomføringen av denne forordningen.

Den uavhengige tilsynsordningen skal ha myndighet til å utstede årlige anbefalinger til medlemsstatene.

Medlemsstatene skal innføre tilstrekkelige garantier for å sikre uavhengigheten til den uavhengige tilsynsordningen. Nasjonale ombud og nasjonale menneskerettighetsinstitusjoner, herunder nasjonale forebyggende ordninger etablert i henhold til OPCAT, skal delta i driften av den uavhengige tilsynsordningen og kan få tildelt oppgavene til den uavhengige tilsynsordningen. Den uavhengige tilsynsordningen kan også involvere relevante internasjonale og ikke-statlige organisasjoner og offentlige organer som er uavhengige av myndighetene som utfører screeningen. Der som en eller flere av disse institusjonene og organisasjonene eller ett eller flere av disse organene ikke er direkte involvert i den uavhengige tilsynsordningen, skal den uavhengige tilsynsordningen etablere og opprettholde nære forbindelser med dem. Den uavhengige tilsynsordningen skal etablere og opprettholde nære forbindelser med de nasjonale personvernmyndighetene og EUs datatilsyn.

Den uavhengige tilsynsordningen skal utføre sine oppgaver på grunnlag av kontroller på stedet og tilfeldige og uanmeldte kontroller.

Medlemsstatene skal sørge for at den uavhengige tilsynsordningen får tilgang til alle relevante steder, herunder mottaks- og interneringsanlegg, enkeltpersoner og dokumenter, i den grad slik tilgang er nødvendig for at den uavhengige tilsynsordningen skal kunne oppfylle forpliktelsene omhandlet i denne artikkelen. Det skal bare gis tilgang til relevante lokaliteter eller graderte opplysninger for personer som opptrer på vegne av den uavhengige tilsynsordningen, og som har fått behørig sikkerhetsklarering utstedt av en kompetent myndighet i samsvar med nasjonal lovgivning.

Byrået for grunnleggende rettigheter skal utstede generelle retningslinjer for medlemsstatene om opprettelsen av en tilsynsordning og dens uavhengige virkemåte. Medlemsstatene kan anmode Byrået for grunnleggende rettigheter om å bistå dem med å utvikle sin uavhengige tilsynsordning, herunder garantier for slike ordningers uavhengighet, samt tilsynsmetodikk og hensiktsmessige opplæringsordninger.

Kommisjonen skal ta hensyn til funnene fra de uavhengige tilsynsordningene i sin vurdering av den effektive anvendelsen og gjennomføringen av pakten i henhold til artikkel 15 nr. 1 og vedlegg III i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1060³⁶.

3. Den uavhengige tilsynsordningen nevnt i nr. 2 i denne artikkelen skal ikke berøre tilsynsordningen for å overvåke den operative og tekniske anvendelsen av det felles europeiske asylsystemet som fastsatt i artikkel 14 i forordning (EU) 2021/2303 og rollen til observatørene av grunnleggende rettigheter når det gjelder å overvåke overholdelsen av grunnleggende rettigheter i all virksomhet som utøves av Det europeiske grense- og kystvaktbyrået som fastsatt i artikkel 80 i forordning (EU) 2019/1896.

³⁶ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1060 av 24. juni 2021 om fastsettelse av felles bestemmelser om Det europeiske fond for regionutvikling, Det europeiske sosialfond pluss, Utjevningsfondet, Fondet for rettferdig omstilling og Det europeiske hav-, fiskeri- og akvakulturfond og om finansielle regler for nevnte fond og for Asyl-, migrasjons- og integrasjonsfondet, Fondet for indre sikkerhet og ordningen for økonomisk støtte til grenseforvaltning og visumpolitikk (EUT L 231 av 30.6.2021, s. 159).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

4. Medlemsstatene skal utstyre den uavhengige tilsynsordningen nevnt i nr. 2 med egnede økonomiske midler.

Artikkel 11

Rett til informasjon

1. Medlemsstatene skal sikre at tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen, underrettes om
 - a) screeningens formål, varighet og elementer, samt måten den utføres på og mulige utfall av den,
 - b) retten til å søke om internasjonal beskyttelse og gjeldende regler for å søke om internasjonal beskyttelse, der dette er relevant under omstendighetene nevnt i artikkel 30 i forordning (EU) 2024/1348, og, for tredjelandsborgere som har søkt om internasjonal beskyttelse, forpliktelsene og konsekvensene av manglende overholdelse fastsatt i artikkel 17 og 18 i forordning (EU) 2024/1351,
 - c) tredjelandsborgeres rettigheter og plikter under screeningen, herunder deres plikter i henhold til artikkel 9 og muligheten til å kontakte og bli kontaktet av organisasjonene og personene nevnt i artikkel 8 nr. 6,
 - d) rettighetene som er tillagt registrerte ved gjeldende unionsrett om vern av personopplysninger, særlig forordning (EU) 2016/679.
2. Medlemsstatene skal også, der det er relevant, sikre at tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen, underrettes om
 - a) gjeldende regler om vilkårene for innreise for tredjelandsborgere i samsvar med forordning (EU) 2016/399, samt om andre vilkår for innreise, opphold og bosted i den berørte medlemsstaten, i den utstrekning disse opplysningene ikke allerede er gitt,
 - b) plikten til å reise tilbake i samsvar med direktiv 2008/115/EF og mulighetene til å melde seg inn i et program som gir logistisk, økonomisk og annen materiell bistand eller bistand i naturalier med det formål å støtte frivillig utreise,
 - c) vilkårene for relokalisering i samsvar med artikkel 67 i forordning (EU) 2024/1351 eller en annen eksisterende solidaritetsordning.
3. Opplysningene som gis under screeningen, skal gis på et språk som tredjelandsborgeren forstår eller med rimelighet kan forventes å

forstå. Opplysningene skal framlegges skriftlig, på papir eller i elektronisk form, og om nødvendig muntlig ved hjelp av tolketjenester. Når det gjelder mindreårige, skal opplysningene gis på en barnevennlig og alderstilpasset måte og med medvirkning av representanten eller personen nevnt i artikkel 13 nr. 2 og 3. Screeningmyndighetene kan treffe de tiltak som er nødvendige for at kulturtolkings-tjenester skal være tilgjengelige for å lette tilgangen til prosedyren for internasjonal beskyttelse.

4. Medlemsstatene kan gi relevante og kompetente nasjonale, internasjonale og ikke-statlige organisasjoner og organer tillatelse til å gi tredjelandsborgere opplysninger nevnt i denne artikkel under screeningen i henhold til nasjonal rett.

Artikkel 12

Innledende helsesjekker og sårbarheter

1. Tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen nevnt i artikkel 5 og 7, skal gjennomgå en innledende helsesjekk som skal utføres av kvalifisert medisinsk personell med sikte på å identifisere eventuelle behov for helsehjelp eller isolasjon av hensyn til folkehelsen. Kvalifisert medisinsk personell kan beslutte, basert på de medisinske omstendighetene omkring allmenntilstanden til hver enkelt tredjelandsborger, at det ikke er nødvendig med ytterligere helsesjekk under screeningen. Tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen nevnt i artikkel 5 og 7, skal ha tilgang til øyeblikkelig helsehjelp og helt nødvendig sykdomsbehandling.
2. Uten at det berører medlemsstatenes forpliktelser i henhold til artikkel 24 i forordning (EU) 2024/1348, kan helsesjekken nevnt i nr. 1 i denne artikkelen for tredjelandsborgere som har søkt om internasjonal beskyttelse, utgjøre en del av den medisinske undersøkelsen nevnt i artikkel 24 i den nevnte forordningen.
3. Tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen nevnt i artikkel 5 og 7, skal gjennomgå en innledende sårbarhetssjekk utført av spesialisert personell fra screeningmyndighetene som er opplært til dette formålet, med sikte på å identifisere om en tredjelandsborger kan være en statsløs person, en sårbar person eller et offer for tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling, eller har spesielle behov i henhold til direktiv 2008/115/EF,

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

artikkel 25 i direktiv (EU) 2024/1346 og artikkel 20 i forordning (EU) 2024/1348. Med henblikk på denne sårbarhetssjekken kan screeningmyndighetene bistås av ikke-statlige organisasjoner og, dersom det er relevant, av kvalifisert medisinsk personell.

4. Dersom det er tegn på sårbarhet eller spesielle mottaks- eller saksbehandlingsbehov, skal den berørte tredjelandsborgeren få rettidig og tilstrekkelig støtte i egnede fasiliteter tatt i betraktning personens fysiske og psykiske helse. Når det gjelder mindreårige, skal støtten gis på en barnevennlig og alderstilpasset måte av personell som er opplært og kvalifisert til å håndtere mindreårige, og i samarbeid med nasjonale barnevernmyndigheter.
5. Uten at det berører vurderingen av spesielle mottaksbehov som kreves i henhold til direktiv (EU) 2024/1346, vurderingen av spesielle saksbehandlingsbehov som kreves i henhold til forordning (EU) 2024/1348 og sårbarhetssjekken som kreves i henhold til direktiv 2008/115/EF, kan den innledende sårbarhetsvurderingen nevnt i nr. 3 og 4 i denne artikkelen utgjøre en del av sårbarhetsvurderingene og de spesielle saksbehandlingsvurderingene fastsatt i den nevnte forordningen og de nevnte direktivene.

Artikkel 13

Garantier for mindreårige

1. Under screeningen skal barnets beste alltid være et grunnleggende hensyn, i samsvar med artikkel 24 nr. 2 i pakten.
2. Under screeningen skal den mindreårige følges av et voksent familiemedlem, dersom et slikt er til stede.
3. Medlemsstatene skal så snart som mulig treffe tiltak for å sikre at en representant eller, dersom en representant ikke er utpekt, en person som er opplært til å ivareta den mindreåriges beste interesser og generelle velferd, ledsager og bistår den enslige mindreårige under screeningen på en barnevennlig og alderstilpasset måte og på et språk som han eller hun forstår. Denne personen skal være den personen som er utpekt til midlertidig å fungere som representant i henhold til direktiv (EU) 2024/1346 når en slik person er utpekt i henhold til det nevnte direktivet.

Representanten skal ha nødvendig kompetanse og sakkunnskap, herunder om behandlingen av mindreårige og deres særskilte behov. Representanten skal handle for å ivareta

den mindreåriges beste interesser og generelle velferd og slik at den enslige mindreårige kan dra nytte av rettighetene og oppfylle forpliktelsene i henhold til denne forordningen.

4. Personen som er ansvarlig for å ledsage og bistå en enslig mindreårig i samsvar med nr. 3, skal ikke være en person som er ansvarlig for noen deler av screeningen, skal opptre uavhengig og skal ikke motta ordrer verken fra personer som er ansvarlige for screeningen eller fra screeningmyndighetene. Slike personer skal utføre sine oppgaver i samsvar med prinsippet om barnets beste og skal ha den nødvendige kompetanse og opplæring for dette. For å sikre den mindreåriges velferd og sosiale utvikling skal den nevnte personen bare skiftes ut når det er nødvendig.
5. Medlemsstatene skal gi en representant eller person som nevnt i nr. 3 ansvaret for et forholdsmessig og begrenset antall enslige mindreårige og, under normale omstendigheter, høyst tretti enslige mindreårige om gangen, for å sikre at denne representanten eller personen er i stand til å utføre sine oppgaver effektivt.
6. Det faktum at en representant ikke er oppnevnt eller en person som midlertidig opptrer som representant, ikke er utpekt i henhold til direktiv (EU) 2024/1346, skal ikke hindre en enslig mindreårig i å utøve retten til å søke om internasjonal beskyttelse.

Artikkel 14

Identifisering eller verifisering av identitet

1. I den utstrekning det ennå ikke har skjedd under anvendelsen av artikkel 8 i forordning (EU) 2016/399, skal identiteten til tredjelandsborgere som gjennomgår screening i henhold til artikkel 5 eller 7 i denne forordningen, verifiseres eller fastslås ved hjelp av følgende, alt etter hva som er aktuelt:
 - a) Identitetsdokumenter, reisedokumenter eller andre dokumenter.
 - b) Opplysninger eller informasjon gitt av eller innhentet fra den berørte tredjelandsborgeren.
 - c) Biometriske opplysninger.
2. Med henblikk på identifisering og verifisering av identitet som omhandlet i nr. 1 skal screeningmyndighetene ved hjelp av opplysningene eller informasjonen omhandlet i det nevnte nummeret, søke i det felles identitetsregisteret opprettet ved forordning (EU) 2019/817 og (EU) 2019/818 (CIR) i henhold til artikkel 20a

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

i forordning (EU) 2019/817 og i henhold til artikkel 20a i forordning (EU) 2019/818, i Schengen informasjonssystem (SIS) opprettet ved forordning (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 og (EU) 2018/1862 (SIS) og, dersom det er relevant, i nasjonale databaser som får anvendelse i samsvar med nasjonal rett. Biometriske opplysninger om en tredjelandsborger som gjennomgår screeningen, skal tas én gang med sikte på både identifisering eller verifisering av denne personens identitet og registrering i Eurodac av vedkommende i samsvar med artikkel 15 nr. 1 bokstav b), artikkel 22, 23 og 24 i forordning (EU) 2024/1358.

3. Søket i CIR fastsatt i nr. 2 i denne artikkelen skal foretas ved hjelp av ESP i samsvar med kapittel II i forordning (EU) 2019/817 og kapittel II i forordning (EU) 2019/818. Dersom det er teknisk umulig å bruke ESP til å søke i ett eller flere EU-informasjonssystemer eller i CIR, får første ledd i dette nummeret ikke anvendelse, og screeningmyndighetene skal få direkte tilgang til EU-informasjonssystemene eller CIR. Dette nummeret berører ikke screeningmyndighetenes tilgang til SIS, og bruken av ESP skal være frivillig.
4. Dersom tredjelandsborgerens biometriske opplysninger ikke kan brukes, eller dersom søket ved hjelp av disse opplysningene nevnt i nr. 2 mislykkes eller ikke gir noen treff, skal søket utføres ved hjelp av tredjelandsborgerens identitetsopplysninger, i kombinasjon med eventuelle identitets-, reise- eller andre dokumentopplysninger, eller med noen av opplysningene nevnt i nr. 1 bokstav b).
5. Søk i SIS med biometriske opplysninger skal utføres i samsvar med artikkel 33 i forordning (EU) 2018/1861 og artikkel 43 i forordning (EU) 2018/1862.
6. Kontrollene skal, der det er mulig, også omfatte verifisering av minst én av de biometriske identifikatorene som er integrert i ethvert identitetsdokument, reisedokument eller annet dokument.

Artikkel 15

Sikkerhetssjekk

1. Tredjelandsborgere som gjennomgår screeningen i henhold til artikkel 5 eller 7, skal gjennomgå en sikkerhetssjekk for å verifisere om de kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerheten. Denne sikkerhetssjekken kan omfatte både tredjelandsborgerne og de gjen-

standene de er i besittelse av. Den aktuelle medlemsstatens nasjonale rett kommer til anvendelse ved gjennomføring av eventuelle undersøkelser.

2. Med henblikk på å utføre sikkerhetssjekken omhandlet i nr. 1, og i den utstrekning det ikke allerede er gjort som del av kontrollene omhandlet i artikkel 8 nr. 3 i forordning (EU) 2016/399, skal det søkes i de relevante unionsdatabasene, særlig SIS, inn- og utreiseprogrammet opprettet ved forordning (EU) 2017/2226 (EES), det europeiske systemet for reiseinformasjon og framreisetillatelse opprettet ved forordning (EU) 2018/1240 (ETIAS), herunder ETIAS-overvåkingslisten omhandlet i artikkel 34 i forordning (EU) 2018/1240, visuminformasjonssystemet opprettet ved beslutning 2004/512/EF (VIS) og det sentraliserte systemet for å identifisere medlemsstater som har opplysninger om domfelte tredjelandsborgere og statsløse personer opprettet ved forordning (EU) 2019/816 (ECRIS-TCN), Europol-opplysningene behandlet for det formålet som er omhandlet i artikkel 18 nr. 2 bokstav a) i forordning (EU) 2016/794, og Interpol-databasene, som fastsatt i artikkel 16 i denne forordningen. Det kan også søkes i relevante nasjonale databaser for dette formålet.
3. Med hensyn til søk i EES, ETIAS, med unntak av ETIAS-overvåkingslisten nevnt i artikkel 34 i forordning (EU) 2018/1240, og VIS i henhold til nr. 2 i denne artikkelen, skal de innsamlede opplysningene begrenses til å angi avslag på innreise, avslag, annullering eller tilbakekalling av en framreisetillatelse, eller beslutninger om å avslå, annullere eller tilbakekalle et visum, et visum for langvarig opphold eller en oppholdstillatelse, som er basert på sikkerhetshensyn.

I tilfelle av et treff i SIS skal screeningmyndigheten som utfører søket, ha tilgang til opplysningene i meldingen.

4. Når det gjelder søk i ECRIS-TCN, skal de innsamlede opplysningene være begrenset til dommer knyttet til terrorhandlinger og andre former for alvorlige straffbare handlinger som omhandlet i artikkel 5 nr. 1 bokstav c) i forordning (EU) 2019/816.
5. Kommisjonen skal om nødvendig vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter nærmere prosedyrer og spesifikasjoner for innhenting av opplysninger. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 19 nr. 2.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Artikkel 16

Ordninger for identifisering og sikkerhets-sjekker

1. Søkene fastsatt i artikkel 14 nr. 2 og i artikkel 15 nr. 2 kan foretas ved hjelp av ESP i samsvar med kapittel II i forordning (EU) 2019/817 og kapittel II i forordning (EU) 2019/818 for søk knyttet til EU-informasjonsystemer, Europol-data og Interpol-databaser.
2. Dersom det oppnås et treff som følge av et søk som nevnt i artikkel 15 nr. 2 opp mot opplysninger i et av EU-informasjonsystemene, skal screeningmyndighetene ha tilgang til å søke i opplysninger som svarer til dette treffet i de respektive EU-informasjonsystemene, i henhold til vilkårene som er fastsatt i rettsaktene som regulerer slik tilgang.
3. Ved treff etter et søk i SIS, skal screeningmyndighetene gjennomføre prosedyrene fastsatt i forordning (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 eller (EU) 2018/1862, herunder samråd med medlemsstaten som har lagt inn meldingen gjennom Sirene-kontorene omhandlet i artikkel 7 nr. 2 i forordning (EU) 2018/1861 og i artikkel 7 nr. 2 i forordning (EU) 2018/1862.
4. Dersom personopplysningene til en tredjelandsborger samsvarer med en person hvis opplysninger er registrert i ECRIS-TCN og flagget i samsvar med artikkel 5 nr. 1 bokstav c) i forordning (EU) 2019/816, kan opplysningene bare brukes til sikkerhetssjekken nevnt i artikkel 15 i denne forordningen og til søk i de nasjonale strafferegistrene, som skal være i samsvar med artikkel 7c i den nevnte forordningen. Det skal søkes i nasjonale strafferegistre før det avgis uttalelse i henhold til artikkel 7c i den nevnte forordningen.
5. Dersom et søk som nevnt i artikkel 15 nr. 2 fører til et treff opp mot Europol-opplysninger, skal det sendes en automatisk melding som inneholder opplysningene som ble brukt til søket, til Europol i samsvar med forordning (EU) 2016/794, slik at Europol om nødvendig kan treffe hensiktsmessige oppfølgingstiltak ved hjelp av kommunikasjonskanalene fastsatt i den nevnte forordningen.
6. Søk i Interpol-databaser som fastsatt i artikkel 15 nr. 2 i denne forordningen, skal foretas i samsvar med artikkel 9 nr. 5 og artikkel 72 nr. 1 i forordning (EU) 2019/817. Dersom det ikke er mulig å utføre slike søk på en slik måte at ingen opplysninger blir avslørt for eieren av Interpol-meldingen, skal screeningen ikke omfatte søk i Interpol-databasene.

7. Når det oppnås et treff på ETIAS-overvåkingslisten nevnt i artikkel 34 i forordning (EU) 2018/1240, får artikkel 35a i den nevnte forordningen anvendelse.
8. Kommisjonen skal om nødvendig vedta gjennomføringsrettsakter for å fastsette prosedyren for samarbeid mellom myndighetene som er ansvarlige for å gjennomføre screening, henholdsvis Interpols nasjonale sentralkontorer og Europols nasjonale enheter, for å fastslå trusselen mot den indre sikkerheten. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 19 nr. 2.

Artikkel 17

Screeningskjema

1. Screeningmyndighetene skal, med hensyn til personene nevnt i artikkel 5 og 7, fylle ut et skjema som inneholder følgende:
 - a) Navn, fødselsdato, fødested og kjønn.
 - b) Angivelse av nasjonalitet eller statsløshet, bostedsland før ankomst og språk som snakkes.
 - c) Årsaken til at screeningen ble utført.
 - d) Opplysninger om den innledende helse-sjekken som er utført i samsvar med artikkel 12 nr. 1, herunder der det, basert på vurderingen av den enkelte tredjelandsborgers allmenntilstand, ikke var nødvendig med ytterligere helsesjekk. .
 - e) Relevant informasjon om den innledende sårbarhetssjekken som er utført i samsvar med artikkel 12 nr. 3, særlig eventuelle sårbarheter eller spesielle mottaks- eller saksbehandlingsbehov som er identifisert.
 - f) Opplysninger om hvorvidt den berørte tredjelandsborgeren har søkt om internasjonal beskyttelse.
 - g) Opplysninger fra den berørte tredjelandsborgeren om hvorvidt vedkommende har familiemedlemmer som befinner seg på en medlemsstats territorium.
 - h) Hvorvidt søket i relevante databaser i samsvar med artikkel 15 førte til et treff.
 - i) Hvorvidt den berørte tredjelandsborgeren har oppfylt sin forpliktelse til å samarbeide i samsvar med artikkel 9.
2. Der de aktuelle opplysningene er tilgjengelige, skal registreringen nevnt i nr. 1 omfatte
 - a) årsaken til ulovlig ankomst eller innreise,
 - b) opplysninger om hvilken rute vedkommende har reist, herunder avreisested, tidligere bosted, transittland, tredjeland der

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

det kan ha vært søkt om eller innvilget internasjonal beskyttelse, og tiltenkt bestemmelsessted i Unionen,

- c) reise- eller identitetsdokumenter som tredjelandsborgerne har med seg,
 - d) eventuelle kommentarer og annen relevant informasjon, inkludert relatert informasjon i tilfeller av mistanke om menneskesmugling eller menneskehandel.
3. Opplysningene i skjemaet omhandlet i nr. 1 skal registreres på en slik måte at de kan underkastes administrativ og rettslig prøving under enhver påfølgende asyl- eller returprosedyre.

Det skal angis om opplysningene nevnt i nr. 1 bokstav a) og b) er bekreftet av screeningmyndighetene eller erklært av den berørte personen.

Opplysninger i skjemaet skal gjøres tilgjengelige for den berørte personen enten på papir eller i elektronisk form. Opplysningene nevnt i nr. 1 bokstav h) i denne artikkel skal sladdes. Før skjemaet oversendes til de relevante myndighetene som omhandlet i artikkel 18 nr. 1, 2, 3 og 4, skal personen som gjennomgår screeningen, ha mulighet til å angi at opplysningene i skjemaet er uriktige. Screeningmyndighetene skal registrere enhver slik angivelse ved de relevante opplysningene nevnt i denne artikkelen.

Artikkel 18

Avslutning av screeningen

1. Når screeningen er fullført, eller senest når fristene fastsatt i artikkel 8 i denne forordningen utløper, skal tredjelandsborgere omhandlet i artikkel 5 nr. 1 i denne forordningen som ikke har søkt om internasjonal beskyttelse, henvises til myndighetene som er kompetente til å anvende prosedyrene i samsvar med direktiv 2008/115/EF, uten at det berører anvendelsen av artikkel 6 nr. 5 i forordning (EU) 2016/399.

Skjemaet nevnt i artikkel 17 skal oversendes til de relevante myndighetene som tredjelandsborgeren blir henvist til.

2. Tredjelandsborgere omhandlet i artikkel 5 og 7 som har søkt om internasjonal beskyttelse, skal henvises til myndighetene som har kompetanse til å registrere søknaden om internasjonal beskyttelse.
3. Dersom tredjelandsborgeren skal relokaliseres i samsvar med artikkel 67 i forordning (EU) 2024/1351 eller med en annen eksisterende solidaritetsmekanisme, skal den berørte tredjelandsborgeren henvises til de relevante

myndighetene i de berørte medlemsstatene sammen med skjemaet nevnt i artikkel 17 i denne forordningen.

4. Tredjelandsborgere omhandlet i artikkel 7 i denne forordningen som ikke har søkt om internasjonal beskyttelse, skal fortsatt være gjenstand for returprosedyrer i samsvar med direktiv 2008/115/EF.
5. Når tredjelandsborgere omhandlet i artikkel 5 nr. 1 og 2 og i artikkel 7 i denne forordningen blir henvist til den aktuelle prosedyren for internasjonal beskyttelse, til en prosedyre i henhold til direktiv 2008/115/EF eller til de relevante myndighetene i en annen medlemsstat med hensyn til tredjelandsborgere som skal relokaliseres, avsluttes screeningen. Dersom ikke alle kontrollene er fullført innen fristene fastsatt i artikkel 8 i denne forordningen, skal screeningen likevel avsluttes med hensyn til denne personen, som skal henvises til den aktuelle prosedyren.
6. Dersom en tredjelandsborger som omhandlet i artikkel 5 eller 7 i denne forordningen, i samsvar med nasjonal strafferett er underlagt nasjonale strafferettslige prosedyrer eller en utleveringsprosedyre, kan medlemsstatene beslutte å ikke gjennomføre screeningen. Dersom screeningen allerede var påbegynt, skal skjemaet nevnt i artikkel 17 i denne forordningen, med en angivelse av omstendighetene som førte til at screeningen ble avsluttet, sendes til myndighetene som har kompetanse for prosedyrene i samsvar med direktiv 2008/115/EF, eller, dersom tredjelandsborgeren har søkt om internasjonal beskyttelse, til myndighetene som i henhold til nasjonal lovgivning har kompetanse til å registrere søknader om internasjonal beskyttelse.
7. Personopplysningene som er lagret i henhold til denne forordningen, skal slettes i samsvar med tidsfristene fastsatt i forordning (EU) 2024/1358.

Artikkel 19

Komitéprosedyre

1. Kommisjonen skal bistås av en komité. Nevnte komité skal være en komité i samsvar med forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når det vises til dette nummeret, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse. Dersom komiteen ikke avgir uttalelse, skal Kommisjonen ikke vedta utkastet til gjennomføringsrettsakt, og artikkel 5 nr. 4 tredje ledd i forordning (EU) nr. 182/2011 får anvendelse.

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

Artikkel 20

Endring av forordning (EF) nr. 767/2008

I artikkel 6 i forordning (EF) nr. 767/2008 gjøres følgende endringer:

1) Nr. 2 skal lyde:

«2. Tilgang til VIS for å søke etter opplysninger er utelukkende forbeholdt behørig autorisert personale hos

- a) de nasjonale myndighetene i hver medlemsstat og hos de unionsorganene som er ansvarlige for formålene fastsatt i artikkel 15–22, artikkel 22g–22m og artikkel 45e i denne forordningen,
- b) den sentrale ETIAS-enheten og de nasjonale ETIAS-enhetene som er utpekt i henhold til artikkel 7 og 8 i forordning (EU) 2018/1240, med henblikk på artikkel 18c og 18d i denne forordningen og med henblikk på forordning (EU) 2018/1240,
- c) screeningmyndighetene som definert i artikkel 2 nr. 10 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356(*), for formålene fastsatt i artikkel 15 og 16 i den nevnte forordningen,
- d) de nasjonale myndighetene i hver medlemsstat og hos de unionsorganene som er ansvarlige for formålene fastsatt i artikkel 20 og 21 i forordning (EU) 2019/817.

Slik tilgang skal begrenses til det som er nødvendig for utførelsen av oppgavene i samsvar med disse formålene, og stå i forhold til målene som etterstrebes.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og om endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).».

2) Nytt nummer skal lyde:

«2a. Screeningmyndighetene som definert i artikkel 2 nr. 10 i forordning (EU) 2024/1356 skal også ha tilgang til VIS for å søke i opplysningene for å utføre en sikkerhetsjekk i samsvar med artikkel 15 nr. 2 i den nevnte forordningen.

Et søk i samsvar med dette nummeret skal foretas ved å bruke opplysningene nevnt i artikkel 14 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1356 og VIS skal gi et treff dersom en beslutning om å avslå, annullere eller til-

bakekalle et visum, et visum for langvarig opphold eller en oppholdstillatelse på grunnlag av årsakene fastsatt i artikkel 12 nr. 2 bokstav a) i), v) og vi) i denne forordningen er registrert i en matchende mappe.

I tilfelle treff skal screeningmyndighetene ha tilgang til alle relevante opplysninger i mappen.

Artikkel 21

Endring av forordning (EU) 2017/2226

I forordning (EU) 2017/2226 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 6 nr. 1 skal ny bokstav lyde:

- «1) støtte målene for screeningen som ble fastsatt ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356(*), særlig for kontrollene i henhold til artikkel 14–16 i den nevnte forordningen.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og om endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).».

2) I artikkel 9 gjøres følgende endringer:

a) Nytt nummer skal lyde:

«2b. Det behørig autoriserte personalet ved screeningmyndighetene som definert i artikkel 2 nr. 10 i forordning (EU) 2024/1356 skal ha adgang til inn- og utreisestruktur for å søke i EES-opplysninger.».

b) Nr. 4 skal lyde:

«4. Tilgang til opplysninger i inn- og utreisestruktur som er lagret i CIR, er utelukkende forbeholdt behørig autorisert personale hos de nasjonale myndighetene i hver medlemsstat og behørig autorisert personale hos de unionsbyråene som er ansvarlige for formålene fastsatt i artikkel 20, 20a og 21 i forordning (EU) 2019/817 og i artikkel 20, 20a og 21 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/818(*). Slik tilgang skal begrenses til det som er nødvendig for utførelsen av oppgavene i samsvar med disse formålene, og stå i forhold til målene som etterstrebes.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/818 av 20. mai 2019 om fastsettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EUs informasjonssystemer på området politisamarbeid og samarbeid mellom rettshåndhevende myndigheter, asyl og migrasjon

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

og om endring av forordning (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 og (EU) 2019/816 (EUT L 135 av 22.5.2019, s. 85).».

3) Ny artikkel skal lyde:

«*Artikkel 24a*

Tilgang til opplysninger for sikkerhets-sjekken i forbindelse med screening

Screeningmyndighetene som definert i artikkel 2 nr. 10 i forordning (EU) 2024/1356 skal ha tilgang til inn- og utreisestrukturen for å søke i opplysningene for å utføre en sikkerhetssjekk i samsvar med artikkel 15 nr. 2 i den nevnte forordningen.

Et søk i samsvar med denne artikkelen skal foretas ved å bruke opplysningene omhandlet i artikkel 14 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1356, og inn- og utreisestrukturen skal gi et treff dersom en registrering av nektet innreise på grunnlag av årsakene fastsatt i forordning (EU) 2016/399 vedlegg V del B punkt B, D, H, I og J er knyttet til en matchende individuell mappe. I tilfelle treff skal screeningmyndighetene ha tilgang til alle relevante opplysninger i mappen.

Dersom den individuelle mappen ikke inneholder noen biometriske opplysninger, kan screeningmyndighetene gå videre for å få tilgang til den berørte personens biometriske opplysninger og verifisere samsvar i VIS i henhold til artikkel 6 i forordning (EF) nr. 767/2008.».

4) I artikkel 46 nr. 1 skal bokstav a) lyde:

«a) formålet med tilgangen nevnt i artikkel 2a og 2b.».

Artikkel 22

Endring av forordning (EU) 2018/1240

I forordning (EU) 2018/1240 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 4 skal ny bokstav lyde:

«eb) støtte formålene med europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356(*),

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og om endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).».

2) I artikkel 8 nr. 2 skal ny bokstav lyde:

«i) å avgi uttalelser i samsvar med artikkel 35a.».

3) I artikkel 13 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 4a skal lyde:

«4a. Tilgang til ETIAS-identitetsopplysninger og reisedokumentopplysninger som er lagret i CIR, er også utelukkende forbeholdt behørig autorisert personale hos de nasjonale myndighetene i hver medlemsstat og behørig autorisert personale hos de unionsbyråene som er ansvarlige for formålene fastsatt i artikkel 20, 20a og 21 i forordning (EU) 2019/817. Slik tilgang skal begrenses til det som er nødvendig for utførelsen av oppgavene i samsvar med disse formålene, og stå i forhold til målene som etterstrebes.»

b) Nytt nummer skal lyde:

«4b. Screeningmyndighetene som definert i artikkel 2 nr. 10 i forordning (EU) 2024/1356 («screeningmyndighetene») skal også ha tilgang til ETIAS for å søke i opplysningene for å utføre kontrollene i samsvar med artikkel 15 nr. 2 i den nevnte forordningen.

Et søk i samsvar med dette nummer skal foretas ved å bruke opplysningene omhandlet i artikkel 14 nr. 1 bokstav a) og b) i forordning (EU) 2024/1356, og ETIAS skal gi et treff dersom en beslutning om å avslå, annullere eller tilbakekalle en framreisestillatelse i henhold til artikkel 28 nr. 7 eller artikkel 37 nr. 1 bokstav a), b) og e) i denne forordningen inngår i en matchende søknadsmappe.

I tilfelle treff skal screeningmyndighetene ha tilgang til alle relevante opplysninger i mappen.

Dersom søket som utføres i samsvar med dette nummer, viser at det er samsvar mellom opplysningene som brukes til søket, og opplysningene som er registrert på ETIAS-overvåkingslisten nevnt i artikkel 34, skal den nasjonale ETIAS-enheten eller Europol som har lagt inn opplysningene på ETIAS-overvåkingslisten, underrettes om svaret, og skal være ansvarlig for å få tilgang til opplysningene på ETIAS-overvåkingslisten og for å avgi en uttalelse i samsvar med artikkel 35a.».

c) Nr. 5 skal lyde:

«5. Hver medlemsstat skal utpeke kompetente nasjonale myndigheter nevnt i nr. 1, 2, 4 og 4a i denne artikkelen, og screeningmyndighetene nevnt i nr. 4b i

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

denne artikkelen, og skal uten opphold oversende en liste over disse myndighetene til eu-LISA i samsvar med artikkel 87 nr. 2 i denne forordningen. På denne listen skal det angis for hvilket formål behørig autorisert personale hos hver myndighet skal ha tilgang til opplysningene i ETIAS-informasjonssystemet i samsvar med nr. 1, 2, 4 og 4a i denne artikkelen.».

4) Ny artikkel skal lyde:

«Artikkel 35a

Den nasjonale ETIAS-enhetens og Europols oppgaver med hensyn til ETIAS-overvåkingslisten med henblikk på screening

1. I tilfellene nevnt i artikkel 13 nr. 4b fjerde ledd skal det sentrale ETIAS-systemet sende en automatisert melding enten til den nasjonale ETIAS-enheten eller til Europol, avhengig av hvem av dem som har registrert opplysningene på ETIAS-overvåkingslisten. Dersom den nasjonale ETIAS-enheten eller Europol, alt etter hva som er relevant, anser at tredjelandsborgeren som gjennomgår screeningen, kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerheten, skal de umiddelbart underrette de respektive screeningmyndighetene og framlegge en begrunnet uttalelse for medlemsstaten som gjennomfører screeningen, innen to dager etter å ha mottatt meldingen, på følgende måte:

- a) De nasjonale ETIAS-enhetene skal underrette screeningmyndighetene gjennom en sikker kommunikasjonsmekanisme som skal opprettes av eu-LISA, mellom de nasjonale ETIAS-enhetene på den ene siden og screeningmyndighetene på den andre siden.
- b) Europol skal underrette screeningmyndighetene ved hjelp av kommunikasjonskanalene fastsatt i forordning (EU) 2016/794; dersom det ikke avgis noen uttalelse, skal det anses at det ikke foreligger noen sikkerhetsrisiko.

2. Den automatiske meldingen nevnt i nr. 1 i denne artikkelen skal inneholde opplysningene nevnt i artikkel 15 nr. 2 i forordning (EU) nr. 2024/1356 som brukes for søket.».

5) I artikkel 69 nr. 1 skal ny bokstav lyde:

«ea) der det er relevant, en henvisning til søk som er registrert i det sentrale ETIAS-systemet med henblikk på artikkel 14 og 15

i forordning (EU) 2024/1356, treffene dette har gitt, og resultatene av dette søket.».

Artikkel 23

Endring av forordning (EU) 2019/817

I forordning (EU) 2019/817 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 7 skal nr. 2 lyde:

«2. Medlemsstatenes myndigheter og unionsbyråene nevnt i nr. 1, skal bruke ESP til å søke etter opplysninger om personer eller deres reisedokumenter i de sentrale systemene i EES, VIS og ETIAS i samsvar med sine tilgangsrettigheter som omhandlet i rettsaktene som regulerer disse EU-informasjonssystemene, og i nasjonal rett. De skal også bruke ESP til å søke i CIR i samsvar med sine tilgangsrettigheter i henhold til denne forordningen for formålene nevnt i artikkel 20, 20a, 21 og 22.».

2) I artikkel 17 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 1 skal lyde:

«1. Det opprettes et felles identitetsregister (CIR) med en individuell saksmappe for hver person som er registrert i EES, VIS, ETIAS, Eurodac eller ECRIS-TCN som inneholder opplysningene nevnt i artikkel 18, for å lette og bistå med korrekt identifisering av personer som er registrert i EES, VIS, ETIAS, Eurodac og ECRIS-TCN i samsvar med artikkel 20 og 20a, støtte driften av MID i samsvar med artikkel 21 og forenkle og effektivisere de utpekte myndighetenes og Europols tilgang til EES, VIS, ETIAS og Eurodac, dersom det er nødvendig for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold i samsvar med artikkel 22.».

b) Nr. 4 skal lyde:

«4. Dersom det på grunn av en svikt i CIR er teknisk umulig å søke i CIR med sikte på å identifisere en person i samsvar med artikkel 20 eller med sikte på å identifisere en person eller verifisere en persons identitet i henhold til artikkel 20a, med sikte på å avdekke flere identiteter i henhold til artikkel 21 eller med sikte på å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold i henhold til artikkel 22, skal CIR-brukerne automatisk underrettes av eu-LISA.».

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

3) I artikkel 18 skal nr. 3 lyde:

«3. Myndighetene som søker i CIR, skal gjøre dette i samsvar med sine tilgangsrettigheter i henhold til rettsaktene som regulerer EU-informasjonsystemene, og i henhold til nasjonal rett og i samsvar med sine tilgangsrettigheter i henhold til denne forordningen for formålene nevnt i artikkel 20, 20a, 21 og 22.».

4) Ny artikkel skal lyde:

«*Artikkel 20a*

Tilgang til det felles identitetsregisteret for identifisering eller verifisering av identitet i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356(*)

1. Søk i CIR skal utføres av screeningmyndighetene som definert i artikkel 2 nr. 10 i forordning (EU) 2024/1356 («screeningmyndighetene») utelukkende med sikte på å identifisere en person eller verifisere en persons identitet i henhold til artikkel 14 i nevnte forordning, forutsatt at fremgangsmåten er innledet i den berørte personens nærvær.
2. Dersom søket indikerer at opplysninger om vedkommende er lagret i CIR, skal screeningmyndighetene ha tilgang til å søke i opplysningene nevnt i artikkel 18 nr. 1 i denne forordningen samt i opplysningene nevnt i artikkel 18 nr. 1 i forordning (EU) 2019/818.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og om endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).».

5) I artikkel 24 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 1 skal lyde:

«1. Uten at det berører artikkel 46 i forordning (EU) 2017/2226, artikkel 34 i forordning (EF) nr. 767/2008 og artikkel 69 i forordning (EU) 2018/1240, skal eu-LISA føre logger over all behandling av opplysninger i CIR i samsvar med nr. 2, 2a, 3 og 4 i denne artikkelen.».

b) Nytt nummer skal lyde:

«2a.eu-LISA skal føre logg over all behandling av opplysninger i henhold til artikkel 20a i CIR. Disse loggene skal omfatte følgende:

- a) Medlemsstaten som iverksetter søket.

b) Formålet med tilgangen for brukeren som søker via CIR.

c) Dato og klokkeslett for søket.

d) Typen av opplysninger som brukes til å innlede søket.

e) Resultatene av søket.».

c) I nr. 5 skal første ledd lyde:

«Hver medlemsstat skal føre logg over søk som dens myndigheter og personalet hos disse myndighetene som har behørig fullmakt til å bruke CIR, utfører i henhold til artikkel 20, 20a, 21 og 22. Hvert unionsbyrå skal føre logg over søk som dets personale med behørig fullmakt foretar i henhold til artikkel 21 og 22.».

Artikkel 24

Evaluering

Innen 12. juni 2028 skal Kommisjonen rapportere om gjennomføringen av tiltakene fastsatt i denne forordningen.

Innen 12. juni 2031, og deretter hvert femte år, skal Kommisjonen foreta en evaluering av denne forordningen. Kommisjonen skal framlegge en rapport om de viktigste resultatene av evalueringen, for Europaparlamentet, Rådet og Den europeiske økonomiske og sosiale komité. Medlemsstatene skal framlegge for Kommisjonen de opplysningene som er nødvendige for utarbeiding av denne rapporten, innen 12. desember 2030, og deretter hvert femte år.

Artikkel 25

Ikrafttredelse

Denne forordningen trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 12. juni 2026.

Bestemmelsene fastsatt i artikkel 14–16 om søk i EU-informasjonsystemer, CIR og ESP får først anvendelse når de enkelte relevante informasjonssystemene, CIR og ESP tas i bruk.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i medlemsstatene i samsvar med traktatene.

Utferdiget i Brussel 14. mai 2024.

For Europaparlamentet

R. Metsola

President

For Rådet

H. Lahbib

Formann

Vedlegg 2

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2022/1190 av 6. juli 2022 om endring av forordning (EU) 2018/1862 med hensyn til registrering av informasjonsmeldinger i Schengen informasjonssystem (SIS) om tredjelandsborgere i Unionens interesse

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 88 nr. 2 bokstav a),

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

etter den ordinære regelverksprosedyren¹ og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Schengen informasjonssystem (SIS) utgjør et viktig verktøy for å opprettholde et høyt sikkerhetsnivå på Unionens område for frihet, sikkerhet og rettferdighet ved å støtte det operative samarbeidet mellom nasjonale kompetente myndigheter, særlig grensevakter, politi, tollmyndigheter, utlendingsmyndigheter og myndigheter med ansvar for å forebygge, avsløre, etterforske eller straffeforfølge straffbare forhold eller iverksette strafferettslige sanksjoner. Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1862² utgjør det rettslige grunnlaget for SIS når det gjelder saker som omfattes av tredje del avdeling V kapittel 4 og 5 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV).
- 2) SIS-meldinger inneholder informasjon om en bestemt person eller gjenstand, samt instruksjoner til myndighetene om hva de skal gjøre når den aktuelle personen eller gjenstanden er blitt lokalisert. Meldinger om personer og

gjenstander som er registrert i SIS, gjøres tilgjengelige i sanntid direkte for alle sluttbrukere hos en medlemsstats vedkommende nasjonale myndigheter som er autorisert til å søke i SIS i henhold til forordning (EU) 2018/1862. Den europeiske unions byrå for politisamarbeid (Europol), opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794³, nasjonale medlemmer av Den europeiske unions byrå for strafferettslig samarbeid (Eurojust), opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1727⁴, og de europeiske grense- og kystvaktgruppene, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896⁵, har også fullmakt til å få tilgang til og søke etter opplysninger i SIS i henhold til sine respektive mandater og i samsvar med forordning (EU) 2018/1862.

- 3) Europol spiller en viktig rolle i kampen mot alvorlig kriminalitet og terrorisme ved å levere analyser og trusselvurderinger til støtte for etterforskninger som foretas av kompetente nasjonale myndigheter. Europol utfører denne rollen også ved hjelp av SIS og ved utveksling med medlemsstatene av supplerende opplysninger om SIS-meldinger. Kampen mot alvorlig kriminalitet og terrorisme bør samordnes

³ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794 av 11. mai 2016 om Den europeiske unions byrå for politisamarbeid (Europol) og om erstatning og oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/371/JIS, 2009/934/JIS, 2009/935/JIS, 2009/936/JIS og 2009/968/JIS (EUT L 135 av 24.5.2016, s. 53).

⁴ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1727 av 14. november 2018 om Den europeiske unions byrå for strafferettslig samarbeid (Eurojust) og om erstatning og oppheving av rådsbeslutning 2002/187/JIS (EUT L 295 av 21.11.2018, s. 138).

⁵ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896 av 13. november 2019 om Den europeiske grense- og kystvakt og om oppheving av forordning (EU) nr. 1052/2013 og (EU) 2016/1624 (EUT L 295 av 14.11.2019, s. 1).

¹ Europaparlamentets holdning av 8. juni 2022 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 27. juni 2022.

² Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1862 av 28. november 2018 om opprettelse, drift og bruk av Schengen informasjonssystem (SIS) innenfor politisamarbeid og strafferettslig samarbeid, om endring og oppheving av rådsbeslutning 2007/533/JIS og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1986/2006 og kommisjonsbeslutning 2010/261/EU (EUT L 312 av 7.12.2018, s. 56).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

kontinuerlig mellom medlemsstatene når det gjelder behandling av opplysninger og registrering av meldinger i SIS.

- 4) Gitt den globale karakteren av alvorlig kriminalitet og terrorisme, er opplysningene tredjeland og internasjonale organisasjoner får om personer som har begått eller mistenkes for alvorlig kriminalitet og terrorisme, stadig mer relevante for Unionens indre sikkerhet. En del av disse opplysningene, særlig dersom den berørte personen er en tredjelandsborger, deles bare med Europol, som behandler informasjonen og deler resultatet av analysene med medlemsstatene.
- 5) Det operative behovet for å gjøre verifisert informasjon gitt av et tredjeland tilgjengelig for medarbeidere i frontlinjen, særlig for grensevakter og politiet, er allment anerkjent. Imidlertid har de relevante sluttbrukerne i medlemsstatene ikke alltid tilgang til denne verdifulle informasjonen, blant annet fordi medlemsstatene på grunn av nasjonal rett ikke alltid er i stand til å registrere meldinger i SIS på grunnlag av slike opplysninger.
- 6) For å tette hullet i utvekslingen av opplysninger om alvorlig kriminalitet og terrorisme, særlig om utenlandske terrorkrigere, der overvåking av deres bevegelser er av avgjørende betydning, er det nødvendig å sikre at medlemsstatene etter forslag fra Europol er i stand til å registrere meldinger i SIS om tredjelandsborgere i Unionens interesse, for å gjøre disse opplysningene fra tredjestater og internasjonale organisasjoner tilgjengelige, direkte og i sanntid, for medarbeidere ved frontlinjen i medlemsstatene.
- 7) For dette formålet bør det opprettes en særskilt kategori i SIS av informasjonsmeldinger om tredjelandsborgere i Unionens interesse («informasjonsmeldinger»). Slike informasjonsmeldinger om tredjelandsborgere i Unionens interesse bør registreres i SIS av medlemsstatene etter deres skjønn og med forbehold for deres verifisering og analyse av Europols forslag, for å informere sluttbrukere som foretar et søk i SIS om at den berørte personen er mistenkt for å være involvert i en straffbar handling som hører inn under Europols kompetanse, og for at medlemsstatene og Europol skal få bekreftelse på at personen som er gjenstand for informasjonsmeldingen, er lokalisert, og for å få ytterligere opplysninger i samsvar med forordning (EU) 2018/1862, som endret ved denne forordningen.
- 8) For at medlemsstaten som Europol foreslo skulle registrere en informasjonsmelding, skal

kunne vurdere om en bestemt sak er tilstrekkelig, relevant og viktig nok til å berette at denne informasjonsmeldingen registreres i SIS, og for å bekrefte at informasjonskilden er pålitelig og at opplysningene om den berørte personen er nøyaktige, bør Europol dele alle opplysningene de har om saken, med unntak av opplysninger som tydelig er innhentet ved åpenbare brudd på menneskerettighetene. Europol bør særlig utveksle resultatene av krysskontrollen av opplysningene mot sine databaser, opplysninger om nøyaktigheten og påliteligheten av opplysningene og sin analyse av om det er tilstrekkelig grunnlag for å anse at den berørte personen har begått, deltatt i eller har til hensikt å begå en straffbar handling som hører inn under Europols kompetanse.

- 9) For å sikre at SIS-opplysningene er lovlige, fullstendige og nøyaktige, bør Europol uten opphold underrette medlemsstatene dersom de har relevante tilleggsopplysninger eller endrede opplysninger i forbindelse med sitt forslag om å registrere en informasjonsmelding i SIS eller bevis som tyder på at opplysningene som forslaget gjelder, er faktisk sett feil eller er blitt lagret ulovlig. Europol bør også uten opphold oversende den innmeldende medlemsstaten ytterligere eller endrede opplysninger i forbindelse med en informasjonsmelding som ble registrert i SIS etter forslag fra Europol, for å gjøre det mulig for den innmeldende medlemsstaten å fullføre eller endre informasjonsmeldingen. Europol bør særlig treffe tiltak dersom de får kjennskap til at opplysningene som er mottatt fra myndighetene i en tredjestat eller fra en internasjonal organisasjon var uriktige eller ble oversendt Europol av rettsstridige årsaker, for eksempel dersom opplysningene om personen ble delt av politiske grunner.
- 10) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794 og (EU) 2018/1725⁶ bør gjelde for Europols behandling av personopplysninger når de utfører sine oppgaver i henhold til denne forordningen.
- 11) Forberedelsene til innføring av informasjonsmeldinger bør ikke ha noen innvirkning på bruken av SIS.

⁶ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1725 av 23. oktober 2018 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger i Unionens institusjoner, organer, kontorer og byråer og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av forordning (EF) nr. 45/2001 og beslutning nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 av 21.11.2018, s. 39).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

- 12) Ettersom målet for denne forordningen, som er å opprette og regulere en særskilt kategori av meldinger som registreres i SIS av medlemsstatene etter forslag fra Europol i Unionens interesse for å utveksle informasjon om personer som er innblandet i alvorlig kriminalitet eller i terrorisme, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene, men i stedet på grunn av dets natur bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordningen ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 13) Denne forordningen er fullt ut forenlig med de grunnleggende rettighetene og prinsippene som er nedfelt i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter («pakten») og i TEU. Denne forordningen respekterer særlig fullt ut vernet av personopplysninger i samsvar med artikkel 16 i TEUV, artikkel 8 i pakten og gjeldende regler om vern av personopplysninger. Denne forordningen søker også å sikre et trygt miljø for alle personer som oppholder seg på Unionens territorium.
- 14) I samsvar med artikkel 1 og 2 i protokoll nr. 22 om Danmarks stilling, vedlagt TEU og TEUV, deltar Danmark ikke i vedtakelsen av denne forordningen, og er ikke bundet av den eller underlagt anvendelsen. Ettersom denne forordningen bygger på Schengen-regelverket, skal Danmark, i samsvar med artikkel 4 i protokollen, innen en frist på seks måneder etter at Rådet har truffet avgjørelse om denne forordningen, gjøre vedtak om hvorvidt den skal gjennomføres i landets nasjonale lovgivning.
- 15) Irland deltar i denne forordningen i samsvar med artikkel 5 nr. 1 i protokoll nr. 19 om Schengen-regelverket innlemmet i Den europeiske union, vedlagt TEU og TEUV, artikkel 6 nr. 2 i rådsbeslutning 2002/192/EF⁷ og Rådets gjennomføringsbeslutning (EU) 2020/1745⁸.
- 16) Når det gjelder Island og Norge, utgjør denne forordningen, i henhold til avtalen inngått av Rådet for Den europeiske union og Republikken Island og Kongeriket Norge om sistnevntes tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket⁹, en utvikling av bestemmelsene i Schengen-regelverket som faller inn under området nevnt i artikkel 1 bokstav G i rådsbeslutning 1999/437/EF¹⁰.
- 17) Når det gjelder Sveits, utgjør denne forordningen, i henhold til avtalen mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om Det sveitsiske edsforbunds tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket¹¹, en utvikling av bestemmelsene i Schengen-regelverket som faller inn under området nevnt i artikkel 1 bokstav G i beslutning 1999/437/EF, sammenholdt med artikkel 3 i rådsbeslutning 2008/149/JIS¹².
- 18) Når det gjelder Liechtenstein, utgjør denne forordningen, i henhold til protokollen undertegnet mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap, Det sveitsiske edsforbund og Fyrstedømmet Liechtenstein om Fyrstedømmet Liechtensteins tiltredelse til avtalen mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om Det sveitsiske edsforbunds tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket¹³, en utvikling av bestemmelsene i Schengen-regelverket som faller inn under området nevnt i artikkel 1 bokstav G i beslutning 1999/437/EF, sammenholdt med artikkel 3 i rådsbeslutning 2011/349/EU¹⁴.

⁹ EFT L 176 av 10.7.1999, s. 36.

¹⁰ Rådsbeslutning 1999/437/EF av 17. mai 1999 om visse gjennomføringsbestemmelser til avtalen inngått mellom Rådet for Den europeiske union og Republikken Island og Kongeriket Norge om de sistnevnte statenes tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og videreutviklingen av Schengen-regelverket (EFT L 176 av 10.7.1999, s. 31).

¹¹ EUT L 53 av 27.2.2008, s. 52.

¹² Rådsbeslutning 2008/149/JIS av 28. januar 2008 om inngåelse på vegne av Den europeiske union av avtalen mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om Det sveitsiske edsforbunds tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket (EUT L 53 av 27.2.2008, s. 50).

¹³ EUT L 160 av 18.6.2011, s. 21.

¹⁴ Rådsbeslutning 2011/349/EU av 7. mars 2011 om inngåelse på vegne av Den europeiske union av protokollen undertegnet mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap, Det sveitsiske edsforbund og Fyrstedømmet Liechtenstein om Fyrstedømmet Liechtensteins tiltredelse til avtalen mellom Den europeiske union, Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om Det sveitsiske edsforbunds tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og utviklingen av Schengen-regelverket, med henblikk på strafferettslig samarbeid og politisamarbeid (EUT L 160 av 18.6.2011, s. 1).

⁷ Rådsbeslutning 2002/192/EF av 28. februar 2002 om begjæring fra Irland om å delta i noen av bestemmelsene i Schengen-regelverket (EFT L 64 av 7.3.2002, s. 20).

⁸ Rådets gjennomføringsbeslutning (EU) 2020/1745 av 18. november 2020 om iverksettelse av Schengen-regelverkets bestemmelser om vern av personopplysninger og om midlertidig iverksettelse av visse deler av Schengen-regelverket i Irland (EUT L 393 av 23.11.2020, s. 3).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

- 19) Når det gjelder Bulgaria og Romania, utgjør denne forordningen en rettsakt som bygger på eller har tilknytning til Schengen-regelverket som definert i artikkel 4 nr. 2 i tiltredelsesakten av 2005, sammenholdt med rådsbeslutning 2010/365/EU¹⁵ og (EU) 2018/934¹⁶.
- 20) Når det gjelder Kroatia, utgjør denne forordningen en rettsakt som bygger på eller har tilknytning til Schengen-regelverket som definert i artikkel 4 nr. 2 i tiltredelsesakten av 2011, sammenholdt med rådsbeslutning (EU) 2017/733¹⁷.
- 21) Når det gjelder Kypros, utgjør denne forordningen en rettsakt som bygger på eller har tilknytning til Schengen-regelverket som definert i artikkel 3 nr. 2 i tiltredelsesakten av 2003.
- 22) EUs datatilsyn er blitt rådspurt i samsvar med artikkel 41 nr. 2 i forordning (EU) 2018/1725.
- 23) Forordning (EU) 2018/1862 bør derfor endres.

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Artikkel 1

I forordning (EU) 2018/1862 gjøres følgende endringer:

- 1) I artikkel 3 gjøres følgende endringer:
 - a) Nr. 8 skal lyde:

«8) «flagg» et merke som suspenderer gyldigheten av en melding på nasjonalt plan, og som kan tilføyes meldinger om pågripelse, meldinger om savnede og sårbare personer, meldinger om diskre kontroll, undersøkelseskontroll og målrettet kontroll, samt informasjonsmeldinger,»
 - b) Nytt nummer skal lyde:

«22) «tredjelandsborger» enhver person som ikke er unionsborger i henhold til artikkel 20 nr. 1 i TEUV, med unntak av personer som omfattes av retten til fri

bevegelse i Unionen i samsvar med direktiv 2004/38/EF eller i samsvar med en avtale mellom Unionen, eller Unionen og dens medlemsstater, på den ene siden og et tredjeland på den andre siden.».

- 2) I artikkel 20 gjøres følgende endringer:

- a) Nr. 1 skal lyde:

«1. Uten at det berører artikkel 8 nr. 1 eller bestemmelsene i denne forordningen om lagring av utfyllende opplysninger, skal SIS bare inneholde de kategorier opplysninger som meldes inn av hver medlemsstat, og som kreves for formålene i artikkel 26, 32, 34, 36, 37a, 38 og 40.».

- b) I nr. 2 skal bokstav b) lyde:

«b) opplysninger om gjenstander omhandlet i artikkel 26, 32, 34, 36, 37a og 38.».

- 3) I artikkel 24 skal nr. 1 lyde:

«1. Dersom en medlemsstat anser at det å iverksette en melding som er registrert i samsvar med artikkel 26, 32, 36 eller 37a er i strid med medlemsstatens nasjonale rett, internasjonale forpliktelser eller grunnleggende nasjonale interesser, kan den kreve at meldingen flagges slik at tiltak som skal treffes på grunnlag av meldingen, ikke vil ikke bli truffet på dens territorium. Flagget skal legges til av Sirene-kontoret i den innmeldende medlemsstaten.».

- 4) Nytt kapittel skal lyde:

«KAPITTEL IXa

Informasjonsmeldinger om tredjelandsborgere i Unionens interesse

Artikkel 37a

Formål og vilkår for registrering av meldinger

1. Medlemsstatene kan registrere informasjonsmeldinger om tredjelandsborgere i Unionens interesse («informasjonsmeldinger») i SIS, som nevnt i artikkel 4 nr. 1 bokstav t) i forordning (EU) 2016/794, etter forslag fra Europol om å registrere en informasjonsmelding på grunnlag av opplysninger mottatt fra myndighetene i tredjestater eller internasjonale organisasjoner. Europol skal underrette sin personvernansvarlige dersom Europol kommer med et slikt forslag.
2. Informasjonsmeldinger skal registreres i SIS for å informere sluttbrukere som søker i SIS, om at tredjelandsborgere mistenkes å være delaktige i terrorhandlinger eller

¹⁵ Rådsbeslutning 2010/365/EU av 29. juni 2010 om iverksettelse i Republikken Bulgaria og Romania av bestemmelsene i Schengen-regelverket knyttet til Schengen informasjonssystem (EUT L 166 av 1.7.2010, s. 17).

¹⁶ Rådsbeslutning (EU) 2018/934 av 25. juni 2018 om iverksettelse i Republikken Bulgaria og Romania av de gjenværende bestemmelsene i Schengen-regelverket knyttet til Schengen informasjonssystem (EUT L 165 av 2.7.2018, s. 37).

¹⁷ Rådsbeslutning (EU) 2017/733 av 25. april 2017 om iverksettelse i Republikken Kroatia av bestemmelsene i Schengen-regelverket knyttet til Schengen-informasjonsystemet (EUT L 108 av 26.4.2017, s. 31).

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

annen alvorlig kriminalitet som er oppført i vedlegg I til forordning (EU) 2016/794, slik at brukerne kan få tak i opplysningene som er fastsatt i artikkel 37b i denne forordningen.

3. Europol skal bare foreslå at informasjonsmeldinger registreres i SIS i følgende tilfeller, og under forutsetning av at Europol har verifisert at vilkårene i nr. 4 er oppfylt:
 - a) Dersom det er faktiske indikasjoner på at en person har til hensikt å begå eller begår noen av lovbruddene nevnt i nr. 2.
 - b) Dersom en samlet vurdering av en person, særlig på grunnlag av tidligere straffbare handlinger, gir grunn til å tro at vedkommende kan begå et lovbrudd som nevnt i nr. 2.
4. Europol skal foreslå at informasjonsmeldinger registreres i SIS bare etter at Europol har fastslått at informasjonsmeldingen er nødvendig og berettiget, ved å sikre at begge følgende vilkår er oppfylt:
 - a) En analyse av opplysningene gitt i samsvar med artikkel 17 nr. 1 bokstav b) i forordning (EU) 2016/794 bekreftet påliteligheten av informasjonskilden og nøyaktigheten av opplysningene om den berørte personen, slik at Europol om nødvendig, etter å ha gjennomført ytterligere utveksling av opplysninger med dataleverandøren i samsvar med artikkel 25 i forordning (EU) 2016/794, kan fastslå at minst ett av tilfellene nevnt i nr. 3 får anvendelse.
 - b) Et søk i SIS, utført i samsvar med artikkel 48 i denne forordningen, viste ikke noen melding om den berørte personen.
5. Europol skal gjøre tilgjengelig for medlemsstatene de opplysningene Europol har om den aktuelle saken og resultatene av vurderingen nevnt i nr. 3 og 4, og foreslå at en eller flere medlemsstater registrerer en informasjonsmelding i SIS.

Dersom Europol har relevante tilleggsopplysninger eller endrede opplysninger i forbindelse med sitt forslag om å legge inn en informasjonsmelding, eller dersom Europol har bevis som tyder på at opplysningene som er inkludert i forslaget om å registrere en informasjonsmelding, er faktisk sett feil eller er blitt lagret ulovlig, skal Europol underrette medlemsstatene uten opphold.
6. Europols forslag om å registrere informasjonsmeldinger skal verifiseres og analyseres av medlemsstaten som Europol foreslo skulle registrere slike meldinger. Slike informasjonsmeldinger skal registreres i SIS etter medlemsstatens eget skjønn.
7. Dersom informasjonsmeldinger registreres i SIS i samsvar med denne artikkelen, skal den innmeldende medlemsstaten underrette de andre medlemsstatene og Europol om denne registreringen gjennom utveksling av supplerende opplysninger.
8. Dersom medlemsstatene beslutter ikke å registrere informasjonsmeldingen etter Europols forslag, og dersom de respektive vilkårene er oppfylt, kan de beslutte å registrere en annen type melding om samme person.
9. Medlemsstatene skal underrette de andre medlemsstatene og Europol om resultatet av verifiseringen og analysen av opplysningene i Europols forslag, som nevnt i nr. 6, og om hvorvidt opplysninger er registrert i SIS, innen 12 måneder etter at Europol har foreslått å registrere en informasjonsmelding.

Med henblikk på første ledd skal medlemsstatene innføre en periodisk rapporteringsordning.
10. Dersom Europol har relevante tilleggsopplysninger eller endrede opplysninger i forbindelse med en informasjonsmelding, skal Europol uten opphold, gjennom utveksling av supplerende opplysninger, oversende disse opplysningene til den innmeldende medlemsstaten for å gjøre denne i stand til å fullføre, endre eller slette informasjonsmeldingen.
11. Dersom Europol har bevis som tyder på at opplysninger som er registrert i SIS i samsvar med nr. 1, er faktisk feilaktige eller er blitt lagret ulovlig, skal Europol gjennom utveksling av supplerende opplysninger underrette den innmeldende medlemsstaten så snart som mulig og senest to virkedager etter at Europol har fått kjennskap til disse bevisene. Den innmeldende medlemsstaten skal kontrollere opplysningene og om nødvendig uten opphold korrigere eller slette de aktuelle opplysningene.
12. Dersom det er klare indikasjoner på at gjestandene nevnt i artikkel 38 nr. 2 bokstav a), b), c), e), g), h), j) og k) eller andre betalingsmidler enn kontanter er knyttet til en

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

person som er gjenstand for en informasjonsmelding i henhold til nr. 1 i denne artikkelen, kan det registreres meldinger om disse gjenstandene for å lokalisere personen. I slike tilfeller skal det opprettes en kobling mellom informasjonsmeldingen og meldingen om gjenstanden i samsvar med artikkel 63.

13. Medlemsstatene skal innføre de nødvendige framgangsmåtene for å registrere, ajourføre og slette slike informasjonsmeldinger i SIS i samsvar med denne forordningen.
14. Europol skal føre oversikt over sine forslag om registrering av informasjonsmeldinger i SIS i henhold til denne artikkelen og rapportere til medlemsstatene hver sjette måned om informasjonsmeldingene som er registrert i SIS, og om tilfellene der medlemsstatene ikke registrerte informasjonsmeldingene.
15. Kommisjonen skal vedta gjennomføringsrettsakter for å fastsette og utarbeide regler som er nødvendige for å registrere, oppdatere, slette og søke i opplysningene nevnt i nr. 11 i denne artikkelen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 76 nr. 2.

Artikkel 37b

Tiltak på grunnlag av en informasjonsmelding

1. Dersom det foreligger et treff på en informasjonsmelding, skal den utførende medlemsstaten samle inn og meddele den innmeldende medlemsstaten alle eller noen av følgende opplysninger:
 - a) Det faktum at den personen som er gjenstand for en informasjonsmelding, er lokalisert.
 - b) Sted, tidspunkt og begrunnelse for kontrollen.
 - c) Reiserute og bestemmelsessted.
 - d) Personer som er i følge med personen som er gjenstand for informasjonsmeldingen, og som med rimelighet kan antas å ha tilknytning til vedkommende.
 - e) Gjenstander som medbringes, herunder reisedokumenter.
 - f) Under hvilke omstendigheter personen ble lokalisert.
2. Den utførende medlemsstaten skal oversende opplysningene nevnt i nr. 1 til den innmeldende medlemsstaten gjennom utveksling av supplerende opplysninger.

3. Nr. 1 i denne artikkel får også anvendelse dersom personen som er gjenstand for en informasjonsmelding, befinner seg på territoriet til medlemsstaten som registrerte informasjonsmeldingen i SIS med henblikk på å underrette Europol i samsvar med artikkel 48 nr. 8 bokstav b).

4. Den utførende medlemsstaten skal sikre diskre innsamling av så mange opplysninger som mulig som beskrevet i nr. 1 under rutinemessige aktiviteter som utføres av dens nasjonale vedkommende myndigheter. Innsamlingen av slike opplysninger skal ikke sette kontrollenes diskre karakter i fare, og personen som informasjonsmeldingen gjelder skal på ingen måte gjøres oppmerksom på at det foreligger en slik melding.».

- 5) I artikkel 43 skal nr. 3 lyde:

«3. Det kan også søkes i fingeravtrykksopplysninger i SIS i forbindelse med meldinger som er registrert i samsvar med artikkel 26, 32, 36, 37a og 40 ved bruk av fullstendige eller ufullstendige sett av fingeravtrykk eller håndflateavtrykk som er funnet på åsteder under etterforskning av alvorlig kriminalitet eller terrorhandlinger, dersom det med stor sannsynlighet kan fastslås at disse settene av avtrykk tilhører en gjerningsperson, og forutsatt at søket foretas samtidig i medlemsstatenes relevante nasjonale fingeravtrykksdatabaser.».

- 6) I artikkel 48 gjøres følgende endringer:

- a) Nr. 8 skal lyde:

«8. Medlemsstatene skal gjennom utveksling av supplerende opplysninger underrette Europol om

- a) alle treff på informasjonsmeldinger som er registrert i SIS i henhold til artikkel 37a,
- b) når den personen som er gjenstand for informasjonsmeldingen, er lokalisert på den innmeldende medlemsstatens territorium i samsvar med artikkel 37b nr. 3, og
- c) ethvert treff på meldinger knyttet til terrorhandlinger som ikke er registrert i SIS i henhold til artikkel 37a.

Medlemsstatene kan unntaksvis unnlate å underrette Europol om treff på meldinger i henhold til bokstav c) dersom dette ville sette pågående etterforskning eller en fysisk persons sikkerhet i fare eller være i strid med vesent-

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

- lige sikkerhetsinteresser i den innmeldende medlemsstaten.».
- b) Nr. 9 utgår.
- 7) I artikkel 53 gjøres følgende endringer:
- a) Nr. 4 skal lyde:
- «4. En medlemsstat kan registrere en melding om en person i henhold til artikkel 32 nr. 1 bokstav c), d) og e), artikkel 36 og artikkel 37a for en periode på ett år. Den innmeldende medlemsstaten skal foreta en ny vurdering av behovet for å opprettholde meldingen innen denne ettårsperioden.»
- b) Nr. 6 og 7 skal lyde:
- «6. Den innmeldende medlemsstaten kan innen fristen for å foreta ny vurdering nevnt i nr. 2, 3, 4 og 5 etter en grundig individuell vurdering som skal dokumenteres, beslutte å opprettholde meldingen om en person ut over fristen, dersom dette viser seg å være nødvendig og forholdsmessig for de formålene som meldingen ble registrert for. I slike tilfeller får nr. 2, 3, 4 og 5 også anvendelse for den forlengede perioden. CS-SIS skal underrettes om enhver slik forlengelse.
7. Meldinger om personer skal slettes automatisk etter at fristen for å foreta ny vurdering nevnt i nr. 2, 3, 4 og 5 er utløpt, med mindre den innmeldende medlemsstaten har underrettet CS-SIS om en forlengelse i henhold til nr. 6. CS-SIS skal automatisk underrette den innmeldende medlemsstaten og, for informasjonsmeldinger som er registrert i SIS i samsvar med artikkel 37a, også Europol, om den planlagte slettingen av opplysninger fire måneder i forkant. Når det gjelder informasjonsmeldinger som er registrert i SIS i samsvar med artikkel 37a, skal Europol uten opphold bistå den innmeldende medlemsstaten med den grundige individuelle vurderingen nevnt i nr. 6 i denne artikkelen.».
- 8) I artikkel 54 skal nr. 3 lyde:
- «3. Det skal foretas ny vurdering i henhold til artikkel 53 av meldinger om gjenstander som er registrert i samsvar med artikkel 26, 32, 34, 36 og 37a, dersom de er knyttet til en melding om en person. Slike meldinger skal bare lagres så lenge meldingen om personen lagres.».
- 9) I artikkel 55 gjøres følgende endringer:
- a) Nytt nummer skal lyde:
- «4a. Informasjonsmeldinger i henhold til artikkel 37a skal slettes når
- a) meldingen er utløpt i samsvar med artikkel 53, eller
- b) den kompetente myndigheten i den innmeldende medlemsstaten beslutter å slette dem, herunder eventuelt etter forslag fra Europol,».
- b) Nr. 7 skal lyde:
- «7. Dersom den er knyttet til en melding om en person, skal en melding om en gjenstand som er registrert i samsvar med artikkel 26, 32, 34, 36 og 37a, slettes når meldingen om personen slettes i samsvar med denne artikkelen.».
- 10) I artikkel 56 gjøres følgende endringer:
- a) Nr. 1 skal lyde:
- «1. Medlemsstatene skal bare behandle opplysningene omhandlet i artikkel 20 for formålene fastsatt for hver enkelt kategori meldinger i artikkel 26, 32, 34, 36, 37a, 38 og 40.».
- b) Nr. 5 skal lyde:
- «5. Når det gjelder meldinger i henhold til artikkel 26, 32, 34, 36, 37a, 38 og 40, må enhver behandling av opplysninger i SIS for andre formål enn de som lå til grunn for registreringen i SIS, være koblet til en bestemt sak og være begrunnet ut fra et behov for å avverge en overhengende og alvorlig trussel mot offentlig orden og offentlig sikkerhet, ut fra alvorlige nasjonale sikkerhetshensyn eller for å avverge et alvorlig straffbart forhold. I et slikt tilfelle skal det innhentes tillatelse fra den innmeldende medlemsstaten på forhånd.».
- 11) I artikkel 74 skal nytt nummer lyde:
- «5a. Medlemsstatene, Europol og eu-LISA skal framlegge for Kommisjonen opplysningene den trenger for å bidra til evalueringen og rapportene omhandlet i artikkel 68 i forordning (EU) 2016/794.».
- 12) I artikkel 79 skal nytt nummer lyde:
- «7. Kommisjonen skal treffe en beslutning som fastsetter datoen for når medlemsstatene kan begynne å registrere, ajourføre og slette informasjonsmeldinger i SIS i samsvar med artikkel 37a i denne forordningen, etter å ha kontrollert at følgende vilkår er oppfylt:
- a) Gjennomføringsrettsaktene vedtatt i henhold til denne forordningen er blitt endret i den grad det er nødvendig for anvendelsen av denne forordningen,

Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)

som endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2022/1190(*)).

- b) Medlemsstatene og Europol har underrettet Kommisjonen om at de har truffet de nødvendige tekniske og prosedyremessige tiltak for å behandle SIS-opplysninger og utveksle supplerende opplysninger i henhold til denne forordningen, som endret ved forordning (EU) 2022/1190.
- c) eu-LISA har underrettet Kommisjonen om at all testing av CS-SIS og samspillet mellom CS-SIS og N.SIS er fullført på tilfredsstillende måte.

Denne kommisjonsbeslutningen skal kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2022/1190 av 6. juli 2022 om endring av forordning (EU) 2018/1862 med hensyn til registrering av informasjonsmeldinger i Schengen informasjonssystem (SIS) om tredjelandsborgere i Unionens interesse (EUT L 185 av 12.7.2022, s. 1).».

Artikkel 2

Denne forordningen trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra den datoen som fastsettes i samsvar med artikkel 79 nr. 7 i forordning (EU) 2018/1862, med unntak av artikkel 1 nr. 12 i denne forordningen, som får anvendelse fra 1. august 2022.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater i samsvar med traktatene.

Utferdiget i Strasbourg 6. juli 2022.

For Europaparlamentet
R. Metsola
President

For Rådet
M. Bek
Formann

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
publikasjoner.dep.no
Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på
www.regjeringen.no

Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon – 03/2026

